

*Ingvild Hauge Byberg, Aslaug Hurlen Foss
og Turid Noack*

**Gjete kongens harer –
rapport fra arbeidet med å få
samboerne mer innpasset i
statistikken**

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the different research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, desember 2001
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-5008-0
ISSN 0806-2056

Emnegruppe
02 Befolkning

Design: Enzo Finger Design/300
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	

Sammendrag

Ingvild Hauge Byberg, Aslaug Hurlen Foss og Turid Noack

Gjete kongens harer – rapport fra arbeidet med å få samboerne mer innpasset i statistikken

Rapporter 2001/40 • Statistisk sentralbyrå 2001

Statistikk i utakt

Statistisk sentralbyrå har med støtte fra Barne- og familiedepartementet gjennomført to prosjekter for å videreutvikle statistikken over samboere med felles barn. At den løpende statistikken lenge har vært i utakt med de faktiske familiemønstrene, skulle være velkjent. Behovet for forbedringer er heller ikke diskutabelt, men ønskemålene har gjerne strandet av mangel på gode løsninger. I en tid der familier vel så gjerne stiftes uten å gå veien om prest eller fut, forsvinner også det tradisjonelle statistikkgrunnlaget (meldinger om inngåelse og oppløsning av ekteskap). Å telle samboere er som å gjete kongens harer. Mange er de og høyt hopper de, men hvordan vite nøyaktig hvor mange det er, og hva de gjør?

Bare samboerpar med barn

I denne omgang har vi kun tatt for oss samboerpar med barn, forutsatt at de har minst ett felles barn. Opplegget for en forbedret statistikk er testet ut for 1999.

Den nye statistikken får fram at samboerpar med barn er en gruppe med en viss gjennomtrekk. 15 prosent av dem som tilhørte gruppen ved inngangen til 1999, var ikke samboere ved årets utgang. Det skyldtes oftere giftermål enn brudd. Ved årets slutt bodde 8 av de 15 prosentene fortsatt sammen, men nå som gifte, mens 6 prosent hadde flyttet fra hverandre.

Størst gjennomtrekk blant unge

Gjennomtrekken er klart størst blant de yngste samboerne. Blant dem under 25 år falt én av tre fra i løpet av året. For så unge var det vanligere å gå fra hverandre enn å gifte seg. De har fått barn sammen, men har ikke så mange årene bak seg som par, og de er unge nok til lettere å starte på nytt. Jo eldre samboerparene er, desto mer stabile er de som gruppe betraktet. Alder og livsfase kan hemme både endring og oppbrudd. Her finnes nok både dem som prinsipielt synes samboerskap er bedre enn ekteskap og derfor ikke giftet seg i yngre år, og dem som i årenes løp har kommet til at det ikke spiller så stor rolle om de gifter seg eller ikke. Av samboere i 40-årene var det bare sju av hundre som ved årets slutt ikke lenger var samboere. Halvparten av dem hadde giftet seg, og de resterende skilt lag.

Krav om felles adresse

I mangel av separasjons- og skilsmissemeldinger må de "papirløse skilsmisene" defineres ad omveier. I denne rapporten er kriteriet at samboerparet ikke lenger har felles adresse. Det er ingen fullgod løsning, noen bor på hvert sitt sted selv om samlivet består. Men siden inngåelse og oppløsning av samboerskap verken er eller egner seg for å være meldepliktige hendelser, er det vanskelig å se noen bedre løsning.

Separasjoner framfor skilsmisser

Brutte samboerskap kan best sammenholdes med separasjoner. For de fleste er det et endelig brudd, men en del vil også flytte sammen igjen. Hvor mange det er, har vi ikke hatt muligheter for å få fram. Skilsmisene er mer definitive. Når skilsmissen er et faktum, har det som oftest gått et år eller mer fra hun og han flyttet fra hverandre. Om lag hvert femte par som tar ut separasjon, ser ut til å la det bli med det, det vil si tar ikke skrittet fra separasjon til skilsmisse.

Intervjuundersøkelser har vist at samboerskap er langt skjørere enn ekteskap. Forskjellene er størst for barnløse par, men er også store for par med barn. Samboere med barn hadde over tre ganger så stor tilbøyelighet til å flytte fra hverandre som gifte med barn. Forholdsvis flest brudd var det blant unge samboere og dersom samboerskapet ikke hadde vart så lenge.

Ekteskap mer stabile

Den nye statistikken bekrefter at samboerpar med barn hyppigere flytter fra hverandre enn ektepar med barn. Det gjelder uansett alder. Spesielt stor forskjell er det blant de aller yngste. Bruddhyppigheten for samboere der hun var 20-24 år, var 163 av 1 000 par. Det var godt og vel fire ganger mer enn separasjonsraten for jevngamle gifte par. Det hører imidlertid med at samboerpar med så høy bruddfrekvens utgjør mindre enn en tiendedel av alle samboerpar med felles barn. Flesteparten av parene er fra 30 til 45 år. For dem er bruddhyppigheten om lag dobbelt så stor som blant gifte i samme alder.

Går det mot mindre forskjeller?

Løpende statistikk vil gjøre det lettere å følge utviklingen i forholdet mellom separasjoner og samboerbrudd. Enn så lenge er hypotesene mange, og svarene få. Kanskje vil forskjellene i bruddhyppighet minke dersom samboerskapene etter hvert blir mer ekteskapslike på andre vis? Eller må vi belage oss på at det motsatte kan skje? Vil forskjellen snarere øke, fordi de som ønsker å ha større mulighet for oppløsning nettopp velger å sambo, mens de som vil knytte sterkere bånd, gifter seg?

21 400 barn opplevde foreldrebrudd i 1999

Uansett om foreldrene var gifte eller samboere, får foreldrebruddet følger for barna. Noen konsekvenser vil være forbigående, andre kanskje mer langvarige. På en del områder vil samfunnet tre støttende til.

Til nå har den løpende statistikken bare fått fram hvor mange barn som årlig opplever at foreldrene blir separert eller skilt. Barn i brutte samboerskap har vært mørketall. Den nye statistikken viser at separasjonsstatistikken bare fanget opp to tredjedeler av de barna som faktisk opplevde at foreldrene flyttet fra hverandre i 1999. Totalt dreide det seg om nesten 21 400 barn under 18 år.

Inkludert særkullsbarna ble anslagsvis 27 000-30 000 barn involvert i samlivsbrudd

Hvor mange barn som opplevde at steforeldre flyttet ut, kan det ikke gis presise tall for. Tallet er anslått til 3 400 særkullsbarn for separerte par og brutte samboerskap (av par som også hadde felles barn). I tillegg kommer et ukjent antall barn fra brutte samboerskap der det ikke var noen felles barn, anslått til 2 400-4 900 barn. Gitt disse anslagene, var det 27 000-30 000 barn (felles barn og særkullsbarn) som i 1999 opplevde at en av de voksne i familien flyttet ut.

Overraskende regionale forskjeller

Samboerbruddene i 1999 stemte bare delvis med det regionale skilsmissemønsteret. Aller mest utsatt for brudd var samboerskapene i Agderfylkene, områder som ikke peker seg ut i skilsmissestatistikken. På motsatt hold har Finnmark, som lenge har ligget høyt på skilsmissestatistikken, ikke spesielt mange brutte samboerskap. Kanskje er det samboerskapenes allmenne utbredelse som ligger bak? Det vil si at jo flere som sambor, desto mer like er de dem som gifter seg, og jo færre som sambor, desto mer avviker de i utgangspunktet fra de gifte. Dette er en rimelig hypotese basert på 1999-tallene, men her trengs nye årganger for å få bedre grep om det regionale mønsteret og potensielle forklaringer.

1999-tallene tyder også på at samboere fra Sogn og Fjordane og nordover gjerne venter med å gifte seg til barna er blitt både flere og større enn det som er vanlig ellers i landet.

Knapt hvert tiende barn har enslig mor, fire av ti fødes i samboerskap

Etter å ha økt kraftig gjennom flere tiår er andelen barn født utenfor ekteskap kommet opp i om lag halvparten av alle fødte. Knapt hvert tiende barn har enslig mor. Om lag fire av ti kommer til verden i samboerskap. Det er store geografiske forskjeller. Oslo/Akershus, Rogaland og Agderfylkene har flest gifte foreldre. Finnmark er i en særstilling når det gjelder enslige. Der fødes godt og vel hvert femte barn av enslig mor.

Av førstefødte har bare en tredjedel gifte foreldre

Hvor mange som fødes utenfor ekteskap, varierer mye med barnets nummer i søskenflokk. For førstefødte barn er det mest vanlig med samboerforeldre, en drøy tredjedel har gifte foreldre og nærmere hvert femte barn har mor som verken er samboer eller gift. Av barna lenger ut i søskenrekken er gifte foreldre i flertall, og andelen med enslig mor mer enn halvert sammenliknet med de førstefødte.

Ny ordning foreslått fra 2001

Om mor får barn som samboer eller enslig, ser ut til å bli mest presist om målingen skjer litt etter fødselen. Da vil en del "forsinkede" flyttemeldinger ha rukket å komme inn, slik at registerinformasjonen vil stemme bedre med den faktiske bosituasjonen. Mors samlivsstatus ved barnets fødsel er fra 2001 foreslått erstattet med status tre måneder etter barnets fødsel.

Norden: Mange samboere, men lite statistikk

Samboerskapene står sterkt i Norden. Det har gått noen tiår siden ugift samliv begynte å skape merkbare problemer for den løpende befolkningsstatistikken, men i mye av den aktuelle statistikken glimrer samboerne fortsatt med sitt fravær. Nærmere annethvert barn fødes utenfor ekteskap, men bare Sverige produserer tall som viser om mor er reelt enslig eller samboer.

Danmark og Finland fanger også opp samboere uten barn

Bortsett fra dette ser det ut til at Danmark og Finland har kommet lengst i å løse samboerproblemet. De gir årlige tall for samboerpar både med og uten barn. Basisen for dette er registre med mer detaljerte adresseopplysninger enn det som foreløpig finnes i de andre landene. En innføring av tilsvarende adresseinformasjon har lenge vært drøftet i Sverige, og kommer i Norge i forbindelse med Folke- og boligtellingsen 2001.

Hvor mange samboere som finnes på et gitt tidspunkt, er én ting, noe annet er hvilke endringer som skjer, spesielt giftermåls- og bruddhyppigheten blant samboerne. Finland, Danmark og nå også Norge med de 1999-tallene som presenteres i denne rapporten, har mer forsøksvis laget slik statistikk. Det er i grove trekk det samme mønsteret som kommer fram i alle de tre landene, det vil si langt høyere bruddhyppighet i samboerskap enn i ekteskap.

Vår gjennomgang av den nordiske statistikken viser også at det er et klart behov for mer samordning og kontakt rundt samboerproblematikken. Det trengs for å sikre seg statistikk som gjør det lettest mulig å sammenlikne utviklingen landene imellom. Og det ser også ut til å trenges for å sette mer fart i arbeidet med å få integrert samboerne i familiestatistikken. I dagens situasjon er det ikke bare mangel på samboertall som er et problem, men også at den tradisjonelle statistikken svekkes. Betyr for eksempel nedgangen i skilsmissetallene som dels er registrert i de senere år, at terskelen for å bryte et samliv er blitt høyere? Eller blir nedgangen i skilsmissetallene mer enn oppveid av mørketallene, det vil si samboerbruddene?

Nyanser må dekkes av andre kilder

Helt til slutt, den nye statistikken som denne rapporten presenterer, har nok en gang fått fram behovet for analyser av samboerskap som et mangslungent sosialt fenomen. En gruppe som spesielt peker seg ut for videre studier er de unge samboerne med barn, der nærmere hvert femte par flytter fra hverandre i løpet av et år. Hva kjennetegner denne gruppen sosialt og økonomisk? Når flyttet de sammen i forhold til barnets fødsel, og hvor stabilt har de bodd sammen? Hvordan ordner de det praktiske om samboerskapet tar slutt, og ikke minst hvordan ser de selv på sitt samliv og forskjellen mellom samboerskap og ekteskap? Og selvsagt også tilsvarende kunnskap om gruppen vi gjerne sammenholder dem med, unge gifte par. For å besvare slike spørsmål, trengs både større intervjuundersøkelser og mer kvalitative studier.

Prosjektstøtte: Barne- og familiedepartementet.

Innhold

1. Samboerstatistikk: Mangler og nye løsninger	9
2. Mors samlivsstatus ved barnets fødsel	11
2.1. Bakgrunn og formål	11
2.2. Mors sivilstand og samlivsstatus: Hva blir registrert ved fødsel?	12
2.3. Ny statistikk over mors samlivsstatus ved fødsel	13
2.4. Oppsummering og konklusjon	15
2.5. Tall fra 1999	16
3. Samboerpar med felles barn	18
3.1. Bakgrunn og formål	18
3.2. Identifisering av samboerpar med felles barn	19
3.3. Problemer og begrensninger	19
3.4. Framgangsmåte	20
3.5. Resultater	20
4. Samboere i de nordiske landenes befolkningsstatistikk	27
4.1. Omfanget av samboerskap i de ulike landene	27
4.2. Samboerstatistikken i de nordiske landene; mange hull og lite sammenliknbarhet	27
4.3. Noen sammenlikninger av nordiske tall	30
5. Veien videre	34
Referanser	36
Vedlegg	
A. Melding om fødsel	38
B. Melding om avsluttet svangerskap etter 16. uke	39
C. Levendefødte etter mors samlivsstatus. 1990-1997. Kobling mellom MFR og DSF	40
D. Tabeller for levendefødte 1999	41
E. Avvik fra tidligere publisert barne- og familiestatistikk	45
F. Vedleggstabeller	46
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	60

Figurregister

2. Mors samlivsstatus ved barnets fødsel

2.1. Fødte utenfor ekteskap av alle levendefødte. 1801-1999. Prosent	11
2.2. Levendefødte, etter mors samlivsstatus ved barnets fødsel. Medisinsk fødselsregister 1986-1999 og Det sentrale folkeregister 1999. Prosent	14
2.3. Enslige mødre/samboermødre ved barnets fødsel i ulike fylker. 1999. Prosent	16

3. Samboerpar med felles barn

3.1. Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. 1987-2000. Prosent	18
3.2. Samboerpar med felles, hjemmeboende barn 1. januar 1999 og opphørte samboerskap i løpet av 1999, etter opphørsgrunn	21
3.3. Giftermålsrater for samboere med felles hjemmeboende barn i utvalgte aldersgrupper. 1999	22
3.4. Bruddrater for samboere med felles, hjemmeboende barn i utvalgte aldersgrupper. 1999	23
3.5. Separasjons-/bruddrater for ektepar/samboerpar med barn, i utvalgte aldersgrupper. 1999	23
3.6.a. Brutte samboerskap per 1 000 bestående i ulike fylker. 1999	24
3.6.b. Andel samboerpar med barn av alle par med barn i ulike fylker. 1999	24
3.7. Barn i ulike aldre hvis samboerforeldre giftet seg/flyttet fra hverandre. Ekteskap/brudd per 1 000 barn. 1999 ...	25

4. Samboere i de nordiske landenes befolkningsstatistikk

4.1. Samboere i Norge, Sverige, Danmark og Finland. Om lag 1975 og 1999. Kvinner 20-44 år. Prosent	28
4.2. Mors samlivsstatus ved fødsel, etter alder. Sverige og Norge. 1999. Prosent	30
4.3. Oppløsningsrater for kvinner i ekteskap og samboerskap, etter alder. Finland. 1994	31
4.4. Oppløsningsrater for kvinner med barn i ekteskap og samboerskap, etter alder. Norge. 1999	32
4.5. Oppløsningsrater for personer i ulike partyper. Danmark. 1996	32
4.6. Barn 0-17 som opplevde at samboerforeldreflyttet fra hverandre i 1999. Sverige og Norge	33

Tabellregister

2. Mors samlivsstatus ved barnets fødsel

2.1.	Andel som sendte flyttemelding mellom barnets fødsel og førstkomende årsskifte, etter samlivs- status. Foreldre til levendefødte barn. Hele landet og fylker. 1999. Prosent	15
2.2.	Levendefødte, etter mors samlivsstatus ved barnets fødsel og familietype ved utgangen av året. 1999	15

3. Samboerpar med felles barn

3.1.	Giftermål blant samboere med felles hjemmeboende barn, etter fylke. Kvinner. 1999. Antall og rater	22
3.2.	Samboere som giftet seg , etter yngste/eldste barns alder. 1999	22

Vedlegg

C1.	Levendefødte, etter mors samlivsstatus. 1990-1997. Absolutte tall og prosent.....	40
D1.	Levendefødte, etter mors samlivsstatus og fylke. 1999. Absolutte tall og prosent	41
D2.	Levendefødte, etter mors og fars gjennomsnittsalder og samlivsstatus. Hele landet og fylker. 1999	41
D3.	Levendefødte, etter mors og fars alder og samlivsstatus. 1999	42
D4.	Levendefødte, etter paritet og mors samlivsstatus. Absolutte tall og prosent. 1999	42
D5.	Levendefødte, etter paritet og mors samlivsstatus. Hele landet og fylker. 1999. Absolutte tall og prosent	43
D6.	Levendefødte, etter paritet. Hele landet og fylker. 1999. Absolutte tall og prosent.....	44
E1.	Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. Publiserte tall. 1987-2000.....	45
E2.	Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. Justerte tall. 1987-2000.....	45
F1.	Ektepar med barn og samboerpar med felles barn, uansett barnas alder. 1987-2000. Antall og prosent	46
F2.	Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. Barn 0-17 år. 1989-2000. Antall og prosent	46
F3.	Samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens alder. 1. januar 1999	47
F4.	Samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens gjennomsnittsalder. Hele landet og fylker. 1. januar 1999.....	47
F5.	Gjennomsnittlig antall barn for samboerpar. Hele landet og fylker. 1. januar 1999.....	47
F6.	Statusendringer for samboerpar med felles barn, etter type endring. Hele landet og fylker. 1999.....	48
F7.	Aldersspesifikke giftermålsrater for samboerpar med felles barn. Menn og kvinner. 1999	48
F8.	Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens alder. 1999	48
F9.	Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens gjennomsnittsalder. Hele landet og fylker. 1999	48
F10a.	Giftermål blant samboerpar med felles barn etter tallet på felles barn. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent	49
F10b.	Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter tallet på felles barn og særkullsbarn. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent.....	49
F11.	Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter tallet på særkullsbarn. 1999	49
F12.	Aldersspesifikke bruddrater for samboerpar med felles barn. Menn og kvinner. 1999	49
F13.	Brudd blant samboerpar med felles barn, etter kvinnens og mannens alder. 1999	50
F14.	Brudd blant samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens gjennomsnittsalder. Hele landet og fylker. 1999.....	50
F15.	Oppløste samboerskap med felles barn per 1 000 bestående. Hele landet og fylker. 1999	50
F16a.	Brudd blant samboerpar med felles barn etter tallet på felles barn. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent	51
F16b.	Brudd blant samboerpar med felles barn etter tallet på felles barn og særkullsbarn. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent.....	51
F17.	Brudd blant samboerpar med felles barn, etter tallet på felles barn og tallet på særkullsbarn. 1999	51
F18.	Brudd blant samboerpar med felles barn, etter alder til yngste/eldste felles barn. 1999	52
F19.	Barn 0-17 år med gifte/samboerforeldre. 1989-2000. Antall og prosent.....	52
F20.	Barn 0-17 år med gifte foreldre/samboerforeldre, etter barnets alder. Antall og prosent. 1.januar 1999.....	53
F21.	Barn 0-17 år med samboerforeldre, etter barnets alder. Hele landet og fylker. 1.januar 1999. Prosent.....	53
F22a.	Barn hvis samboerforeldre giftet seg, etter fylke og barnets alder. Antall og prosent. 1999	54
F22b.	Felles barn/særkullsbarn hvis samboerforeldre giftet seg, etter fylke og barnets alder. 1999. Antall og prosent	55
F23a.	Andel felles barn hvis samboerforeldre giftet seg, etter barnets alder. 1999	55
F23b.	Andel felles barn og særkullsbarn hvis samboerforeldre giftet seg, etter barnas alder. 1999.....	56
F24.	Barn 0-17 år hvis foreldre ble separert, etter fylke og antall barn i søskenflokk. 1999	56
F25a.	Barn hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter fylke og barnas alder. 1999. Antall og prosent.....	57
F25b.	Felles barn /særkullsbarn hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter fylke og barnas alder. 1999. Antall og prosent	58
F26a.	Andel felles barn hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter barnas alder. 1999	58
F26b.	Andel felles barn og og særkullsbarn hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter barnas alder. 1999	59

1. Samboerstatistikk: Mangler og nye løsninger

Veksten i samboerskap har gradvis svekket familiesstatistikken og også mye annen statistikk basert på sivilstand. Manglende samsvar mellom den reelle familieatferden og statistikkens familiebilder skaper problemer av mange slag. I Samboerutvalgets utredning ble det blant annet påpekt at det i arbeidet med lov og regelendringer knyttet til samboerskap, ofte har vært vanskelig å framskaffe tilstrekkelig presis og detaljert kunnskap om målgruppen (NOU 1999:25).

Mangel på statistikk er én ting, et annet problem er kvaliteten på den statistikken som finnes. I 1999 så SSB seg nødt til å redusere familiestatistikken, nærmere bestemt sløyfe gruppene *mor med barn*, *far med barn* og såkalte *enpersonfamilier*. Så lenge en ikke greide å skille ut hvor mange av disse som var samboere, og hvor mange som var reelt enslige, ble disse tre gruppene ansett som for upresise til å forsvare sin plass som egne familietyper.

De nye familiemønstrene kan også være en utfordring for tolkning av tall som finnes, også der det ikke er noen grunn til å betvile kvaliteten. Skilsmissestatistikken er et eksempel. Når skilsmissehyppigheten i de senere år har avtatt¹, kan det skyldes at folk flest har fått en høyere terskel for å skilles, men det kan like gjerne være resultat av en seleksjonseffekt. Det vil si at de som i samboerskapets tid velger å gifte seg, er de som i utgangspunktet er mest sikre på at de har funnet "den rette" eller de som generelt stiller seg mindre åpne til samlivsbrudd, mens de øvrige forblir samboere nettopp fordi de er litt mer usikre på forholdet eller ønsker en samlivsform som lettere kan oppløses. Sagt på en annen måte, for å tolke skilsmisseutviklingen korrekt, må også mørketallene, det vil si de brutte samboerskapene fram i lyset.

Med støtte fra Barne- og familiedepartementet har Statistisk sentralbyrå gjennomført to prosjekter med sikte på å få samboere bedre integrert i den løpende statistikken. Det ene prosjektet har utredet *mors samlivsstatus ved fødsel*. Hvor mange av dem som får

barn utenfor ekteskap, er reelt enslige mødre og hvor mange er samboere? Og når bør en slik statistikk gjøres opp, eksakt ved fødselstidspunktet eller først etter litt tid? Resultatene fra dette prosjektet er presentert i kapittel 2.

I kapittel 3 gjengis funnene fra prosjektet om *samboerpar med felles barn*, nærmere bestemt hvor mange slike par som gifter seg, og hvor mange som går fra hverandre i løpet av et år. Som ventet er det store forskjeller etter hvor gamle samboerne er, men også det regionale mønsteret er overraskende variert.

Rapporten drøfter avgrensningen av samboerbegrepet, redegjør for hvordan statistikken er produsert, og gir diverse tabeller over samlivsstatus ved fødsel og samboere med felles barn. Tallene som presenteres, er fra 1999 som var den nyeste årgangen som forelå da arbeidet ble gjort. Målsettingen var å komme fram til et grunnlag for å utvide den løpende statistikken. Nøyaktig hvordan det vil skje, det vil si hvilke tabeller som heretter vil bli publisert, er det foreløpig ikke tatt stilling til.

Den nye statistikken omfatter kun *samboerpar med felles barn*. Alle andre samboere, anslagsvis to av tre av alle som lever i samboerskap, er det foreløpig ikke mulig å fange opp gjennom registeropplysninger. Kunnskap og statistikk om barnløse samboerpar må enn så lenge være basert på intervjuundersøkelser. Det gir større usikkerhet, og ikke mulighet for å gi tall på kommune- og fylkesnivå.

Løpende registerstatistikk over samboerpar med felles barn forutsetter at de er registrert bosatt på samme adresse. Dersom de ikke er det, er det ikke mulig å si om de faktisk er samboere eller bare har barn sammen. Samboerstatistikk må nødvendigvis bli mer upresis enn tall for giftermål, separasjoner, skilsmisser, fødsler og dødsfall. Sistnevnte endringer er alle meldepliktige hendelser, der type hendelse og dato innrapporteres til Det sentrale folkeregister (DSF). Samboerskapene kan bare leses av indirekte, det vil si gjennom den generelle plikten til å melde flytting. En flyttemelding gir i seg selv ingen informasjon om det er et samboerskap som

¹ Det gjenstår å se om nedgangen i skilsmissehyppighet varer ved. For 2000 var det igjen en oppgang i skilsmissehyppigheten.

innledes eller oppløses. En kan heller ikke anta at flyttedatoene fullt ut samsvarer med når et par faktisk flyttet sammen/fra hverandre.

Samboerskap slik vi kjenner dem i nyere tid, har lengre tradisjoner og er mer utbredt i de nordiske landene enn i de fleste andre land. Spesielt Sverige synes å føre an i utviklingen. Der startet den moderne formen for samboerskap allerede tidlig på 1960-tallet. Både i Sverige og hos oss har samboerskapenes plass endret seg radikalt i løpet av disse årene, fra å være et sosial avvik til gradvis og forbausende raskt å vinne hevd som en sosial institusjon.

En fullgod integrering av samboerne i befolkningsstatistikken er fortsatt mangelvare i samtlige land, også der samboerskap er svært vanlig. Kapittel 4 gir en kort oversikt over hvordan samboerne er innpasset i den nordiske befolkningsstatistikken. Noen steder har vi også kunnet sammenlikne de norske tallene om ikke med alle så med noen land. Uansett situasjonen på det nåværende tidspunktet, burde oversikten kunne tjene som et grunnlag for en mer aktiv og samordnet innsats i årene som kommer.

Helt til slutt i rapporten (kapittel 5) drøfter vi hvilke muligheter for forbedringer som vil foreligge på litt sikt. Danmark og Finland har takket være sine boligregistre allerede i flere år kunnet gi løpende statistikk for samboerpar så vel *med* som *uten barn*. De samme mulighetene vil vi få i Norge når alle leiligheter får en egen adresse i forbindelse med Folke- og boligtellingsen 2001. Med et slikt system vil vi forhåpentligvis kunne gi rimelig pålitelig statistikk over alle samboere, så sant de er folkeregistrert der de faktisk bor. Så vel bestands- som endringstall vil i prinsippet kunne produseres.

Samboerne er en sammensatt gruppe. De spenner fra par som i en årrekke har levd sammen, til par som er kjæresten uten nevneverdige forpliktelser og tanker om felles framtid. For å få et bedre grep om slike forskjeller trengs langt mer enn pålitelige og hyppige statistikker. Vi ser også et klart behov for kunnskap som lodder dypere enn det større surveyundersøkelser kan få fram. Rapporten rundes av med noen tanker om behov og muligheter for ulike typer kunnskap.

2. Mors samlivsstatus ved barnets fødsel

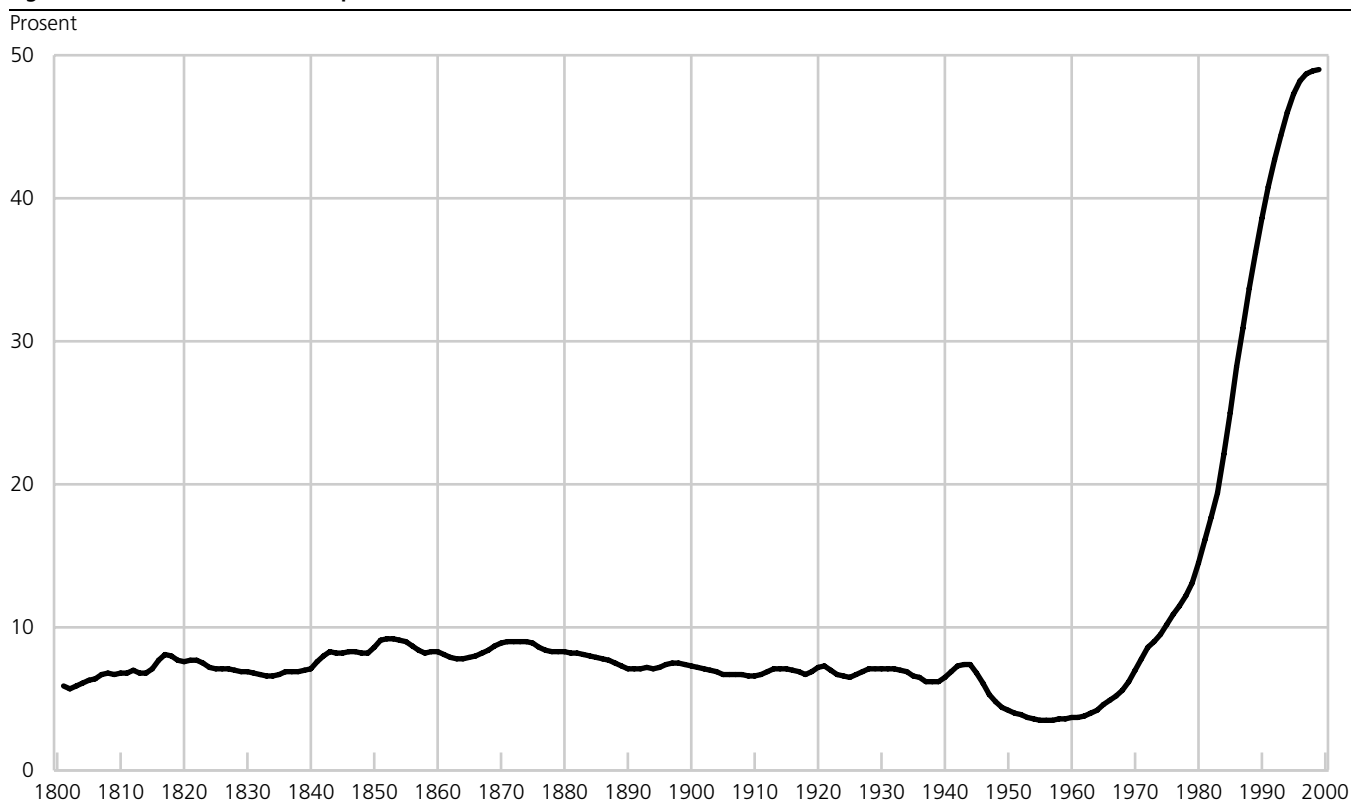
2.1. Bakgrunn og formål

Statistikken over levendefødte i og utenfor ekteskap går tilbake til 1801. I de første 150 årene varierte andelen fødte utenfor ekteskap mellom 4 og 10 prosent (figur 2.1). Minst vanlig var fødsler utenfor ekteskap på 1950-tallet. Fra 1960 har det vært en kontinuerlig vekst, og aller sterkest på slutten av 1980-tallet. I de seneste årene har veksten flatet ut.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har ikke publisert statistikk som viser andelen fødte utenfor ekteskap etter paritet (barnets nummer i søskenrekken). Det finnes imidlertid noen upubliserte beregninger som viser at utenomekteskapelige fødsler avtar sterkt med økende paritet².

Mesteparten av den kraftige veksten i andelen født utenfor ekteskap i de seneste tiår blir utvilsomt forklart

Figur 2.1. Fødte utenfor ekteskap av alle levendefødte. 1801-1999. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

² Fra 1985 til 1999 gikk andelen utenomekteskapelige fødsler opp fra 44 til 63 prosent for førstefødte barn. For andrefødte og barn med paritet tre eller høyere var det også en klar økning, henholdsvis fra 12 til 45 prosent og fra 8 til 31 prosent.

ved flere samboere. Samtidig har det blitt stadig vanligere å få barn i samboerskap. Den offisielle befolkningsstatistikken har til nå bare skilt mellom barn født i og utenfor ekteskap. Forholdet mellom enslige mødre og samboermødre har imidlertid kommet fram gjennom de medisinske fødselsmeldingene (Medisinsk fødselsregister 1997) og ulike intervjuundersøkelser (Blom, Noack og Østby 1993, Jensen og Clausen 1997). Å få etablert rutiner som gjør det mulig å publisere løpende statistikk for mors samlivsstatus ved barnets fødsel, har vært ønsket lenge. Med slike tall vil kurven for fødte utenfor ekteskap (figur 2.1) kunne splittes i to, en kurve som viser barn født av samboermødre, og en som viser barn født av enslige mødre.

Mangel på adekvate datakilder har så langt gjort det vanskelig å produsere en slik statistikk. Dette kapittelet redegjør for hvordan en kan få kjennskap til mors samlivsstatus ved barnets fødsel, drøfter alternative løsninger, lanserer et forslag om hvordan en årlig statistikk kan utarbeides og gir tall for 1999.

Sivilstand:

De formelle sivilstandsgruppene er: ugift (i betydningen aldri gift), gift, enke/enkemann, skilt, separert, registrert partner, separert partner, skilt partner og gjenlevende partner. De fire siste gruppene ble tatt i bruk 1. august 1993 etter innføring av lov om registrert partnerskap.

Samlivsstatus:

Samlivsstatus viser til faktisk samlivsform. Her brukes gruppene gift, samboer og enslig (verken gift eller samboer).

Sivilstand og samlivsstatus er to ulike og delvis overlappende begreper. En kvinne med samlivsstatus samboer kan for eksempel ha ugift, skilt, separert eller enke som sivilstand.

2.2. Mors sivilstand og samlivsstatus: Hva blir registrert ved fødsel?

Ved fødsel skal det fylles ut to skjemaer, en *sivil* og en *medisinsk fødselsmelding*. Den sivile fødselsmeldingen, "Melding om fødsel", sendes til folkeregisteret i den kommunen moren er registrert bosatt³. For barn som ikke fødes i ekteskap gjelder egne regler⁴. Den medisinske fødselsmeldingen, "Medisinsk registrering

av fødsel", sendes til fylkeslegen i det fylket moren er bosatt og derfra til Medisinsk fødselsregister (MFR). Plikten til å sende inn disse skjemaene påligger legen eller jordmoren som er til stede ved fødselen.

På den sivile fødselsmeldingen (se vedlegg A) spørres det om barnets foreldre bor sammen med mindre de er gift med hverandre. Svaret på dette spørsmålet blir imidlertid ikke dataregistrert. Det brukes kun i kontrolløyemed av folkeregisteret. Det vil si at dersom det er merket av for felles adresse, men foreldrene er bostedsregistrert på forskjellige adresser, kan folkeregistrene rette en henvendelse til de berørte for å få klarhet i om adressene er riktige. Antall kontrollhenvendelser er ukjent, og det er også vanskelig å anslå hvor konsekvent slike kontroller blir gjort.

På det medisinske fødselsskjemaet (se vedlegg B) finnes en rubrikk kalt *mors sivilstatus*. I denne rubrikken er svaralternativer oppført i følgende rekkefølge: gift, samboer, ugift/enslig, skilt/separert/enke og annet⁵. På basis av disse opplysningene publiserer Medisinsk fødselsregister (MFR) årlige tall for barn født av gifte, samboere og enslige mødre. Denne statistikken har vært laget siden 1982 (Medisinsk fødselsregister 1997). Tallene for samboermødre fram til og med 1984 og muligens ytterligere noen år, er etter vår vurdering klart for lave⁶.

2.2.1. Hvor pålitelige er opplysningene om sivilstand og samlivsstatus?

A) Den sivile fødselsmeldingen

De fleste fødselsskjemaene blir mottatt og registrert i folkeregisteret før det har gått to uker etter fødselen. Under forutsetning av at meldinger om endringer av bosted eller sivilstand er blitt sendt til folkeregisteret og har kommet i kronologisk rekkefølge, må opplysningene om foreldrene antas å være av svært høy kvalitet⁷.

B) Den medisinske fødselsmeldingen

Verken tidligere eller nåværende skjema fra Medisinsk fødselsregister er konstruert slik at dataene om sivilstand og samlivsstatus blir tilstrekkelig pålitelige.

³ I forrige versjon av skjemaet gjeldende til og med desember 1998 het rubrikken ekteskapselig status med svaralternativene ugift, gift, enke, separert, skilt og samboende.

⁶ MFRs tall for fødte med ikke gift mor går tilbake til 1967 og samsvarer bra med den løpende befolkningsstatistikken for denne perioden. De første årene MFR ga separate tall for samboende/ enslige mødre viser påfallende store andeler født av enslige mødre, mellom 15-20 prosent. Diverse beregninger basert på Frukbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 tyder på at MFRs tall for 1982-1985 (og muligens noe lenger) underestimerer andelen samboende mødre. Begge de nevnte undersøkelsene legger til grunn detaljerte fødsels- og samlivsbiografiske opplysninger hentet inn ved intervju.

⁷ I en kvalitetsgjennomgang av statistikken over sivilstandsendringer i 1999 ble det oppdaget at sivilstanden kan være gal for personer som har endret sivilstand mens de var bosatt i utlandet. Dette gjelder imidlertid ikke mange personer, og vil derfor ha svært liten innvirkning på kvaliteten av sivilstandsopplysningene ved barns fødsel.

³ Skjemaet skal oversendes senest en uke etter fødselen. Barn født i utlandet av mødre bosatt i Norge blir også innrapportert.

⁴ For barn av ikke gift mor kreves en egen erkjennelse av farskap. Den kan sendes inn under svangerskapet, i forbindelse med fødselen eller etter at barnet er født. Alternativt skjer farskapsfastsettelsen ved påtegning av farskapsforelegg eller fastlegges ved dom. Dersom farskapet er erkjent, kan opplysninger om barnets far fylles inn i den sivile fødselsmeldingen. Store og lite systematiske variasjoner fylkene imellom, tyder på ulik registreringspraksis ved sykehusene. Alternativt eller dersom farskapet ikke er erkjent, sendes det inn en egen *farskapsmelding*.

Problemet bunner i at det brukes svaralternativer som ikke er gjensidig utelukkende. Med en kombinasjon av sivilstand og samlivsstatus, slik disse skjemaene er satt opp, kan en som er samboer bli krysset av som det, eller bli rubrisert som ugift eller før gift. I veiledningen til det siste skjemaet står det at samboere skal ha forrang. Vurdert opp mot andre kilder gir tallene grunn til å tro at samlivsstatusen gis forrang i de fleste tilfeller. Slik skjemaet er utformet, kan en imidlertid ikke se bort fra at en del samboere blir klassifisert etter sin formelle sivilstand. Hvor store slike feilmarginer kan tenkes å være, har det ikke vært mulig å bringe på det rene.

Det har også vært reist spørsmål om hvor pålitelige informantene (mødrene) er i sine angivelser. Å få barn alene framfor å bo sammen med barnefaren, har tradisjonelt vært regnet som mindre sosialt akseptabelt. Et annet moment som har vært brakt inn, er trykdeytelser og andre økonomiske goder som fødende som verken er gift eller samboere⁸, vil være berettiget til. Hvorvidt slike eller andre faktorer kan tenkes å påvirke rapporteringen⁹ av samlivsstatus ved fødsel, lar vi ligge. De dataene vi har sett på, gir ikke muligheter for å bekrefte eller avkrefte slike hypoteser.

2.3. Ny statistikk over mors samlivsstatus ved fødsel

Tre metoder for å produsere statistikk over mors samlivsstatus ved fødsel har vært vurdert: bruke en kombinasjon av data fra Medisinsk fødselsregister (MFR) og Det sentrale folkeregister (DSF), eller bare bruke data fra henholdsvis det ene eller det andre av de to registrene.

Det første som ble vurdert, var en kombinasjon av de to datakildene. Tanken var å samkjøre de to kildene på individnivå, slik at alle som ifølge MFR var samboere, ble registrert som det (forutsatt at de ikke var gift ifølge DSF), for deretter å bruke DSFs sivilstand for de resterende. En slik løsning ble testet ut for årene 1990-1997 (se vedlegg C). Det ga svært liten forskjell mellom rene MFR-tall og kombinasjonen mellom MFR og DSF. Dersom en slik kombinasjonsløsning benyttes, blir samlivsstatus dels basert på egenrapportering og dels på registeropplysninger. De uklarhetene dette skaper, usikkerheten knyttet til MFRs registrering av samboere og problemer med å få klargjort de respektive kildene til samme tid, var hovedgrunnen til at denne løsningen ble forkastet.

Metode nummer to, bare å bruke tall fra MFR, ble også forkastet. En slik løsning ville innebære mange av de samme problemene som i kombinasjonsopplegget.

Den siste løsningen var bare å bruke data fra Det sentrale folkeregistret (DSF), og det var denne som ble valgt. Framgangsmåten er nærmere beskrevet i neste avsnitt.

2.3.1. Framgangsmåte

Først i 1999 ble fødtestatistikken utvidet til også å omfatte opplysninger om barnets far og begge foreldres adresser. Disse opplysningene samt mors sivilstand gjør det mulig å klassifisere foreldrene som enten gifte, samboere eller enslige. Å definere samboerforeldre ut fra felles adresse forutsetter at begge barnets foreldre har meldt adresseendring til der de bor. *Foreldre som bor sammen uten å ha meldt dette til folkeregistret, vil etter vår definisjon ikke bli betraktet som samboere.*

Opplegget er ikke vanntett. Noen problemer er ubetydelige, mens andre kan bidra til at samboere blir underrapportert. Det er særlig tre problemer det er verdt å være oppmerksom på.

Studenter

Ugifte, barnløse studenter skulle ifølge forskriftene til Det sentrale folkeregisteret fortsatt regnes som bosatt der de var registrert før utdanningen startet, det vil som regel si sammen med sine foreldre. Med virkning fra 1. november 2001 kan studenter selv velge om de vil være registrert bosatt i bosteds- eller studiekommunen. Det gjelder også studentpar med barn. For ugifte studenter som fikk barn, var det tidligere andre regler. De skulle melde flytting slik at de ble bostedsregistrert der de faktisk bodde. Dette gjaldt ikke bare for barnets mor. Også en studerende far skulle melde adresseendring til samme sted som mor og barn. Det er grunn til å tro at en del av disse flyttemeldingene først kom i etterkant av barnets fødsel. Vi regner med at særreglene for studenter og eventuelle uklarheter rundt dem, ga en viss underrapportering av samboermødre ved barnets fødsel. Hvordan de nye reglene for bostedsregistrering vil slå ut er vanskelig å si.

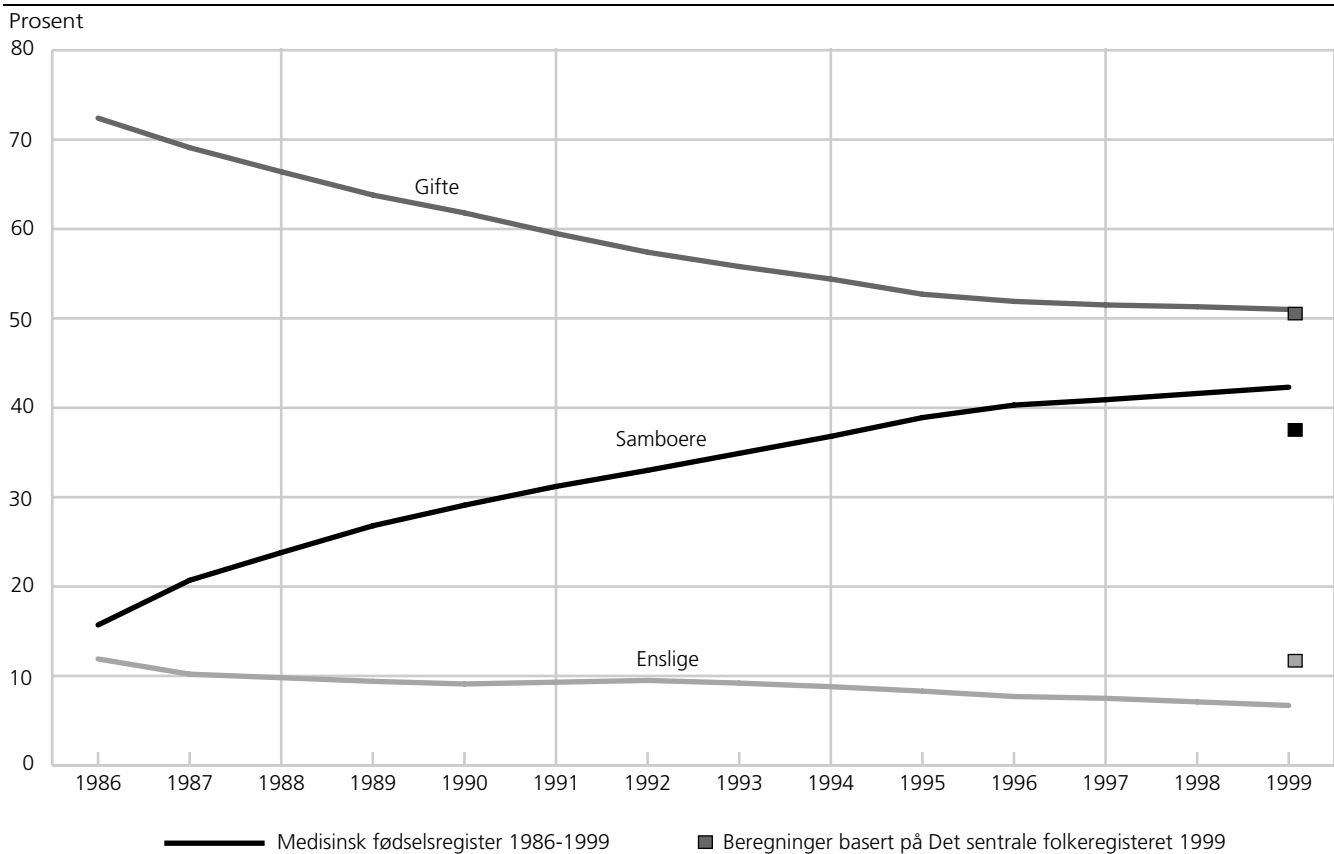
Uoverensstemmelse fødselsmelding/folkeregister

De som på den sivile fødselsmeldingen oppgir at de ikke er gift, blir spurt om de bor sammen med barnets far. Mor som på fødselsmeldingen oppgir at hun bor sammen med barnets far, men som ikke er folkeregistrert på samme adresse, kan som allerede nevnt, få en henvendelse fra det lokale folkeregisteret. Denne praksisen vil ventelig resultere i en del flyttemeldinger, men først etter at fødselen har skjedd. Disse foreldrene vil følgelig bli feilklassifisert som enslige ved fødselen, mens de egentlig var samboere.

⁸ For å være berettiget til ytelse som enslig forsørger kan mor heller ikke ha vært samboer med en annen enn barnets far i mer enn 12 av de siste 18 månedene.

⁹ Krav om ytelse som enslig forsørger skal rettes til trykdekontoret, og avgjøres uavhengig av hva som står i den sivile fødselsmeldingen. Hvorvidt folk flest skiller den ene offentlige etat fra den annen i slike saker, kan være mer usikkert.

Figur 2.2. Levendefødte, etter mors samlivsstatus ved barnets fødsel. Medisinsk fødselsregister 1986-1999 og Det sentrale folkeregister 1999. Prosent

Ikke alle adresser er presise nok med hensyn til å fortelle hvem som bor i samme bolig/ leilighet¹⁰. De som bor i samme hus, men i forskjellige leiligheter vil ofte stå oppført med samme adressen. Dette må likevel antas å være et lite problem. Det er neppe mange par som får barn sammen, og samtidig bor i forskjellige leiligheter i samme hus eller i samme oppgang i en blokk.

Farskapsmelding

For dem som ikke er gifte, kan opplysningene om far komme på en egen farskapsmelding, hvis det ved fødselen ikke foreligger en farskapskjennelse. Opplysninger om far blir hentet inn når meldingen om hvem som er faren, foreligger. . I 1999 var far oppgitt på 92 prosent av fødselsmeldingene, mens 7 prosent fikk oppgitt hvem faren var på en egen farskapsmelding.

Det gikk i gjennomsnitt 46 dager fra fødselsmeldingene var registrert, til de aktuelle farskapsmeldingene kom inn. Det vil si at opplysningene om far i disse tilfellene først ble hentet inn i gjennomsnitt 1,5 måneder etter at fødselen var registrert. Hvis en av foreldrene har skiftet adresse i denne tiden, blir klassifiseringen av mor som samboer eller enslig på fødselstidspunktet feil.

2.3.2. Kontroll mot andre kilder

For å få en nærmere kontroll av påliteligheten ved vår metode, er tre andre kilder trukket inn.

Medisinsk fødselsregister

I figur 2.2 er kurvene for levendefødte etter mors samlivsstatus basert på MFRs data for årene 1986-1999. De tre punktene markerer de tallene vi kom fram til for 1999. Det vil si resultatet når bare data fra Det sentrale folkeregistret blir brukt.

Andelen gifte mødre i MFRs statistikk og våre beregninger stemte godt overens (se figur 2.2). Av dem som fikk barn i 1999, var henholdsvis 51,0 prosent (MFR) og 50,6 prosent (DSF) gifte. Tallene for samboere og enslige stemmer ikke like bra. MFR-statistikken viser en større andel samboermødre enn det vi kom fram til, 42,3 mot 37,7 prosent. Tilsvarende er det et avvik for enslige mødre, men her er forskjellen motsatt, henholdsvis 11,8 (DSF) og 6,7 prosent (MFR).

De merkbare differansene skyldes antakelig mest de ulike oppleggene for å fastslå hvem som er samboere. I MFR er som tidligere nevnt, samboere basert på egenrapportering, mens tallene fra DSF bygger på et strengere kriterium, nemlig at foreldrene må være registrert bosatt på samme adresse.

¹⁰ Et utvidet adressebegrep blir først etablert i forbindelse med Folke- og boligtellingsen 2001. Se 4.2 og kapittel 5.

Flyttemeldinger etter fødselen

De mødrene vi har definert som enslige, viser seg å ha vesentlig høyere flyttefrekvens rett etter fødselen enn hva gifte og samboere har (se tabell 2.1). Forskjellen i flytteandeler er så store, 16 mot 3,6 prosent, at det er rimelig å tro at det i gruppen enslige ved barnets fødsel også har kommet med en del som reelt var samboere. Samboere som ikke hadde sendt inn flyttemelding før barnet kom, vil etter vårt opplegg bli definert som enslige. Det kan selvsagt også være en del par som har bodd sammen litt til og fra, men som først etter at de får barn flytter sammen på så permanent basis at det blir aktuelt å sende flyttemelding.

Barnestatistikken

Den løpende barnestatistikken gir opplysninger om barnets foreldre bor sammen (gifte eller samboere) per 1. januar. Vi har sammenholdt våre tall for mors status ved barnets fødsel med situasjonen ved utgangen av kalenderåret slik den framkommer i barnestatistikken fra SSB (tabell 2.2). Det vil si status ved barnets fødsel holdt opp mot situasjonen i gjennomsnitt et halvt år senere.

Skiftet fra å være samboer ved barnets fødsel til å bli registrert som enslig ved utgangen av året er forholdsvis beskjedent. Knappe 5 prosent av dem som var samboere ved barnets fødsel, hadde en slik endring i løpet av barnets første levemåneder (1 033 av 22 306 mødre) (tabell 2.2).

Til sammenlikning var det 28 prosent som ble registrert med motsatt endring, fra *enslig* til *samboer* (1 946 av 7 007 mødre). En del av endringene vil være reelle, det vil si foreldre som bodde hver for seg ved barnets fødsel og som deretter flyttet sammen. Men det er også grunn til å tro at mange av disse endringene bare foreligger på papiret. Det vil si at det dreier seg om foreldre som allerede bodde sammen da barnet ble født, men at flyttemeldingen først kom inn og ble registrert etter barnets fødsel.

2.4. Oppsummering og konklusjon

Samtlige av de tre kontrollene vi har gjort mot andre kilder, indikerer at vi får en viss *underrapportering av samboere* og en tilsvarende *overrapportering av enslige*, om vi tar utgangspunkt i hvor foreldrene var bostedsregistrert ved barnets fødsel. Mesteparten av dette avviket ser ut til å skyldes forsinkede flyttemeldinger. Dersom vi erstatter samlivsstatus ved fødselstidspunktet med situasjonen tre måneder senere, vil ventelig de aller fleste flyttemeldingene ha kommet inn. Etter så kort tid vil det heller ikke være så mange som eventuelt har rukket å flytte fra hverandre¹¹.

Tabell 2.1. Andel¹ som sendte flyttemelding mellom barnets fødsel og førstkomende årsskifte, etter samlivsstatus. Foreldre til levendefødte barn. Hele landet og fylker. 1999. Prosent

	Gift	Samboer	Enslig
Hele landet	3,3	3,6	16,0
Østfold	2,5	3,4	15,4
Akershus	4,2	4,8	21,6
Oslo	5,0	7,1	12,1
Hedmark	3,2	2,9	12,0
Oppland	2,1	2,7	18,5
Buskerud	2,8	3,8	21,1
Vestfold	2,7	4,2	16,9
Telemark	2,4	1,6	15,9
Aust-Agder	1,9	4,2	14,3
Vest-Agder	2,3	2,3	19,5
Rogaland	3,4	3,4	14,6
Hordaland	2,4	2,6	13,2
Sogn og Fjordane	2,5	2,4	19,1
Møre og Romsdal	2,3	3,1	18,8
Sør-Trøndelag	3,3	2,5	15,7
Nord-Trøndelag	3,3	2,8	20,4
Nordland	3,4	2,7	16,7
Troms	5,0	3,8	19,3
Finnmark	4,4	2,1	12,1

¹ En eller begge foreldre meldte flytting i perioden mellom barnets fødsel og fram til første årsskifte.

Tabell 2.2. Levendefødte, etter mors samlivsstatus ved barnets fødsel og familietype ved utgangen av året. 1999

Mors samlivsstatus ved fødselen	Familietype ved utgangen av året				
	I alt	Ektepar med barn	Samboer-par med felles barn	Enslig mor med barn	Rest
I alt	59 298	30 784	21 963	6 204	347
Gift	29 985	29 460	30	354	141
Samboer	22 306	1 169	19 987	1 033	117
Enslig ¹	7 007	155	1 946	4 817	89

¹ Enslig er de som verken er gift eller samboer.

Slik våre registre er organisert, har det for 1999 ikke vært mulig å produsere tall som viser mors samlivsstatus tre måneder etter fødsel. Et slikt opplegg vil først kunne gjennomføres for 2001. Vi foreslår at en fra da av erstatter *status ved barnets fødsel* med *status tre måneder etter fødsel*. Framgangsmåten for øvrig endres ikke. Det vil si at mor defineres som samboer dersom hun ifølge opplysninger i DSF ikke er gift, men har samme adresse som barnets far. Ikke gifte kvinner der barnets far ikke er oppført på samme adresse som mor og barn, defineres som enslige.

Det er grunn til å tro at det opplegget vi foreslår fra 2001, ikke vil gi nevneverdige avvik fra statistikken til Medisinsk fødselsregister. Tatt i betraktning av at statistikkene produseres ut fra ulike kilder, vil det imidlertid være ønskelig å fortsette å sammenholde dem i årene som kommer.

Den faktiske samlivssituasjonen for en del par er sannsynligvis mer uavklart enn det både MFR og vårt opplegg klarer å fange opp. Noen flytter kan hende litt til og fra rundt barnets fødsel, bor i foreldrehjemmet eller

¹¹ For barn født i september 1999 gikk andelen med enslig mor ned fra 12 til 9 prosent når mors samlivsstatus ble målt ved årsskiftet 1999/2000 istedenfor ved fødselstidspunktet.

har andre midlertidige løsninger. Kanskje tilpasses også bosituasjonen etter det som er økonomisk mest gunstig, eller paret er kort og godt i tvil om de skal satse på å bo sammen. Slike og liknende situasjoner kan bare fanges opp gjennom intervjudata. Denne type studier er for tiden under planlegging (Noack 2001).

2.5. Tall fra 1999

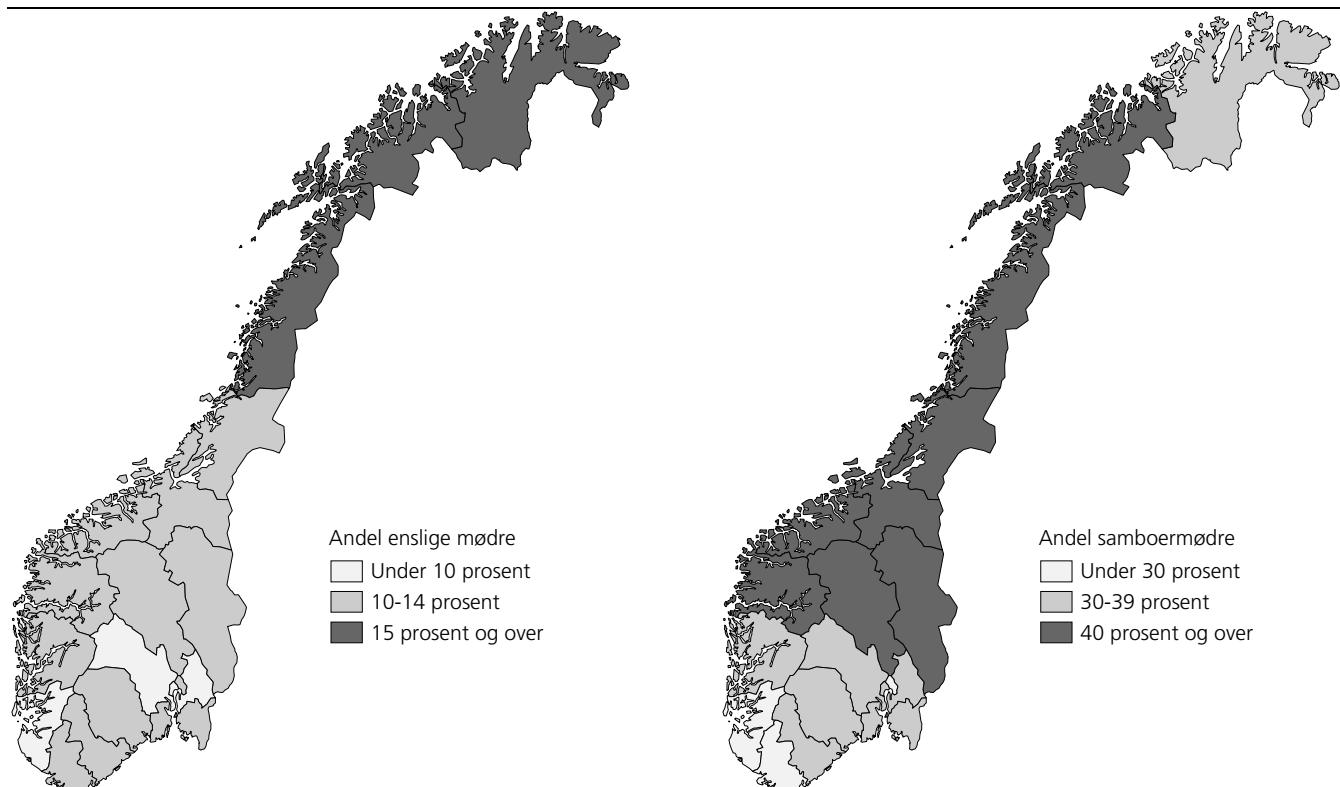
Alle våre tall for 1999 er basert på foreldrenes sivilstand og adresse på fødselstidspunktet, det vil si en mindre optimal løsning enn den løsningen vi foreslår fra og med 2001¹². Vi har likevel valgt å ta med noen resultater fra 1999 (se tabell D1-D6, vedlegg D). Det er lite trolig at regionale forskjeller, mors og fars gjennomsnittsalder, og fordeling etter paritet, det vil si barnets nummer i søskenrekken, vil påvirkes nevneverdig av at registreringstidspunktet forskyves med tre måneder.

Slik 1999-tallene er produsert, ble 11,8 prosent av mødrene klassifisert som enslige, mens det reelle tallet antakelig ligger nærmere 9 prosent. Samboermødrene utgjorde 37,6 prosent, justert etter de samme retningslinjene vil om lag 41 prosent av mødrene være samboere.

Det var store fylkesvise variasjoner i foreldrenes samlivsstatus (figur 2.3). Andelen enslige mødre var om lag tre ganger så høy i Finnmark som i Akershus. Når det gjelder samboere, er det Nord-Trøndelag og Nordland som topper statistikken. I disse fylkene var mer enn halvparten av mødrene samboere. Minst andel samboere var det i Oslo, Rogaland og Vest-Agder. I disse områdene var godt og vel hver fjerde fødende samboer. Forholdsvis mange innvandrerfødsler må antas å bidra til den lave samboerandelen i Oslo. Blom (1998) fant at samboerskap var klart mindre vanlig blant innvandrere fra ikke-vestlige land enn blant nordmenn. Forskjell i fødealder er en tenkelig forklaring på variasjonene i andelen mødre som var enslige, det vil si verken gifte eller samboere ved barnets fødsel.

Gitt at barnets foreldre levde sammen (i ekteskap eller samboerskap), var godt og vel fire av ti samboere, mens de resterende, knapt seks av ti, var gifte. Forholdsvis flest samboermødre var det i Nord-Trøndelag og Nordland, om lag seks av ti. Det er rundt regnet det dobbelte av hva det var i Oslo, Vest-Agder og Rogaland (se tabell D1, vedlegg D). Med andre ord var det langt flere som var gifte da de ble foreldre i disse fylkene.

Figur 2.3. Enslige mødre/samboermødre ved barnets fødsel i ulike fylker. 1999. Prosent

Kartgrunnlag: Statens kartverk.

¹² For 2001-statistikken vil det bli vurdert å behandle de separerte noe annerledes enn i dagens statistikk.

Gjennomsnittsalderen for de gifte mødrene var knapt 31 år, mens samboermødre og enslige var henholdsvis to og fire år yngre. De som fikk barn som enslige i Oslo, var om lag tre år eldre enn landsgjennomsnittet (se tabell D2, vedlegg D).

Som forventet øker andelen barn født i ekteskap med barnets nummer i søskenflokket. I 1999 var bare godt og vel en tredjedel av de førstefødte født i ekteskap mot en drøy halvpart av barn nummer to (se tabell D4, vedlegg D).

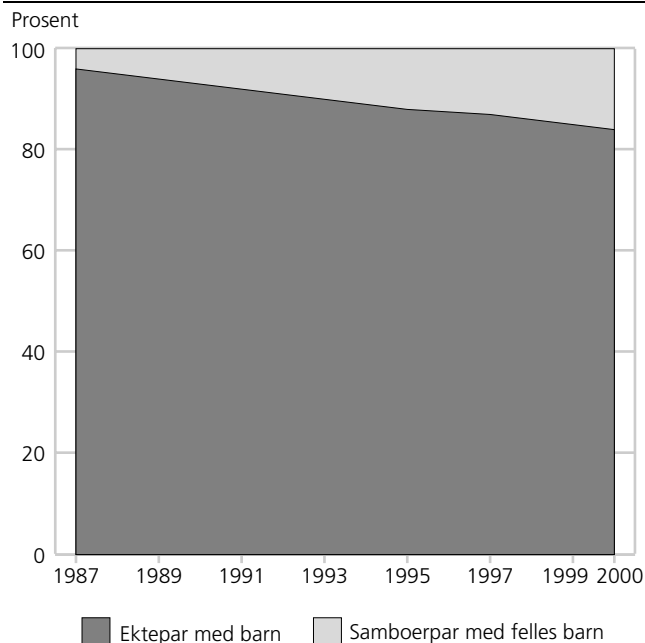
3. Samboerpar med felles barn

3.1. Bakgrunn og formål

Ved inngangen til 2000 fantes det om lag 92 000¹³ samboerpar med felles barn. Minst ett felles barn må være bosatt sammen med foreldrene for at de skal bli regnet som samboerpar. Tilsvarende tall finnes tilbake til 1987. Siden den gang har antallet samboerpar blitt mer enn tredoblet. Nå som den gang er imidlertid langt de fleste par med barn gifte, nærmere bestemt 84 prosent mot 96 prosent i 1987.

I figur 3.1 er alle par med hjemmeboende barn tatt med, det vil si også de som bare har voksne barn

Figur 3.1. Ektepar med barn og samboerpar med felles barn¹. 1987-2000. Prosent

¹ Basert på tall over samboerpar med felles barn som er noe lavere enn i den publiserte familiestatistikken. Se note 13.

¹³ Tallet er 3 prosent lavere enn i den publiserte familiestatistikken (Aktuelle befolkningstall 12/2000) for samme tidspunkt. Justeringen skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar. Nedjusterte tall er gitt i vedlegg E.

(18 år og eldre). Dersom en bare regner med barn 0-17 år, er det litt færre samboerpar og betydelig færre ektepar. Andelen ektepar er således noe lavere blant par med barn 0-17 år enn om alle barn tas med, nærmere bestemt 80 prosent i 2000.

Statistikken over samboerpar med felles barn har til dags dato bare vært produsert som bestandstall, det vil si antallet par per 1. januar hvert år. For ektepar har vi også statistikk over hvor mange som årlig separeres/skilles, og hvor mange barn dette berører. Tatt i betraktning av at hvert femte par med barn er et samboerpar, er det selvsagt også viktig å vise hva som skjer med samboerparene.

I 1999 ble 7 500 ektepar med barn under 18 år separert og rundt 5 100 skilt. Differansen mellom separasjons- og skilsmissetallene er nærmere omtalt i 3.3. Foreldrene som separerte seg, hadde til sammen 13 900 barn. Om separasjonen fører til skilsmisse, skjer det gjerne først 1-2 år etter det faktiske samlivsbruddet. I 1999 var det om lag 9 000 barn som opplevde at foreldrene ble skilt, det vil si at ekteskapet ble definitivt oppløst. Så langt har imidlertid statistikken ikke hatt tall for hvor mange barn som årlig opplever at foreldrenes samboerskap tar slutt.

Utvalgsundersøkelser har vist at samboerpar med barn er vesentlig mer utsatt for samlivsbrudd enn gifte foreldre. Den foreløpig siste analysen av norske data konkluderer med at samboere med barn har over tre ganger så stor tilbøyelighet til å flytte fra hverandre som gifte foreldre (Texmon 1999, tabell 6.3). Noen grupper er spesielt ustabile, mens andre ser ut til å være mer på linje med ektepar. Med ny registerbasert statistikk kan utviklingen følges mer fortløpende.

Vi skal først se på hvordan samboerpar med felles barn kan identifiseres slik at det er mulig å lage løpende statistikk. Dette er tatt opp i 3.2. I 3.3 gis en kortfattet beskrivelse av hvordan den nye statistikken konkret er utarbeidet, og i 3.4 presenteres resultater, det vil si tall for giftermål og brudd blant samboerpar med felles barn. Alle tallene er fra 1999.

3.2. Identifisering av samboerpar med felles barn

I den løpende befolkningsstatistikken finnes kun tall for samboerpar med *felles* barn. Flertallet av samboerne, de *uten felles barn og par med bare særkullsbarn* fanger statistikken ikke opp. Grunnlaget for statistikken er opplysninger fra Det sentrale folkeregister (DSF). Det betyr at bare par som er bostedsregistrert på samme adresse kan komme med. I de årlige anslagene for *alle* samboere stilles ikke slike krav. De er basert på intervjuundersøkelser, og i disse undersøkelsene tas alle med som selv oppgir at de er samboere (Statistisk sentralbyrå 2001).

For å bli definert som *samboerpar med barn* må paret ha minst et felles¹⁴ barn som er registrert bosatt sammen med dem. Ved å bearbeide data fra DSP utvider SSB DSFs system med familienummer til også å gjelde samboere med felles barn. Takket være dette nummeret er det lett å identifisere samboerparene med felles hjemmeboende barn.

Familienummer i Det sentrale folkeregister (DSF) er identisk med fødselsnummeret til en referanseperson i familien. Dette nummeret gjør det mulig å knytte de ulike familiemedlemmene sammen. Familienummeret blir holdt løpende à jour ved meldinger om vigslar, skilsmisser, dødsfall, flyttinger m.m. Hvem i familien som er referanseperson, avhenger av type familie.

Familienummeret i DSF og det bearbejdede familienummeret som benyttes i SSB, er ikke identiske ettersom samboerpar med felles barn ikke har felles familienummer i DSF. I SSBs materiale er det for samboerparenes del kvinnens/morens fødselsnummer som er farens og familienummer, ettersom hun behandles som familiens referanseperson (Vestli 1996).

3.3. Problemer og begrensninger

Flyttemeldinger

Opplysninger om felles barn er en sikker opplysning uten nevneverdig underrapportering til Det sentrale folkeregister. Manglende flyttemeldinger er et større problem spesielt for noen grupper. Dersom barnets foreldrene står oppført med ulike adresser, har vi ikke mulighet for å avgjøre om foreldrene er reelt enslige eller bor sammen.

Manglende flyttemelding kan skyldes mange forhold. De fleste er antakelig bare mer eller mindre sent ute med å overholde plikten til å melde fra til det lokale folkeregisteret. I praksis er det nok også en del par som bor litt til og fra, det vil si at tidspunktet for en flyttemelding kan bli vagt både for utenforstående og for paret selv. Andre er kan hende ikke klar over at de har plikt til å varsle folkeregisteret dersom de skifter bolig. Noen regner kan hende med at en adresseendring til postkontoret er alt som kreves. Vi kan heller ikke se bort fra at noen bevisst ønsker å holde tilbake opplysninger om at de bor sammen, for å oppnå støtte som enslige mødre. Hvor mange dette eventuelt måtte være, har vi ikke holdepunkter for å si noe om.

Regelverket for studenter skaper spesielle problemer. Ugifte, barnløse studenter skulle ifølge forskriftene til Det sentrale folkeregister normalt regnes som bosatt der de var registrert før utdanningen startet, det vil som regel si sammen med sine foreldre. Dette ble imidlertid endret 1. november 2001, slik at studentene selv kan velge om de vil være registrert bosatt i hjemkommunen eller i studiekommunen. For studenter som gifter seg, og for ugifte studenter som får barn, er det andre regler. De skal melde flytting slik at de blir bostedsregistrert der de faktisk bor. Dette gjelder ikke bare for barnets mor. Også en studerende far skal melde adresseendring til samme sted som mor og barn. Særreglene for studenter og eventuelle uklarheter rundt dem, må antas å gi en viss underrapportering av yngre samboerpar med felles barn.

Som tidligere omtalt, ser det ut til å være et visst etterslep av flyttemeldinger i forhold til barns fødsel. Blant foreldre som ikke har felles adresse ved fødselstidspunktet, er det forholdsvis mange som endrer adresse innen utgangen av året (se 2.3.2). Det er grunn til å tro at en del av disse parene har bodd sammen mer eller mindre permanent også før barnet ble født, og at barnets fødsel øker sannsynligheten for en formalisering, det vil si en flyttemelding.

Når starter samboerskapet?
Kravet om felles barn betyr at starten av samboerskapet vil være lik fødselsdatoen til første felles barn. Hvor lenge paret faktisk har bodd sammen, har vi ingen muligheter for å fastslå. Den faktiske varigheten av samboerskapet vil således være ukjent. Vi kan derfor verken produsere statistikk over varigheten av samboerskap, eller lage analyser som ser på hvordan varigheten påvirker sannsynligheten for at samboerpar gifter seg eller flytter fra hverandre.

Hvordan defineres brutte samboerskap?

For registerbasert statistikk er opphør av felles adresse den eneste muligheten for å definere brudd i samboerskap. Opphør av felles adresse er ingen fullgod indikator på om samlivet faktisk har opphørt. Par der den ene har skiftet bosted på grunn av arbeid, studier o.l. vil kunne føre til for høye anslag for oppløste samliv. Par som har flyttet fra hverandre, men ikke sendt flyttemelding innen årsskiftet, vil trekke i motsatt retning.

¹⁴ Om barn er felles framgår av meldingen om farskapsforhold til folkeregisteret (se 2.3.1.).

Brutte samboerskap: Skilsmisse eller separasjon som sammenlikningsgrunnlag?

I tidligere norske analyser av stabiliteten i ekteskap og samboerskap er verken separasjons- eller skilsmissetidspunkt trukket inn (Noack og Østby 1981, Blom et al. 1993, Blom 1994, Texmon 1999). For ekteskap så vel som for samboerskap er det kun intervjupersonenes egne opplysninger om når de *flyttet fra hverandre*¹⁵ som er lagt til grunn. Definisjonen av brudd er således den samme enten en ser på ekteskap eller samboerskap.

Ideelt sett kunne en tenke seg å bruke samme kriterium, det vil si opphør av felles adresse, også for å få fram oppløsning av ekteskap. For gifte personer er det imidlertid visse begrensninger i adgangen til å stå oppført på ulike adresser. Vi har derfor valgt å benytte den statistikken som allerede foreligger, det vil si separasjons- og skilsmissetall. Skilsmissetallene er som ventet gjennomgående lavere enn separasjonstallene. I den senere tiden har skilsmissetallene utgjort 80-85 prosent av gjennomsnittlige antall separasjoner i de tre foregående år.

Separasjoner¹⁶ vil helt klart være den beste parallellen slik vi definerer samboerbrudd, det vil si ved at paret flytter fra hverandre. Når en skilsmisse foreligger, vil de aller fleste allerede ha bodd fra hverandre i minimum et år, det vil si at det faktiske bruddet skjedde tidligere. Skilsmissetallene er også mindre egnet for sammenlikning fordi de bare omfatter par som etter å ha bodd fra hverandre en tid, fortsatt ønsker å oppløse ekteskapet. Hvor stor andel av de brutte samboerskapene som ender med at paret igjen flytter sammen, har det ikke vært mulig å beregne med det datagrunnlaget vi har hatt til rådighet.

Separasjonsstatistikken er ikke like omfattende som det som finnes om skilsmisser. Enkelte steder har vi derfor også brukt skilsmissetall¹⁷ som sammenlikningsgrunnlag for brutte samboerskap (se 3.5.2).

3.4. Framgangsmåte

For å få fram hvilke endringer som skjer i løpet av et år, er familieforholdene sammenliknet for to og to tidspunkter, nærmere bestemt ved inngangen til et år

¹⁵ Flyttetidspunktet var det faktiske, uavhengig av om det ble sendt flyttemelding eller ikke. De opplysningene som ble gitt i intervjuene, ble heller ikke kontrollert mot eksisterende flyttemeldinger.

¹⁶ Separasjonstallene vil strengt tatt heller ikke fange opp alle brutte ekteskap. Det er også mulig å bli skilt uten forutgående separasjon. Adgangen til skilsmisse på slike vilkår er imidlertid sterkt begrenset, slik at denne forskjellen neppe har noen praktisk betydning.

¹⁷ Siden det vanligvis går ett eller flere år fra paret flytter fra hverandre og til en skilsmisse, burde det ideelt sett vært skilsmissetallene fra de to påfølgende årene som brukes for slike sammenlikninger. Tallene for 2001 foreligger imidlertid ennå ikke.

og det neste. For å vise hva som skjedde i 1999, er det således situasjonen fra henholdsvis 1. januar 1999 og 1. januar 2000 som er brukt.

Sammenlikningene gir tre mulige utfall:

1. *Nye samboerskap* (par som ikke er samboere med felles barn i år n-1, men i år n).
2. *Bestående samboerskap* (samboere med felles barn både i år n-1 og år n).
3. *Opphørte samboerskap* (par som var samboere med felles barn i år n-1, men ikke i år n).

Siden det bare er to måletidspunkter, nærmere bestemt situasjonen ved inngangen/utgangen av et år som sammenliknes, vil samboerskap som både startes og oppløses i ett og samme kalenderår, ikke komme med.

Med utgangspunkt i samboere som er foreldre til felles barn, har vi definert følgende syv opphørsgrunner:

1. *Samboere som flytter fra hverandre* (folkeregisteret har mottatt flyttemelding for minst én av samboerne). I slike tilfeller snakker vi om "brutte samboerskap".
2. *Samboere som gifter seg*¹⁸ (folkeregisteret har mottatt vigselmelding fra vigselmann).
3. *Samboere som gifter seg med andre* (folkeregisteret har mottatt vigselmelding for én av samboerne og en annen person).
4. *Én eller begge samboere utvandrer* (folkeregisteret har mottatt melding om utflytting fra Norge for minst én av samboerne).
5. *Én eller begge samboere dør* (folkeregisteret har mottatt døds melding fra skifterett/ lensmann).
6. *Felles barn flytter fra foreldrehjemmet* (folkeregisteret har mottatt flyttemelding for felles barn, og paret har ikke andre felles, hjemmeboende barn).
7. *Felles barn dør* (folkeregisteret har mottatt døds melding for barnet fra skifterett/lensmann og paret har ikke andre felles hjemmeboende barn).

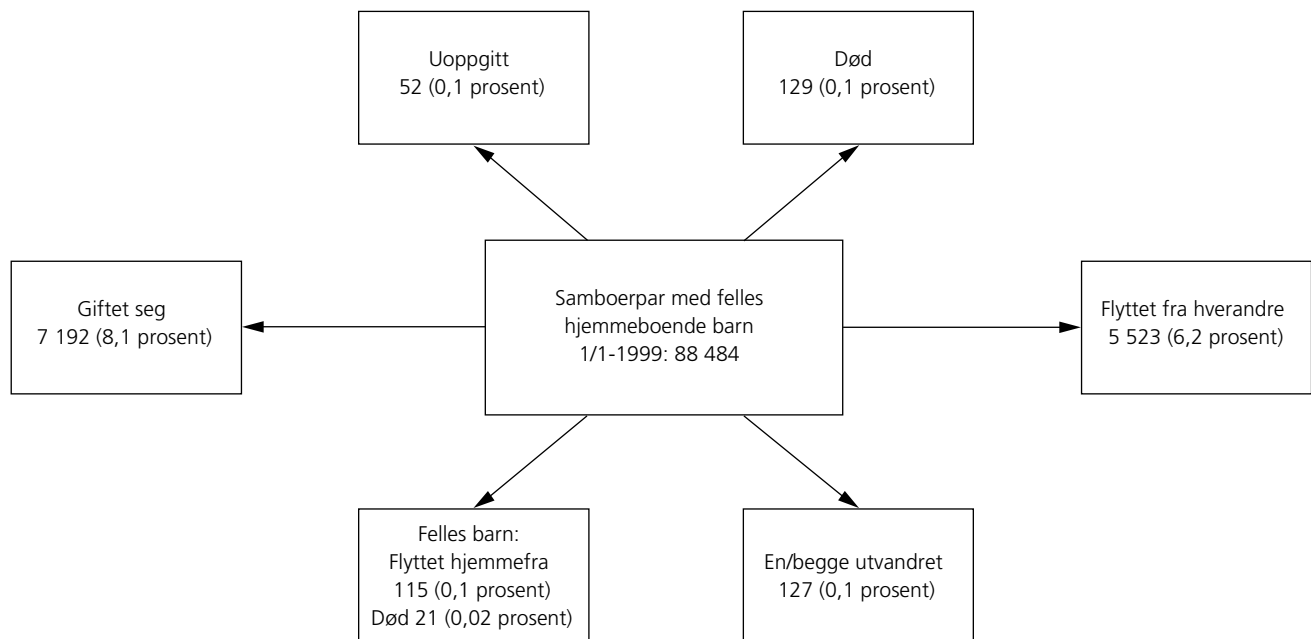
Det er dessuten en gruppe for uoppgitt opphørsgrunn.

3.5. Resultater

Samboerpar med felles barn er ifølge de nye beregningene en gruppe med relativt mye gjennomtrekk. Av 88 500 par registrert ved inngangen til 1999 skiftet nesten 13 200 eller 15 prosent status i løpet av året. Flesteparten av disse endringene berørte imidlertid ikke selve parforholdet. Samlivet var fortsatt intakt, og formelt sett styrket ved at de hadde valgt å gifte seg. Det var vanligere å gifte seg enn å flytte fra hverandre, men brutte samboerskap bidro også sterkt til omskifteligheten i gruppen.

¹⁸ Dette inkluderer også dem som både gifter seg og blir separert i samme år.

Figur 3.2. Samboerpar med felles, hjemmeboende barn 1. januar 1999 og opphørte samboerskap i løpet av 1999, etter opphørsgrunn

Figur 3.2 viser mer nøyaktig hva som skjedde i løpet av 1999. Av 88 500 par definert som samboerpar med felles barn ved starten av året, giftet 8 prosent seg i løpet av de neste 12 månedene. Som vi senere skal se, betydde alder og antall barn mye for giftermålshyppigheten.

6 prosent flyttet fra hverandre. Det er i disse tilfellene vi snakker om *brutte samboerskap* (se 3.3).

Det var bare 0,1 prosent av de opprinnelige samboerskapene som ble oppløst ved at den ene eller begge døde i løpet av året. Noen par falt fra fordi forutsetningene for å bli definert som samboerpar med felles hjemmeboende barn var falt bort. Det var enten par som ved utgangen av 1999 ikke lenger hadde barn som bodde hjemme, eller par der den ene eller begge var flyttet ut av landet. Disse to gruppene utgjorde til sammen kun 0,3 prosent, og de fleste av dem var antakelig fortsatt samboere.

Som ventet var gjennomtrekken størst blant de yngre samboerparene. De både giftet seg og flyttet fra hverandre oftere enn det de noe eldre parene gjorde. Av par der kvinnen var under 30 år, var det 230 per 1 000 som endret status, det vil si var samboere med felles barn ved inngangen, men ikke ved utgangen av 1999. Tilsvarende tall for aldersgruppene 30-39 år og 40 år og over var 116 og 71. Forskjellene er således ganske betydelige.

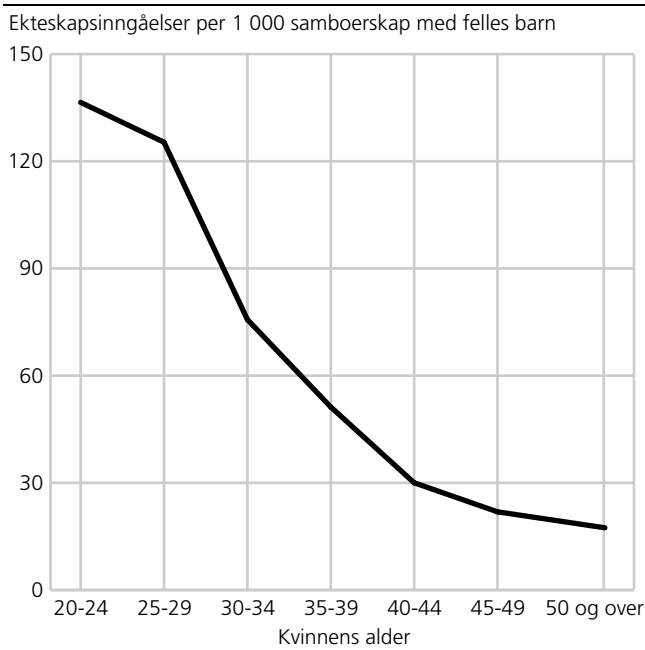
Tilsiget av "nye" samboerpar med felles barn mer enn oppveide de 13 159 som falt fra i løpet av 1999. Det var en netto vekst på 3 308 par. De aller fleste av disse vil være samboerpar som fikk sitt første barn i løpet av

året. I tillegg kommer par som først flyttet sammen etter å ha fått barn sammen, og par med barn der barna flytter hjem igjen etter å ha bodd borte. Sistnevnte gruppe vil være svært beskjeden siden det er langt mellom samboerpar med voksne barn. Alle disse parene er "nye" i kategorien *samboere med felles hjemmeboende barn*, men samboerskapene kan som nevnt, ha startet lenge før 1999. Den faktiske varigheten av disse samboerskapene lar seg ikke fastslå.

3.5.1. Ekteskap blant samboerpar med felles barn

Av samboerpar med felles barn var det 8 prosent som giftet seg i løpet av 1999. Det var særlig de unge samboerne som giftet seg. Giftermålsraten for kvinner 20-24 år var 137 mens de som var ti år eldre bare kom opp i godt og vel det halve, nærmere bestemt 76. For dem som var 40 år og eldre var det enda lenger mellom ekteskapene, bare 20 av 1 000 giftet seg i løpet av året (figur 3.3). Tre av fire samboerkvinner med barn var minst 30 år. De tilhørte med andre ord aldersgruppene der giftermålshyppigheten var langt lavere enn blant de yngste.

Det klare aldersmønsteret i giftermålsratene kan ha ulike forklaringer. Det er grunn til å tro at det blant de eldre samboerne relativt sett er flere som prinsipielt foretrekker å være samboere, eller sagt på en annen måte, at det er en selektert gruppe fordi de som var mer innstilt på ekteskap, gjorde unna giftermålet i yngre år. Det kan også tenkes at de eldre samboerparene med barn opprinnelig ikke var så forskjellige fra dem som kom til å gifte seg, men at de med årene har kommet til at det ikke betyr så mye om de gifter seg eller ikke. Antakelig har de også oftere ordnet seg med

Figur 3.3. Giftermålsrater for samboere med felles hjemmeboende barn i utvalgte aldersgrupper. 1999**Tabell 3.1. Giftermål blant samboere med felles hjemmeboende barn¹, etter fylke. Kvinner. 1999. Antall og rater²**

	Antall	Rate
I alt	7 192	81,3
Østfold	409	102,8
Akershus	822	90,0
Oslo	628	87,5
Hedmark	263	60,4
Oppland	276	66,1
Buskerud	370	83,6
Vestfold	328	99,0
Telemark	219	79,9
Aust-Agder	115	90,0
Vest-Agder	143	90,7
Rogaland	550	117,1
Hordaland	765	92,6
Sogn og Fjordane	159	65,4
Møre og Romsdal	417	80,9
Sør-Trøndelag	499	66,0
Nord-Trøndelag	249	64,0
Nordland	472	62,1
Troms	348	77,1
Finnmark	160	71,9

¹Samboerskap med minst ett felles, hjemmeboende barn.

²Per 1 000 samboerskap med minst ett felles, hjemmeboende barn 1. januar 1999.

en eller annen form for samboerkontrakt. Knappt to av ti samboerpar (med og uten barn)¹⁹ har slike kontrakter, men det er vanligere blant eldre samboere og i samboerskap som har vart en del år. Andelen før gifte er også høyere jo eldre samboerne er, om lag en fjerdedel av dem 35-49 år. Kanskje nøler de mer med å gifte seg enn samboerpar der hun eller han ikke har vært gift tidligere.

¹⁹ Her er alle samboere regnet med, ikke bare de før gifte.

Tabell 3.2. Samboere som giftet seg, etter yngste/eldste barns¹ alder. 1999

Alder	Yngste barn	Eldste barn
I alt	7 192	7 192
0	2 611	1 693
1	1 921	1 349
2	1 015	901
3	536	723
4	340	610
5	203	468
6	149	408
7	113	272
8	85	216
9	70	148
10	49	120
11	21	72
12	17	51
13	10	38
14	12	28
15	9	24
16	6	23
17	2	13
18	6	9
19	4	7
20	3	6
21	3	4
22	3	3
23	2	4
24	1	0
25	0	0
26	1	2

¹ Samboerpar med minst ett felles, hjemmeboende barn. Alder gjelder felles barn.

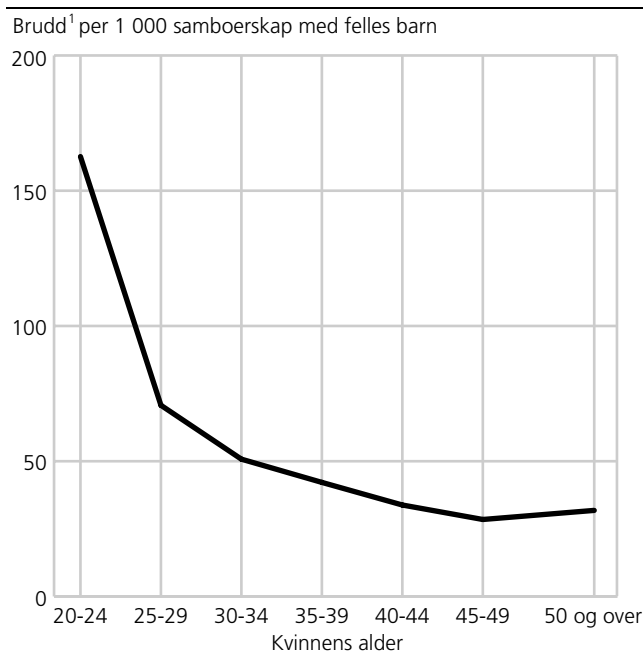
Giftermålsratene varierer en god del fylkene imellom, fra 117 i Rogaland til 60 i Hedmark (tabell 3.1).

Umiddelbart er det vanskelig å se noe bestemt mønster i disse variasjonene. Mulige forskjeller i alder og barnetall kan tenkes å forklare noe. Samboerne i Rogaland er de yngste i landet, mens de i Hedmark er om lag to år eldre (se tabell F4). Her trengs imidlertid noen flere årganger før det vil være aktuelt med nærmere analyser.

Av samboere som giftet seg, hadde 61 prosent bare ett barn, mens 39 prosent hadde to eller flere. Andelen med minst to barn varierte en del mellom fylkene (se tabell F10a). Mest vanlig med flere barn var det i fylkene fra Sogn og Fjordane og nordover. Dette gjenspeiler neppe bare reelle fruktbarhetsforskjeller fylkene imellom (se Lappegård 1999). Dersom forskjellene skulle bestå i kommende år, vil det være rimelig å se nærmere på dette.

Nærmere en femtedel (1 285 par) av samboerparene som giftet seg i 1999, hadde ett eller flere særkullsbarn i tillegg til felles barn. Når også særkullsbarna telles med, reduseres ettbarnsfamiliene fra 61 til 47 prosent av dem som giftet seg.

Ikke uventet var det en klar overvekt av småbarnsfamilier blant samboerpar som valgte å formalisere forholdet. Nærmere hvert fjerde par hadde barn under året og kun det ene barnet. I tabell 3.2 er de som giftet seg fordelt etter henholdsvis yngste og eldste barns alder. For tre av fire par var det yngste barnet under 3 år. Knappt hvert tiende par hadde utelukkende skolebarn da de giftet seg.

Figur 3.4. Bruddrater¹ for samboere med felles, hjemmeboende barn i utvalgte aldersgrupper. 1999

¹ Se note 20.

3.5.2. Samboere som flyttet fra hverandre

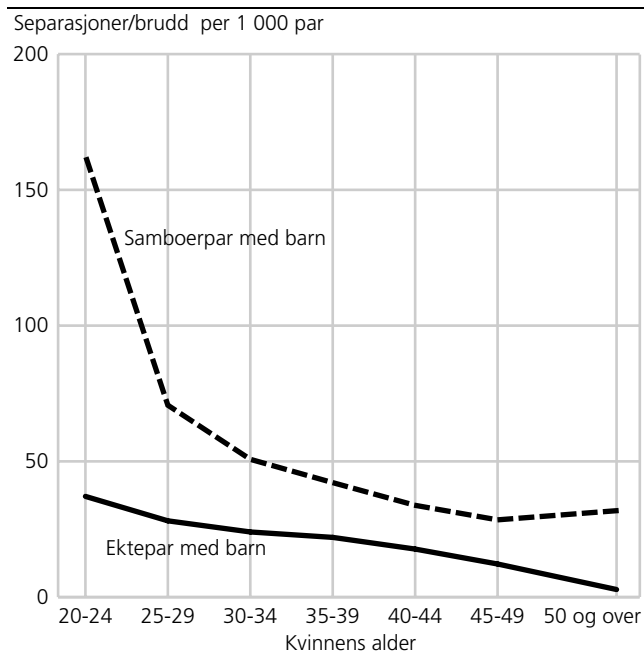
62 av 1 000 samboere med felles barn flyttet fra hverandre i løpet av 1999. Jo yngre parene var, desto flere brudd, og de yngste stod i en særstilling. Bruddraten²⁰ for kvinner i begynnelsen av 20-årene var så høy som 163 mot mindre enn det halve, 71, for samboerkvinner sist i 20-årene (figur 3.4). Bruddratene for dem som var 30 år og eldre, var enda lavere, maksimalt 50 av 1 000.

Det er verdt å minne om at den mest utpregede høyrisikogruppen var relativt liten sett i forhold til alle samboerpar med felles barn. Par der kvinnen var 20-24 år omfattet totalt sett bare 8 prosent, mens en fjerdedel var par der hun var i siste halvdel av 20-årene. Resten, det vil si to tredjedeler av samboerparene med felles barn, tilhørte grupper med langt lavere bruddhyppighet.

Uansett alder gikk samboerne langt oftere fra hverandre enn de gifte. Vi har sammenholdt samlivsbrudd for samboere og gifte²¹ i 1999. For samboerne er det som tidligere opphør av felles adresse som er kriteriet på et brudd, mens vi for de gifte har brukt separasjons-tall.

²⁰ Beregnet ut fra alle samboerpar som hadde felles adresse ved inngangen, men ikke ved utgangen av året. Andre former for opphør (død, ikke lenger felles barn m.m.) er holdt utenfor.

²¹ Samboerkvinner med hjemmeboende barn og gifte kvinner med barn, uansett om barna er hjemmeboende eller ikke.

Figur 3.5. Separasjons-/bruddrater for ektepar/samboerpar med barn, i utvalgte aldersgrupper. 1999

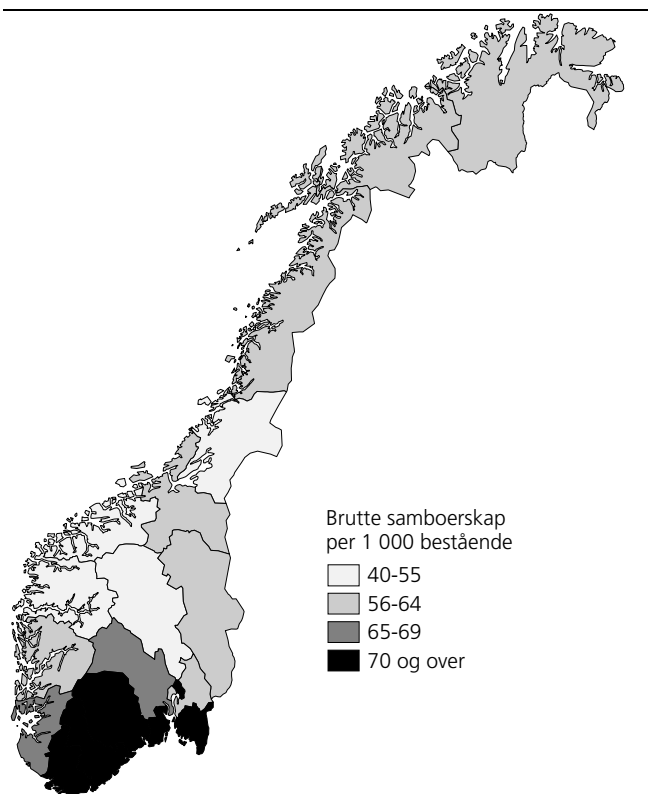
Samboerne har ikke uventet vesentlig høyere bruddhyppighet enn gifte (figur 3.5). For de yngste, 20-24 år, var bruddraten mer enn fire ganger så stor for samboerne som for de gifte. Forskjellen mellom samboerne og de gifte er betydelig mindre for dem som er eldre, men i alle aldersgrupper er bruddhyppigheten størst for samboerne.

Hyppige brudd karakteriserer de yngste (20-24 år) enten de er samboere eller gifte. Ytterligere analyser og særlig av unge par med barn, har følgelig stor interesse. Noe vil kunne gjøres gjennom registerbaserte analyser, mens andre spørsmål som hvor langvarige disse samlivene er, og hvor mye som kan forklares gjennom verdier og holdninger, bare kan besvares ved hjelp av intervjudata. Slike data blir samlet inn i innværende år²². Multivariate analyser fra et tilsvarende datasett fra 1997 viste at tidlig samlivsstart hadde en signifikant effekt på bruddrisikoen. Det gjaldt både for ekteskap og samboerskap og for samliv med og uten barn (Texmon 1999).

Det vil også være av interesse å se nærmere på hvordan unge par selv tenker rundt parforholdet, og hvordan de fordeler praktiske gjøremål og utgifter seg imellom. Her vil en antakelig komme lengst ved å bruke en kombinasjon av kvantitative og kvalitative opplegg. Planer for slike studier er under utarbeiding (Noack 2001).

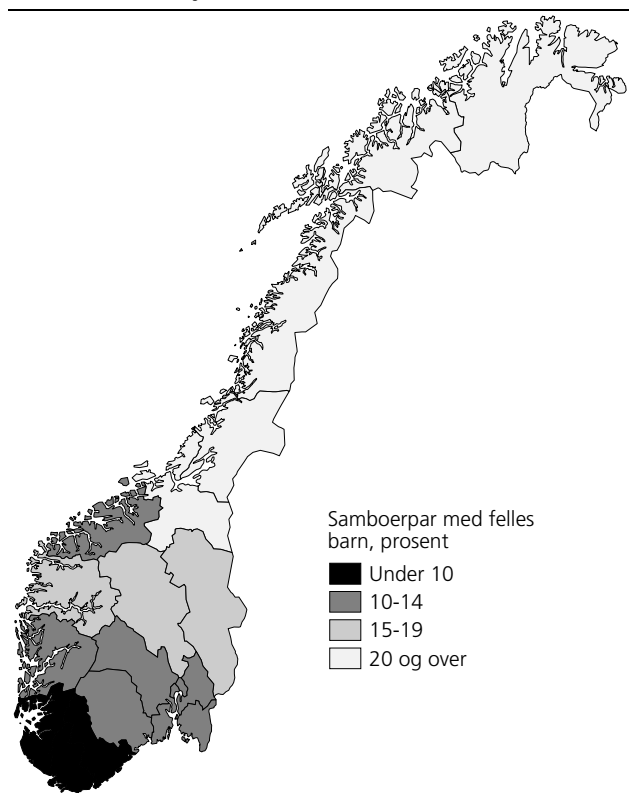
²² Som et ledd i SSBs omnibusundersøkelser blir det i 2001 på nytt hentet inn såkalte samlivsbiografier, det vil si komplette opplysninger om samboerskap og ekteskap for hver intervjuperson. Undersøkelsen er finansiert av Barne- og familiedepartementet.

Figur 3.6.a. Brutte samboerskap per 1 000 bestående i ulike fylker. 1999

Kartgrunnlag: Statens kartverk.

Figur 3.6.b. Andel samboerpar med barn av alle par med barn i ulike fylker. 1999

Kartgrunnlag: Statens kartverk.

Skilsmissemønsteret i Norge har tradisjonelt vært preget av ganske store regionale forskjeller med færrest skilsmisser i de områdene der de såkalte motkulturene (kirke, avholdssak og målsak) har hatt best fotfeste. At skilsmisene gjerne hopper seg opp i storbyområder er også velkjent, og Oslo topper skilsmisestatistikken. Sammenliknet med situasjonen for noen tiår siden har de regionale forskjellene blitt mindre, men lavfylkene, det vil si Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag, er fortsatt de samme. Forholdsvis flest skilsmisser er det fremdeles i Oslo, men Finnmark som har hatt en kraftigere økning enn i mange andre fylker, har kommet opp som nummer to.

I utgangspunktet antok vi at fylker som tradisjonelt har ligget høyt når det gjelder skilsmisser, også ville ha forholdsvis mange samboere som flyttet fra hverandre og vice versa. Hypotesen stemte bare delvis. Av de to fylkene med de høyeste skilsmissetallene, var det bare Oslo som lå høyt, om ikke på topp i fylkessammenheng i brutte samboerskap (figur 3.6.a). Finnmark var ganske midt på treet, der var det verken spesielt få eller spesielt mange samboere som flyttet fra hverandre. Overraskende nok var det Agderfylkene som hadde forholdsvis flest brutte samboerskap. Disse fylkene har snarere ligget i nedre halvdel når det gjelder skilsmisser.

På motsatt hold stemte hypotesen bra når det gjaldt de tre fylkene som tradisjonelt har hatt de laveste skilsmisseandelene (Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag). Disse fylkene hadde også færrest brutte samboerskap (figur 3.6.a).

De regionale forskjellene krever nærmere analyser. Umiddelbart kan det se ut til at det er en viss sammenheng med hvor utbredt samboerskap er (målt som andel av alle samliv) og bruddhyppigheten. Det vil si at der det er forholdsvis få samboerskap, er de også mindre stabile enn i fylker der samboerskapene er en mer vanlig samlivsform (figur 3.6.b). Dette gjelder utpreget for Agderfylkene og Rogaland. I disse fylkene utgjør samboerskapene mindre enn 10 prosent av alle samlivene med barn, mens de samme fylkene ligger godt over landsgjennomsnittet for oppløste samboerskap. På motsatt fløy finner vi Finnmark der samboerandelen er på topp med nærmere en fjerdedel av alle parforhold med barn. I dette fylket er imidlertid bruddfrekvens klart lavere enn i de nevnte fylkene.

De tentative forklaringene på forskjellene fylkene i mellom, er utelukkende basert på oppløsningsratene fra 1999. Disse tallene vil ganske sikkert også avspeile mer tilfeldige variasjoner fra år til annet. De nevnte forskjellene er imidlertid relativt store. En underliggende seleksjon når det gjelder hvem som velger samboerskap og hvem som gifter seg, kan være en

forklaring på de noe overraskende funnene. Det vil si at de som blir samboere i områder der ekteskapet står sterkt er mer forskjellige fra de gifte for eksempel i vektleggingen av stabile samliv, enn dem som blir samboere i områder der samboerskap er vesentlig mer utbredt. Nok en gang er det behov for ytterligere analyser der det blant annet må kontrolleres for samboernes alder og barnetall i de respektive fylkene.

3.5.3. Barn

I dette avsnittet skal vi ikke se på samboerparene, men på barna deres. De 88 500 samboerparene som ble registrert ved inngangen til 1999, hadde til sammen 130 000²³ barn under 18 år.

Samboerbarna er gjennomgående små og godt yngre enn barn av gifte foreldre. To tredjedeler er under skolealder²⁴ (se tabell F21). Av barn med gifte foreldre er det bare en tredjedel som er så unge.

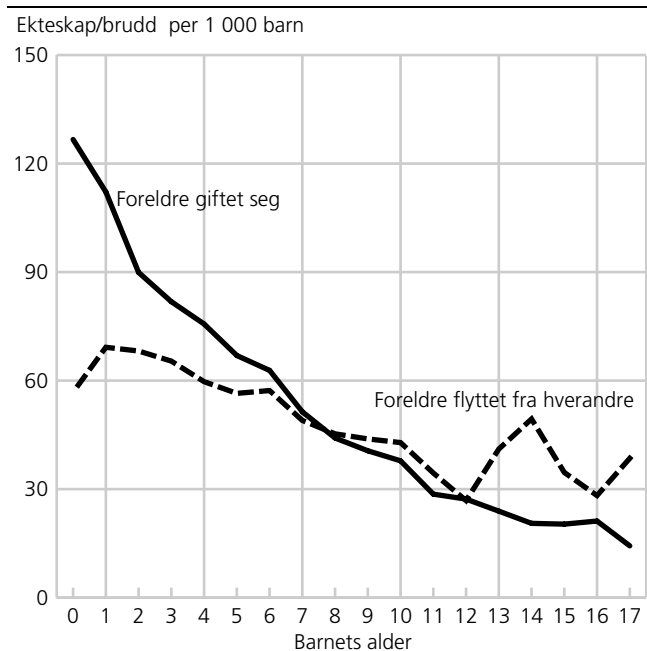
Samboerbarnas alder gjenspeiler både det faktum at mange samboere gifter seg etter hvert, og at det for 10-15 år siden var mindre vanlig å få barn i samboerskap.

Spesialanalyser av barn har rettet søkelyset mot hvilke følger de mer ustabile samboerskapene kan få for barns oppvekst og foreldrekontakt (Jensen og Clausen 1997). Generelt ser det ut til at barnas kontakt med fedrene blir svakere etter et samboerbrudd enn etter en skilsmisse. Det har blant annet vært vist at samlivsbrudd i samboerskap oftere fører til at mor er alene om foreldreansvaret og noe oftere har daglig omsorg enn hva som skjer etter en skilsmisse. Videre er andelen fedre med samværsavtale litt lavere blant tidligere samboere enn blant tidligere gifte foreldre (Jensen og Clausen 1999). I de nevnte analysene er det vel og merke foreldrenes samlivsstatus ved barnets fødsel som er lagt til grunn. De viser således ikke om foreldrene fortsatt var samboere eller hadde giftet seg, på det tidspunktet da samlivet ble brutt.

Den nye statistikken som vi her presenterer, viser hvor stor andel av barna som i løpet av et år (og foreløpig bare for 1999) opplever at foreldrene gifter seg eller flytter fra hverandre. Utgangspunktet er ikke foreldrenes samlivsstatus ved barnets fødsel, men situasjonen ved inngangen/utgangen av et bestemt år.

Om lag 85 prosent av samboerbarna opplevde ingen endring i foreldrenes samlivsstatus i 1999. Foreldrene deres var fortsatt samboere ved utgangen av året. Gitt at det skjedde en endring i foreldrenes samlivsstatus, var det flere barn som opplevde at foreldrene giftet seg 8,2 prosent (10 432 barn) enn at de gikk fra hverandre 5,7 prosent (7 481 barn).

Figur 3.7. Barn i ulike aldre hvis samboerforeldre giftet seg/flyttet fra hverandre. Ekteskap/brudd per 1 000 barn. 1999

Det er særlig foreldrene til de helt små barna som gifter seg. Av samboerbarn som ikke hadde fylt ett år ved inngangen til 1999, fikk 127 av 1 000 barn gifte foreldre i løpet av året. Som vist i figur 3.7 synker giftermålsratene ganske jevnt med barnets alder. For 6-åringene var hyppigheten av ekteskapsinngåelse mellom foreldrene bare halvparten av det den var for 0-åringene.

Sammenliknet med samboerbarna hvis foreldre giftet seg, var det knapt halvparten så mange som opplevde et foreldrebrudd, nærmere bestemt 57 av 1 000 barn. Foreldrebruddene varierte ikke like sterkt og systematisk med barnas alder som det giftermålene gjorde. Forholdsvis flest brudd var det for barna mellom ett og tre år der bruddraten var 68 (figur 3.7)²⁵. I 4.3.3 er disse funnene sammenliknet med svenske tall.

Hvor mange samboerbarn som opplever at foreldrene går fra hverandre, har til nå vært ukjent. Våre beregninger viser at det var 7 481 barn i de brutte samboerskapene dette året. Dersom vi legger til de 13 915 barna hvis foreldre ble separert, opplevde 21 396 barn under 18 år et foreldrebrudd i 1999. For nærmere to tredjedeler av barna skyldes oppløsningen foreldrenes separasjon, mens godt og vel en tredjedel hadde samboerforeldre som flyttet fra hverandre. En del av disse foreldrene vil nok flytte sammen igjen, men hvor

²³ Sammenliknet med den publiserte barnstatistikken er antallet barn med samboerforeldre redusert med 3 prosent (fra 134 324 til 130 294 barn). Justeringen skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboere.

²⁴ Alder for barn ved inngangen til året, det vil si per 1. januar 1999.

²⁵ Barn født i 1999 kommer ikke med her. Det vil si at 0-åringene blir underrepresentert.

mange er vanskelig å anslå. Skilsmissetallene²⁶ er som tidligere nevnt, jevnt over en del lavere enn tallet for separasjoner.

De om lag 21 400 barna som opplevde et foreldrebrudd i 1999 omfatter bare barn hvis foreldre gikk fra hverandre, det vil si ikke barn som opplevde at stefforeldre²⁷ flyttet ut. Også særkullsbarn som bor sammen med paret, vil selvsagt bli berørt av et brudd. Samboere med felles barn som gikk fra hverandre i 1999, hadde i tillegg nærmere 1 200 særkullsbarn boende hos seg. Opplysninger om særkullsbarn finnes ikke for de separerte. Gitt at forholdstallet mellom særkullsbarn og egne barn er som for samboerne, vil de separerte ha hatt anslagsvis 2 200 særkullsbarn.

Medregnet særkullsbarna kommer vi opp i nærmere 25 000 barn under 18 år som ble direkte berørt av samlivsbrudd i 1999. Dette anslaget fanger imidlertid ikke opp alle særkullsbarn hvis foreldre var samboere, siden vi bare har muligheter for å få identifisert samboerpar som har felles barn. Det totale antall barn som opplevde foreldrebrudd i 1999, vil vi anslå til 27 000 - 30 000 barn. Da har vi lagt til grunn en tilsvarende fordeling som det som er vist i en svensk beregning for 1998 (Statistiska centralbyrån 1999). Det må understrekes at dette er usikre anslag.

²⁶ Foreldre som skilte seg i 1999, hadde til sammen 9 015 barn under 18 år. Sammenliknet med foreldre som ble separert, hadde de skilte 4 900 færre barn. Den store differansen må sees i lys av at ikke alle separasjoner ender med skilsmisse, og at en del barn som var under 18 år da foreldrene ble separert, vil ha rukket å bli 18 år eller eldre på skilsmissetidspunktet. Som tidligere nevnt, kan det også oppstå avvik fordi separasjonene og skilsmisene er fra ett og samme år fordi vi ikke har hatt skilsmissetall for senere år tilgjengelig.

²⁷ Stefforeldre er i denne sammenheng personer som bor sammen med barnet, og er ektefelle/ samboer til barnets mor eller far.

4. Samboere i de nordiske²⁸ landenes befolkningsstatistikk

4.1. Omfanget av samboerskap i de ulike landene

Rundt midten av 1970-tallet var andelen samboere i Sverige og Danmark omtrent det dobbelte av det som ble registrert i Norge. Finland så ut til å ligge rundt eller noe under det norske nivået²⁹. Siden den gang har det skjedd en betydelig utjevning landene imellom, og forskjellene blant de aller yngste er visket ut. Fortsatt står imidlertid samboerskapene spesielt sterkt i Sverige. I internasjonal sammenheng ligger alle de nordiske landene høyt. Nest etter Norden har blant annet Frankrike, Sveits og Østerrike mange samboere.

Med årene har det kommet en del studier som viser utbredelsen av samboerskap i en rekke land (se blant annet Prinz 1995, Klijzing og Macura 1997, Kiernan 1999). De internasjonale sammenlikningene baserer seg for det meste på intervjuundersøkelser³⁰, kilder som ofte har ganske rikholdige data. Mangel på regularitet og sammenfall i tid setter imidlertid klare begrensninger for hvilke sammenlikninger som kan gjøres. En løpende befolkningsstatistikk ville i så måte vært en bedre kilde. I de enkelte lands befolkningsstatistikker er det imidlertid lite direkte kunnskap om samboere. Indirekte mål som *fødte utenfor ekteskap* og mål for *ekteskaphyppighet* er ofte det eneste som finnes³¹, og slike statistikker er langt fra fullgode erstatninger for samboertall.

4.2. Samboerstatistikken i de nordiske landene; mange hull og lite sammenliknbarhet

Selv i de nordiske landene der samboerskap både har lange tradisjoner og står sterkt, er samboerne lite

integret i den løpende befolkningsstatistikken. Den statistikken som tross alt finnes, ligger også langt tilbake å ønske når det gjelder muligheter for sammenlikninger på tvers av landegrensene.

I det store og hele synes situasjonen å være best i Danmark og Finland. I motsetning til Norge og Sverige dekker de både *samboerpar med og uten felles barn*. I de to sistnevnte landene kommer bare et mindretall av samboerne med, nærmere bestemt par med felles hjemmeboende barn. Mer finmaskede adresseopplysninger er forklaringen på at Danmark og Finland får med seg også samboerpar som ikke har barn sammen. I disse landene er adresseopplysningene entydige med hensyn til boenhet, mens Norge³² og Sverige³³ per dags dato bare har såpass grove adresseopplysninger at personer bosatt i samme blokk, men ikke samme leilighet vil stå oppført med samme adresse.

I store trekk bruker Finland og Danmark de samme kriteriene når de utnytter sine adresseopplysninger til å lage samboerstatistikk. De viktigste betingelsene er som følger: Det må være personer som ikke er i slekt med hverandre³⁴, og det kreves også at de er av motsatt kjønn. Homofile samboerpar kommer således ikke med. For å danne et samboerpar må personene være minst 18 år. Det er også satt et tak for hvor stor aldersforskjellen kan være for at to personer skal regnes som et samboerpar, henholdsvis mindre enn 15 år (Danmark) og maksimalt 15 år (Finland). For Danmarks vedkommende blir det ikke definert samboerpar dersom det er mer enn to voksne personer bosatt på samme adresse. Finland har et program som

²⁸ I denne framstillingen er Island holdt utenfor. Den lange og sterke tradisjonen med ugift samliv på Island gjør det vanskelig å skille ut overgangen til den moderne formen for samboerskap.

²⁹ Tilsvarende finske tall foreligger ikke. Ifølge arbeidskraftsundersøkelsen 1978 var 5 prosent samboere i alderen 15-64 år (kvinner og menn). I alderen 15-24 og 25-34 år var om lag 8 prosent samboere.

³⁰ Samboerdata fra 23 land finnes for eksempel i ECEs Family and Fertility Surveys.

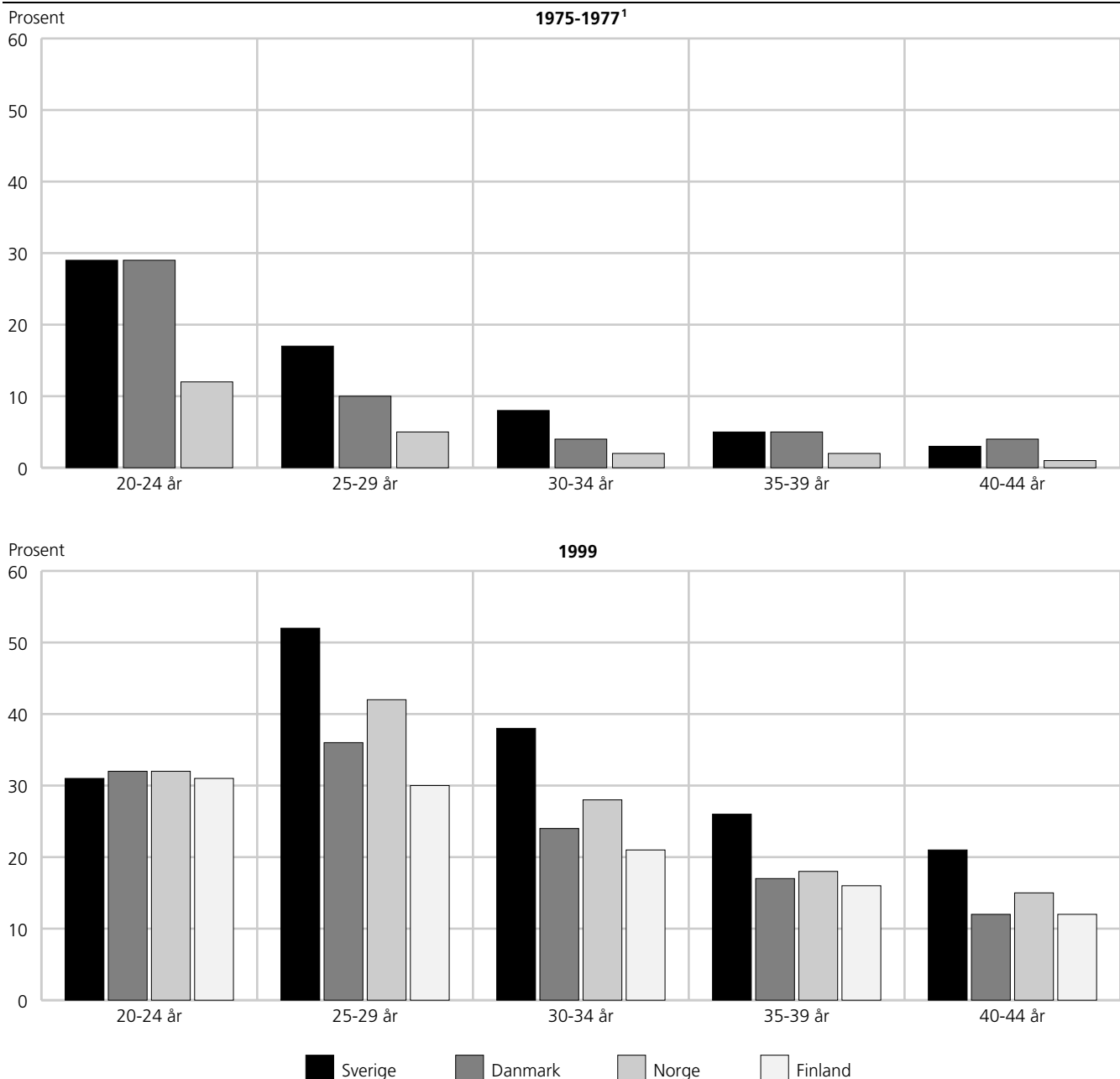
³¹ Samboerskap har etter hvert fått innpass i folketellingene i en rekke land. Folketellingene holdes imidlertid så sjelden at de er mindre egnet til å gi komparative data om et fenomen som endrer seg så raskt som samboerskap.

³² Norge vil få et utvidet adressebegrep i forbindelse med Folke- og boligtellingsen 2001. Det løser imidlertid ikke det såkalte studentproblemet. Ugifte og barnløse studenter skulle etter tidligere regler være registrert bosatt på foreldrenes adresse. Samboerpar i denne gruppen vil således ikke framgå av folkeregisterdata. Dette ble endret 1. november 2001, slik at de selv kan bestemme om de vil være registrert bosatt i hjemsteds- eller studiekommunen.

³³ I Sverige er et detaljert boligregister utredet. Per juni 2001 er prosjektets framtid usikker, ettersom et lovforslag er trukket tilbake.

³⁴ I Danmark er opplysninger om foreldrehenvisningsnummer først rimelig dekkende for personer født etter ca. 1960. Det vil si at noen søskenpar (mann og kvinne) kan bli registrert som samboere såfram det ikke bor andre enn deres eventuelle barn sammen med dem.

Figur 4.1. Samboere i Norge, Sverige, Danmark og Finland. Om lag 1975 og 1999. Kvinner 20-44 år. Prosent

¹ Se note 29.

Kilde: Sverige: Folketelling 1975/Befolkningsstatistikk (ULF) 1999

Danmark: Undersøgelse af familiedanning og kvinners erhvervsdeltagelse 1975/Befolkningsstatistikk 1999

Norge: Fruktbarhetsundersøkelsen 1977/Omnibusundersøkelser 1999

Finland: Befolkningsstatistikk 1999.

vil velge personen nærmest i alder dersom det finnes flere aktuelle kandidater i husholdningen³⁵. I begge land kan de som defineres som et samboerpar være gifte, men selvsagt ikke med hverandre.

Ut fra slike retningslinjer har man produsert statistikk over antall samboerpar uten felles barn fra henholdsvis 1990 (Finland) og 1991 (Danmark). Danskene har valgt å sette en egen betegnelse på samboerpar uten

felles barn. De omtales som *samboende par* imotsetning til *samlevende par* som har eller har hatt felles barn³⁶. Finnene derimot snakker bare om samboere med og uten barn. I begge landene utgjør samboere uten barn en klar majoritet av alle samboere, henholdsvis 61 prosent (Finland) og 60 prosent (Danmark) i 2000.

³⁵ Programmet definerer samboerpar ved høyst fire personer. Personer på institusjon tas ikke med.

³⁶ Kvinne og mann som ikke har vært gift med hverandre, men som hadde felles hjemmeboende barn 1. januar 1990 eller ved et senere årsskifte, og har bodd sammen hvert nyttår siden.

Slik statistikkene er konstruert, er en del feilkilder ikke til å unngå. Noen reelle samboerpar vil falle ut (f.eks. fordi aldersforskjellen dem imellom overskrider maksimalgrensene som er satt, fordi de er yngre enn 18 år eller fordi de ikke er de eneste voksne personene i husholdningen). Andre vil bli definert som samboerpar selv om det i praksis bare dreier seg om et bofellesskap. Disse feilkildene synes imidlertid oppveid av muligheten for å få et mer helhetlig bilde av familiestrukturen.

At registerbasert statistikk bare har muligheter for å fange opp samboere som er registrert bosatt på samme adresse, er som regel det største ankepunktet. Krav om bostedsregistrering på felles adresse benyttes vanligvis også i folketellinger, mens intervjuundersøkelser som oftest nøyer seg å registrere den samlivsstatusen som respondentene selv oppgir. Det er da også vist at samboertall basert på intervjudata gjennomgående er noe høyere enn det som framkommer i folketellinger (se for eksempel Østby og Strøm Bull 1986, Bracher og Santow 1994, Keilman 1995).

Fødtestatistikken

Sverige er det eneste av de nordiske landene som har lagt om statistikken slik at den bedre gjenspeiler hvilken familiesituasjon barna fødes inn i (ekteskap, samboerskap eller som barn av enslig mor). Den svenske statistikken går tilbake til 1992. Befolkningsstatistikken i de øvrige landene har så langt holdt fast på det tradisjonelle skillet mellom barn født i og utenfor ekteskap, til tross for at andelen fødte utenfor ekteskap har vært sterkt stigende i mange år. I 1999 ble 55 prosent av alle barn født utenom ekteskap i Sverige, mens tilsvarende tall for Norge, Danmark og Finland var 49, 45 og 39. Hvor mange av mødrene som var reelt enslige og hvor mange som var samboere, er det som nevnt bare Sverige som har kunnet gi tall for.

Den svenske statistikken baserer seg på opplysninger om foreldrenes bosted ved barnets fødsel. Det vil si at ikke gifte foreldre blir klassifisert som samboere, dersom de er oppført med samme adresse. Det tilsvarer det opplegget vi har brukt for å beregne 1999-tall for Norge.

Barnestatistikken

Den norske barnestatistikken har fra og med 1989 publisert tall som viser om barnet bor sammen med foreldre som er gifte, samboere, eller enslige, eller om barnet bor med en steforelder. Steforeldre som er tilkommet ved samboerskap kommer imidlertid bare med om det også er felles barn i dette samboerskapet. Det vil si at det av barn som er registrert bosatt bare med mor eller far, vil være en god del der mor eller far har en samboer som ikke er barnets forelder. Barnestatistikken fanger ikke opp situasjonen ved fødselstidspunktet, men i statistikken etter barnets alder inngår også 0-åringene, det vil si barn som i gjennomsnitt er et halvt år.

Den svenske barnestatistikken lages etter samme mal som den norske³⁷. Dansk barnestatistikk gir et langt mer presist bilde av barns familiesituasjon. Der framgår det også om barnas eneforelder er samboer med en annen. Familietypen barnet er registrert bosatt i, vil også vise om det er snakk om samboerskap med eller uten felles barn.

Familiestatistikken

Flesteparten av de nordiske landene gir bestandstall for samboerpar med felles barn. Disse statistikkene baserer seg på koblinger av foreldrenes og barnas fødselsnummer med kontroll for om de er registrert bosatt på samme adresse. Lengst tradisjoner for statistikk over samboere med felles barn har Finland. Der ble det laget slik statistikk allerede i 1977, mens Danmark og Norge har tilsvarende statistikk fra henholdsvis 1980 og 1987. Sverige har bare publisert statistikk med barn som enhet.

4.2.1. Nesten utelukkende bestandstall

Manglene ved samboerstatistikken forsterkes ytterligere om vi sammenholder med ekteskaps- og skilsmissestatistikk. Ingen av de nordiske landene har løpende statistikk over hvor mange samboerskap som årlig inngås, hvor mange samboere som år om annet velger å flytte fra hverandre eller tall for hvor mange barn dette berører. Så langt har utbyggingen av samboerstatistikk nesten utelukkende vært konsentrert om bestandstall på bekostning av tall som viser hvor hyppig de enkelte familieendringer inntreffer.

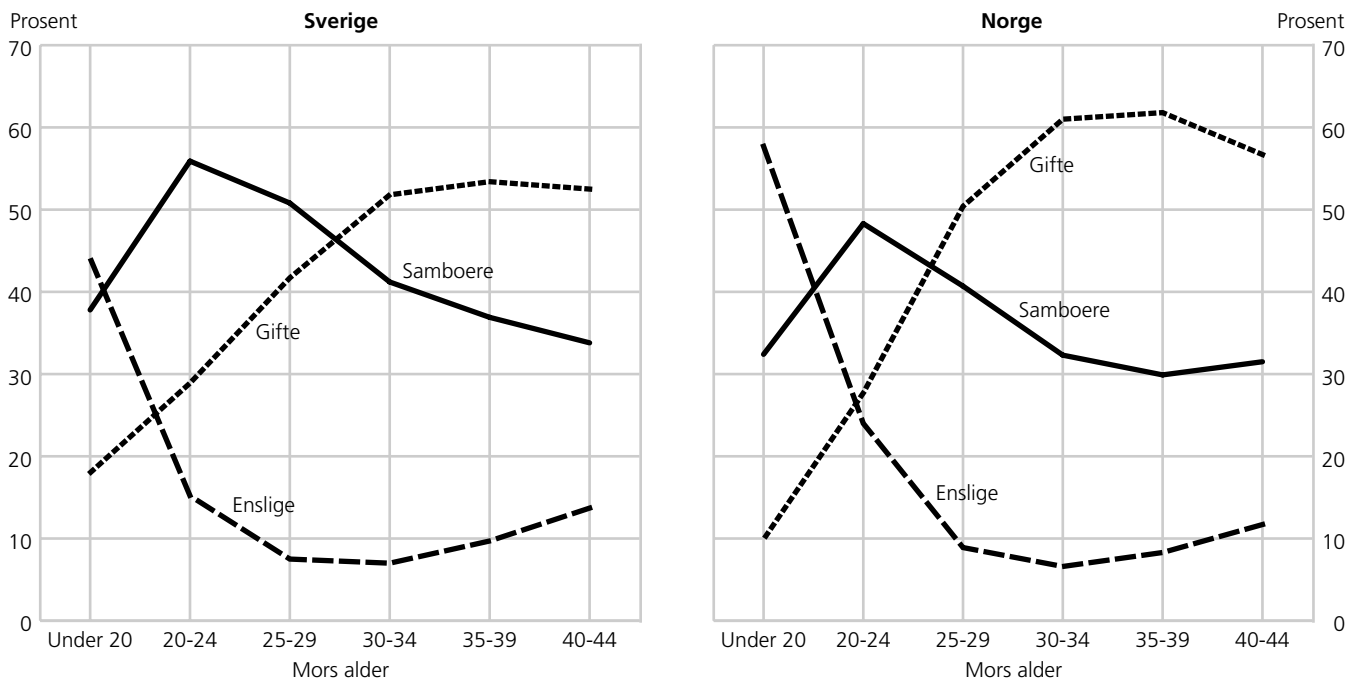
De finske og danske registerdataene er klart best egnet for å få fram samboerstatistikk på linje med det som finnes rundt inngåelse/oppløsning av ekteskap. Ingen av landene har imidlertid produsert omfattende årlig statistikk. Finland publiserte noen tall for 1994-1998. For Danmark finnes bare tall fra 1996 (oppløsning av samboerskap) og 1997 (samboere som gifter seg).

Også de svenske tallene for mors samlivsstatus ved fødsel er eksempler på det som gjerne kalles endringsall til forskjell fra bestandstall.

De mange hullene i samboerstatistikken har etter vårt syn vært overraskende lite drøftet enn si forsøkt tettet igjen. Fagstatistikernes tilbakeholdenhet har åpenbart sammenheng med at det har vært vanskelig å framkaffe like presise tall som det de vanligvis produserer. Separasjonsmeldinger og skilsmissebevillinger er langt bedre kriterier for brutte samliv enn informasjon om at paret ikke lenger står oppført på samme adresse. I hvor stor grad en lykkes i å måle samlivsbrudd via adresseopplysninger, kunne imidlertid vært utredet nærmere. Ved å foreta en del supplerende intervjuer skulle det være mulig å komme fram til et estimat for andelen reelle samlivsbrudd og andelen flyttinger av andre årsaker.

³⁷ I tillegg til registerstatistikken har de som vedlegg en oversikt over barnefamilier der også samboere med særkullsbarn framgår. Disse tallene er beregnet ut fra Arbeidskraftundersøkelser.

Figur 4.2. Mors samlivsstatus ved fødsel, etter alder. Sverige og Norge. 1999. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk 1999, Statistiska centralbyråen.

4.3. Noen sammenlikninger av nordiske tall

Det som finnes av nordisk statistikk om samboere, er ikke alltid like lett å sammenholde. Noen ganger er datagrunnlaget som begrenser sammenliknbarheten, andre ganger stemmer tidsseriene dårlig overens. Uoverensstemmelsene er imidlertid ikke større enn at vi kan holde en del av våre funn opp mot det som er gjort i andre nordiske land. Grovt sett er det de samme fellestrekkene som går igjen. Nivået varierer imidlertid en del, og det henger rimeligvis sammen med hvor sterkt samboerskapene står i de enkelte landene.

4.3.1. Mors samlivsstatus ved barnets fødsel

Av barn født i Sverige i 1999 ble om lag 45 prosent født i ekteskap, 43 prosent i samboerskap og godt og vel 11 prosent var barn av enslige mødre (Statistiska Centralbyråen 2000). Tilsvarende tall for Norge i 1999 var 51, 38 og 12 prosent (se kapittel 2)³⁸. Jevnt over var det således ikke så store forskjeller landene imellom.

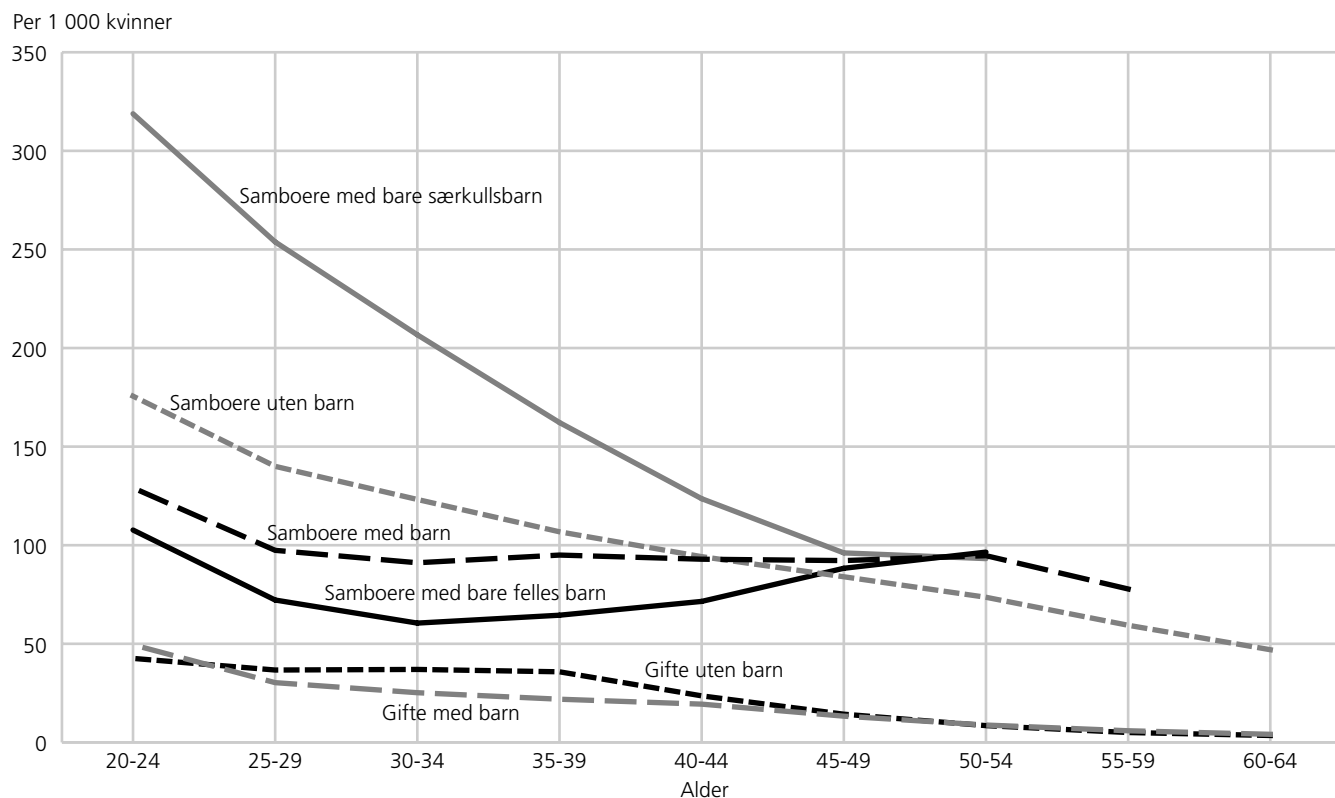
At andelen gifte mødre var noe høyere i Norge, var som ventet tatt i betraktning av at samboerskapene stod sterkere i Sverige (se 4.1). Men samboerskapene forklarer ikke alle forskjellene, også andelen enslige mødre er forskjellig, og her er det Norge som ligger høyest. I 1999 utgjorde de enslige mødrene 24 prosent av alle som fødte utenom ekteskap i Norge mot godt og vel 20 prosent i Sverige.

Aldersmønsteret for mors samlivsstatus ved fødsel er ganske likt i de to landene (figur 4.2). I begge land er andelen enslige mødre særlig høy blant dem som får barn som tenåringer. Totalt sett har imidlertid tetenåringsmødrene avtatt sterkt gjennom flere tiår. I 1999 var bare knappe 2 prosent av de svenske og i underkant av 3 prosent av de norske fødende under 20 år.

Sammenliknet med Sverige er det spesielt mange enslige blant de norske tenåringsmødrene. Hva dette kan skyldes er vanskelig å vite. Retningslinjene for støtte til enslige forsørgere er imidlertid ulike i de to landene. I Norge er støtte til enslige forsørgere en universell rettighet nedfelt i trygdelovgivningen, i Sverige er det en behovsprøvet ytelse som tilstås etter nærmere vurdering.

Mens en tidligere var opptatt av de enslige tenåringsmødrene, er det i de senere år særlig godt voksne alenemødre som har fått oppmerksomhet i media. De tilfellene som trekkes fram, har gjerne vært kjente kvinner med en solid yrkeskarriere, som da en norsk minister ble alenemor for noen år siden. I beskrivelsene framtrer de som kvinner som selv om de lever alene, har ønsker om og ressurser til å bli mødre før det er for sent. Noen velger kan hende også bort samliv til fordel for barn. Tallene for Norge så vel som Sverige viser at denne type godt voksne alenemødre neppe kan utgjøre noen betydelig andel av alle som får barn som enslige. I begge landene er det imidlertid en liten oppgang av enslige blant eldre mødre sammenliknet med noe yngre fødende.

³⁸ Her har vi brukt tall der beregningen gjennomgående er gjort slik det gjøres i Sverige, det vil si sett på status ved barnets fødsel. I våre anbefalinger for et mer permanent opplegg har vi isteden foreslått å bruke familiesituasjonen tre måneder etter fødsel. Dette vil gi noe lavere andel enslige mødre og tilsvarende høyere andel samboere (se 2.4).

Figur 4.3. Oppløsningsrater¹ for kvinner i ekteskap og samboerskap, etter alder. Finland. 1994

¹ Oppløsning er definert ved opphør av felles adresse, uansett samlivsform.

Kilde: Nikander (1997).

Mors samlivsstatus vil selvsagt variere med paritet, det vil si barnets nummer i søskenflokk. De norske tallene viser at andelen med enslige mødre sank fra 19 prosent for førstefødte til 7 prosent for barn nummer to. Aldersmønsteret, det vil si høye andeler for de yngste mødrene og en svak oppgang for dem som nærmer seg slutten av sin fødedyktige periode, er imidlertid det samme for det første barnet som når vi ser alle barn under ett.

4.3.2. Brutte samboerskap

Av alle par med barn som flytter fra hverandre, utgjør ektepar den største gruppen, nærmere 6 av 10 i Norge og Sverige³⁹. Dersom en inkluderer alle par, det vil si også de barnløse, viser danske og finske tall at samoer-ruddene er i flertall (Danmarks statistikk 1998, Nikander 2001). Ekteskapene svarte bare for om lag en tredjedel av det totale antall samlivsopløsninger⁴⁰, mens resten (64 prosent i Finland og 70 prosent i Danmark) var samboerpar som flyttet fra hverandre. Tilsvarende norske tall finnes ikke.

Både i Finland og Danmark er det foretatt en del spesialkjøringer av oppløsninger i samboerskap, men

noen løpende statistikk av dette slaget publiseres som nevnt ikke. Tallene er i likhet med det vi har gjort (se kapittel 3) produsert ved å sammenholde status ved inngangen til et år med situasjonen ved neste årsskifte⁴¹.

Sammenlikningsgrunnlaget er ikke optimalt. Våre tall er fra 1999, mens vi fra Finland og Danmark bare har tall for henholdsvis 1994 og 1996. De danske tallene er dessuten basert på personer, ikke kvinner som i de to andre landene. De aldersspesifikke ratene er derfor ikke direkte sammenliknbare, men nivåforskjellene mellom gifte og samboere er selvsagt av interesse.

I alle de tre landene er *samboerskapene med barn* vesentlig mer utsatt for brudd enn *ekteskap* (figur 4.3-4.5). I Danmark som hos oss er forskjellene mellom de to samlivsformene klart størst blant yngre personer. I Finland derimot er kurven for samboerpar med barn mer u-formet slik at forskjellen mellom de gifte og samboerne blir minst for dem som er i 30-årene, og klart større for dem som er henholdsvis yngre og eldre enn dette.

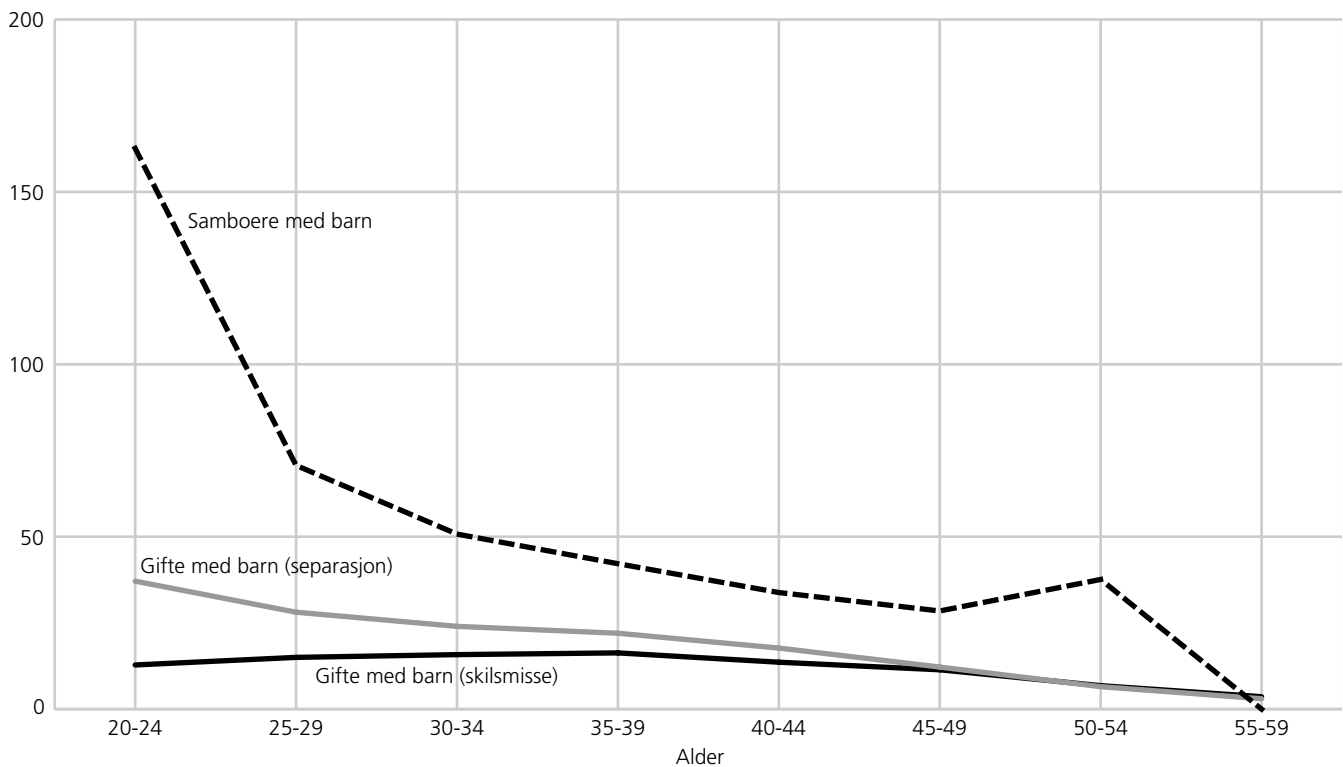
³⁹ Av par med barn under 18 år som flyttet fra hverandre, var det i Norge (1999) så vel som i Sverige (1998) 58 prosent ektepar og 42 prosent samboerpar (Statistiska centralbyråen 1999).

⁴⁰ I disse beregningene er samliv opphørt ved død holdt utenfor.

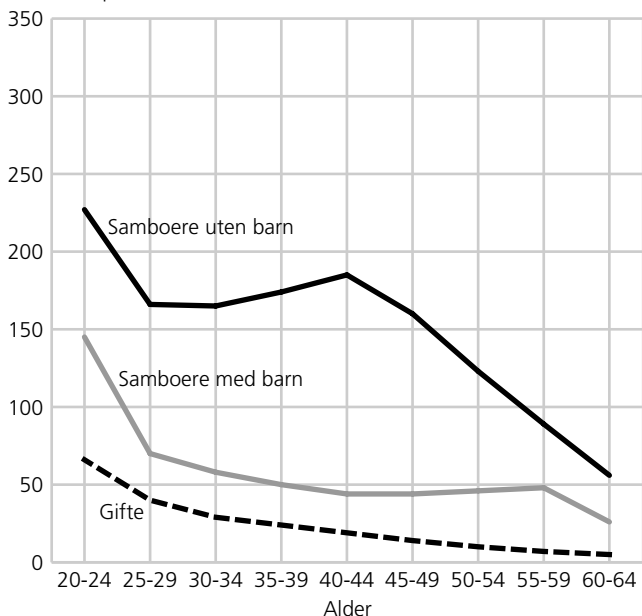
⁴¹ Alle endringer vil ikke bli fanget opp, fordi det ikke er en kontinuerlig registrering. Det er ukjent hvor mange samliv som både inngås og oppløses i det samme året.

Figur 4.4. Oppløsningsrater¹ for kvinner med barn² i ekteskap og samboerskap, etter alder. Norge. 1999

Per 1 000 kvinner

¹ For samboere er oppløsning definert ved opphør av felles adresse, for gifte ved henholdsvis separasjon og skilsmisse.² For samboere bare med hjemmeboende barn, for gifte med barn uansett om de bodde hjemme eller ikke.**Figur 4.5. Oppløsningsrater¹ for personer i ulike partyper. Danmark. 1996**

Per 1 000 personer i samliv

¹ Oppløsning er definert ved opphør av felles adresse, uansett samlivsform.

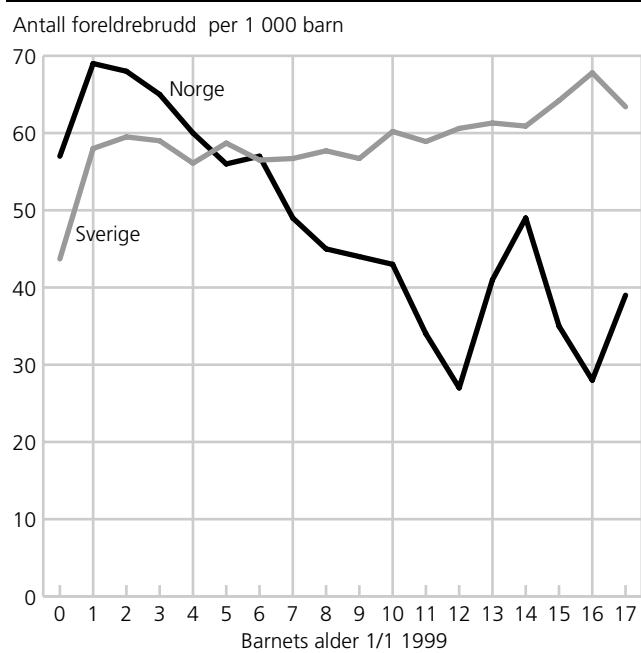
Kilde: Befolkningens bevægelse 1996.

Den betydelige forskjellen mellom unge gifte og unge samboerkvinner som kom fram i det norske materialet, er ikke fullt så stor i de andre landene. Aller størst differanse mellom gifte og samboere er det om vi sammenholder *gifte par med barn* med *samboerpar som kun har særkullsbarn* (figur 4.3). Det er vel og merke bare de finske dataene som gir mulighet for en slik fininndeling av partyper.

4.3.3. Barn i brutte samboerskap

Sett fra barnas ståsted synes samboerskapene å være like skjøre i Sverige som i Norge. For barn 0-17 år var hyppigheten av slike foreldrebrudd den samme, 57 av 1 000 barn per år i begge land (Statistiska centralbyråen 2000). Aldersmønsteret var imidlertid ulikt. I Norge var foreldrebruddene hyppigst for de yngste barna, og gjennomgående lavere for barn i skolealder, mens det omvendte var tilfelle for Sverige (figur 4.6). Hva som forklarer forskjellen blant de yngre barna, er vanskelig å si. Når det gjelder de eldre barna, har samboerskap vært et mer vanlig alternativ for de svenske foreldrene enn for de norske. Det peker nok en gang mot en seleksjonsforklaring.

Figur 4.6. Barn 0-17 som opplevde at samboerforeldreflyttet fra hverandre i 1999. Sverige og Norge

5. Veien videre

Statistikk av det slaget vi har vist for 1999, vil kunne produseres fortløpende fra 2000/2001. Det gjelder riktig nok bare for *samboerpar med felles barn*, men det er også den gruppen samboere som det for mange formål knytter seg størst interesse til. Datakvaliteten for den nye statistikken synes rimelig god, kanskje med unntak for unge par.

Fortsatt mangler vi statistikk for den største gruppen samboere, *par uten felles barn*. I forbindelse med Folke- og bolig tellingen 2001 rustes adresseopplysningene for alle bosatte i Norge opp. Siktemålet er å gjøre det såkalte GAB-registeret (grunneiendom,-adresse- og bygning) komplett, og øke kvaliteten på opplysningene. De samme adresseopplysningene skal også legges inn i Det sentrale folkeregister. Når alle leiligheter får en egen adresse, skulle Norge ha samme muligheter for å produsere statistikk over samboerpar med og uten barn som det Finland og Danmark har⁴².

En slik statistikk forutsetter at *adresseopplysninger* er en god indikator på samlivsstatus. Uten riktige/faktiske adresseopplysninger, enten på grunn av manglende flyttemeldinger eller på grunn av reglene for ugifte, barnløse studenters bostedsregistrering⁴³, vil en del samboerpar aldri fanges opp. Særlig blant de unge er dette problematisk.

Sammenliknet med de fleste andre land har de nordiske landene mange samboere og så langt vi har brakt i erfaring, også den mest omfattende samboerstatistikken. Sammenlikningsgrunnlaget de nordiske landene imellom er imidlertid ikke alltid det beste, og hullene er fortsatt mange. Dels mangler vi samboertall, dels blir det vanskelig å tolke utviklingen i det som gis, for eksempel den løpende ekteskaps- og skilsmissestatistikken. Statistikk som får fram endringer, er det

som oftest mangler i alle de nordiske landene. Et nordisk samarbeids-/diskusjonsforum for å ta opp muligheter, valg og utprøvde løsninger ville kunne være til god hjelp for den framtidige innsatsen.

Mer kunnskap skjerper gjerne interessen og behovet for ytterligere viten, så også med prosjektene vi her har presentert. Særlig to forhold peker seg ut, *de unge parene* og *det regionale mønsteret*.

Vi har sett at det blant de unge samboerparene med barn er mange som gifter seg, men nesten like mange som flytter fra hverandre. Bruddene inntreffer langt oftere enn blant jevnaldrende gifte par. Men i hvor stor grad er det ekteskapet som har en stabiliserende effekt, og hvor mye skyldes seleksjonseffekter?

Registerbaserte analyser kan fortsatt gi mer kunnskap om par som i ung alder får barn, men her trengs også data som vi bare kan få fram gjennom intervju. Data-innsamling til denne type prosjekt er igangsatt⁴⁴. Det er også fremmet søknader med sikte på å få til et opplegg der en kan se nærmere på bestemte undergrupper av samboere gjennom så vel kvantitative som kvalitative opplegg (Noack 2001). Dette er et opplegg som blant annet burde kunne gi gode muligheter for å få fram hvordan samboerne selv ser på samlivet sitt, og hvordan de innretter seg økonomisk så vel som praktisk sammenliknet med gifte par.

Det regionale mønsteret som kom fram i våre 1999-tall, bød på en del overraskelser i forhold til tidligere kunnskap om samboere og velkjente trekk ved ekteskaps- og skilsmissemønsteret. Samboerskap som ramme rundt et parforhold med barn, har i overraskende stor grad fått innpass i områder der skilsmisshyppigheten ligger betydelig under landsgjennomsnittet. Det var også uventet at fylker som har hatt moderat med skilsmisser, hadde flest brutte samboerskap. Her er det foreløpig mer hypoteser enn svar. Er det nok en gang ugjennomsiktige seleksjons-

⁴² Hvilke definisjoner m.m. som skal legges til grunn, krever nærmere vurdering. De finske og danske oppleggene er i store trekk like, og mye kan tale for å legge seg så tett opp til dem som mulig.

⁴³ Grunnlaget for å registrere samboerpar blant studenter vil bli bedre fordi reglene for studenters bostedsregistrering endres. Med virkning fra 1. november 2001 får studenter mulighet for selv å velge hvor de skal være bostedsregistrert, i hjemkommunen eller i studiekommunen.

⁴⁴ Ved hjelp av SSBs omnibusundersøkelser får vi i 2001 et nytt sett med såkalte samlivsbiografiske data. Datainnsamling og analyse blir finansiert av Barne- og familiedepartementet.

mekanismer som kan tenkes å ligge bak? Eller er det så enkelt som at samboerskap blir oppfattet og praktisert ulikt rundt om i landet? Og om så er tilfelle, er det endringsmønstre der noen områder fører an i eventuelle kursendringer, og de andre kanskje vil følge etter? Eller forsvinner mange av de regionale forskjellene når vi får kontrollert for hva faktorer som alder, utdanning og inntekt betyr i denne sammenheng?

Aller best forståelse av endringer i familiemønstre får vi ved å følge enkeltindivider og kohorter gjennom livsløpet. Registerdataene som ligger til grunn for den nye statistikken vi her har presentert, kan ikke føres lenger tilbake enn til 1999. Fra og med da kan imidlertid endringer følges år om annet for hvert enkelt individ, gitt at flytteopplysninger sikres for ettertiden. Det gir en mulighet for analyser av utviklingen av familiemønstre som er vel verdt å ta vare på selv om det vil gå noen år før observasjonsperioden for hver enkelt blir lang nok til å være av interesse.

Selv om den nye statistikken langt på vei besvarer spørsmålet om hvor mange barn som år om annet opplever at foreldrene gifter seg eller går fra hverandre, dekker den ikke barns familiehistorier gjennom oppveksten. Noe vet vi imidlertid fra intervjuundersøkelser. Jensen (1996) har blant annet anslått at nærmere tre av ti barn ved 16-årsalderen vil ha opplevd minst en familieoppløsning. Det gjelder for barn født midt på 1980-tallet, og er mer enn en fordobling sammenliknet med oppveksterfaringene til barn født tidlig på 1970-tallet. Foreldrenes samboerbrudd bør for framtiden også kunne legges inn i den såkalte Barnefilen, slik at denne type analyser etter hvert kan gjøres ved hjelp av registerdata.

Først når også samboerne *uten* felles barn kommer på plass i statistikken, vil familiestatistikken igjen kunne gi et rimelig dekkende bilde av det faktiske familiemønsteret, slik den gjorde før samboerskapene for alvor fikk innpass. Det gjelder vel og merke bare for familier som bor i samme husholdning. Flere har påpekt at statistikken ikke vil gi et rimelig dekkende bilde av dagens og spesielt morgendagens familiemønstre før den også fanger opp familiekonstellasjoner på tvers av husholdning. Det må i så fall bli en utfordring på ytterligere noe sikt.

Referanser

- Blom, S. (1994): Marriage and Cohabitation in a Changing Society: Experience of Norwegian Men and Women Born in 1945 and 1960. *European Journal of Population* 10.
- Blom, S. (1998): *Levekår blant ikke-vestlige innvandrere i Norge*. Rapporter 98/16, Statistisk sentralbyrå.
- Blom, S., T. Noack og L. Østby (1993): *Giftermål og barn - bedre sent enn aldri?* Sosiale og økonomiske studier 81, Statistisk sentralbyrå.
- Santow, G. og M. Bracher (1994): Change and Continuity in the Formation of First Marital Unions in Australia. *Population Studies*, 48, 475-496.
- Danmarks statistikk (1998): *Befolkningens Bevægelser 1996*.
- Jensen, A.-M. (1996): Hva skjer med barns familier? I Brandth B og Moxnes K (red.): *Familie for tiden*. Tano-Aschehoug, Oslo.
- Jensen, A.-M. og S.-E. Clausen (1997): Barns familier. Samboerskap og foreldrebrudd etter 1970. *Prosjekt-rapport* nr. 21, Norsk institutt for by- og regionforskning, Oslo.
- Jensen, A.-M. og S.-E. Clausen (1999): Samboerskap som foreldreskap. Vedlegg 4 i Norges offentlige utredninger NOU 1999:25, Statens forvaltningstjeneste /Statens trykning, Oslo.
- Keilman, N. (1995): Trends in household developments. Consequences of different definitions. Collecte et comparabilité des données démographiques et sociales en Europe, Chare Quetelet 1991. Institut de Démographie, UCL, Louvain-la-Neuve, Academia/L'Harmattan.
- Kiernan, K. (1999): Cohabitation in Western Europe. *Population Trends* 96, Summer.
- Klijzing, E. og M. Macura (1997): Cohabitation and extra-marital childbearing: Early FFS Evidence . In International Population Conference, 11-17 October, Beijing, vol.2, UISSP; Liege.
- Lappegård, T. (1999): Geografi og kjærlighet. *Samfunns-speilet* nr.2, 13. årgang.
- Medisinsk fødselsregister (1997): *Fødsler i Norge gjennom 30 år*. Medisinsk fødselsregister/Universitetet i Bergen.
- Nikander, T. (1997): Personlig meddelelse.
- Nikander, T. (2001): Personlig meddelelse
- Noack, T. (2001): Nye samlivsformer, velferdsmessige utfordringer. Upublisert, prosjektskriv.
- Noack, T. og L. Østby (1981): Frukthbarhet blant norske kvinner: Resultater fra Frukthbarhetsundersøkelsen 1977. *Samfunnsøkonomiske studier* 49.
- NOU (1999:25): *Samboerne og samfunnet*. Norges offentlige utredninger , Statens forvaltningstjeneste/ Statens trykning, Oslo.
- Prinz, C. (1995): *Cohabiting, Married or Single: Portraying, Analyzing and Modeling New Living Arrangements in the Changing Societies of Europe*. Aldershot, Avebury.
- Statistiska centralbyrån (1999): Barn och deras familjer 1998. *Demografiska rapporter* 1999:3, Statistiska centralbyrån, Stockholm.
- Statistiska centralbyrån (2000): Barn och deras familjer 1999. *Demografiska rapporter* 2000:2, Statistiska centralbyrån, Stockholm.
- Statistisk sentralbyrå (2001): *Statistisk årbok 2001*. NOS C 671, Statistisk sentralbyrå.
- Statistisk sentralbyrå (2000): *Aktuelle befolkningstall* 12/2000, Statistisk sentralbyrå.

Texmon, I. (1999): Samliv i Norge mot slutten av 1900-tallet. En beskrivelse av mangfold og endring. Vedlegg 3 i Norges offentlige utredninger NOU 1999:25, Statens forvaltningstjeneste/Statens trykning, Oslo.

Vestli, S. (1996): Avklaring av begrep og kjennemerker i familie- og barnestatistikken. Notater 96/24, Statistisk sentralbyrå.

Østby, L. og K. Strøm Bull (1986): Omfang og utbredelse av samliv uten vigsel. *Tidsskrift for rettsvitenskap*, 99.

Vedlegg A

Blankett 1 sender
folkeregisteret til
Sentralkontoret for folkeregistrering.

Melding om fødsel

1

(Lov av 8. april 1981 nr. 7 om foreldre og barn, § 1)

Lege eller jordmor som er til stede ved fødselen, skal snarest mulig og seinest 1 uke etter barnets fødsel sende fødselsmelding i 3 eksemplarer til folkeregisteret i den kommunen moren er registrert som bosatt. Dersom lege eller jordmor ikke er til stede ved fødselen, skal moren, seinest 1 måned etter barnets fødsel, selv sende melding til folkeregisteret. Unnlattelse av å oppfylle plikten til å gi melding om fødsel straffes med bøter etter straffelovens § 339 nr. 1.

Melding til folkeregisteret skal gis for alle levendefødte uten hensyn til svangerskapets varighet, og for dødfødte etter 28 ukers svangerskap. For definisjon av levendefødt og dødfødt vises til veiledning for leger og jordmødre om medisinsk registrering av fødsel, fastsatt av helsedirektøren i november 1966.

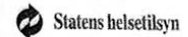
Ved flerfødsler skal det skrives ut melding for hvert enkelt barn.

FYLLES UT AV JORDMOR/LEGE						Fylles ut av folkeregisteret	
Barnet	Barnet var	Kjønn		Født dag, måned, år			
	1 ☐ Levende-født 2 ☐ Dødfødt	1 ☐ Gutt 2 ☐ Jente					
	Enkel-/flerfødsel						
	1 ☐ Enkel 2 ☐ Tvilling 3 ☐ Trilling 4 ☐ Firling 5 ☐ Femling						
Barnets far (For barn der foreldrene er gift eller der faren har erkjent farskap *)	Er barnets foreldre gift?		Bor barnets foreldre sammen?			Personnr.	
	1 ☐ Ja 2 ☐ Nei	1 ☐ Ja 2 ☐ Nei					
	Fødested. Navn og adresse på sykehus/fødehem		Kommune				
Barnets mor	Slektsnavn, for- og mellomnavn samt slektsnavn som ugift		Bostedkommune			Personnr.	
	Trossamfunn		Hvis registrert trossamfunn, oppgi menighetens navn og adresse				
	☐ Statskirken Annet:		Født dag, måned, år				
	☐ Statsborgerskap		Født dag, måned, år				
Barnets mor	☐ Norsk Annet:		Født dag, måned, år			Personnr.	
	Fast bosted (ikke midlertidig oppholdssted)						
	Mellomadresse (gate/vei og nr.)		Postnr.	Poststed			
FYLLES UT AV FOLKEREGERET							
Barnets adresse **)	Gate/gård	Hus/bruk	Bokstav/festenr.	Undernr.	Ev. bostedsadresse (mellomadresse)	Postnr.	
*) Blankett «Erkjennelse av farskap» må legges ved der foreldrene ikke er gift.						Fødselsmeld. mottatt dato	
**) Fylles bare ut dersom moren ikke er registrert bosatt i Norge.							
Dato, stempel og underskrift av meldereren						Blankett 1 sendt Sentralkontoret dato	

Melding om avsluttet svangerskap etter 16. uke – Fødsel, dødfødsel, spontanabort

Se utfyllingsinstruks for blanketten på baksiden

A – Sivile opplysninger	Institusjonsnr. <input type="text"/> Institusjonsnavn <input type="text"/>		Fødsel utenfor institusjon: ☐ Hjemme, planlagt ☐ Hjemme, ikke planlagt ☐ Under transport ☐ Annet sted		Mors fulle navn og adresse <input type="text"/>		
	Mors sivilstatus ☐ Gift ☐ Ugift/enslig ☐ Annet ☐ Samboer ☐ Skilt/separert/enke	Mors bosted ☐ Under transport ☐ Annet sted		Pikenavn (etternavn): <input type="text"/>			
	Slektskap mellom barnets foreldre? ☐ Nei Hvis ja, hvorledes: <input type="text"/> ☐ Ja		Mors bokommune <input type="text"/>				
B – Om svangerskap og mors helse	Fars fødselsdato <input type="text"/> Fars fulle navn <input type="text"/>		Mors fødselsnr.: <input type="text"/>				
	Siste menstr. 1. blodn.dag <input type="text"/>	☐ Sikker ☐ Usikker	Mors tidligere svangerskap/fødsle ☐ Nei ☐ Ja, angi type: <input type="text"/>	Levendefødsle ☐ Nei ☐ Ja	Dødfødsle (24. uke og over) ☐ Nei ☐ Ja	Spontanabort/Dødfødsle (12.–23. uke) ☐ Nei ☐ Ja	Spontanaborter (under 12. uke) ☐ Nei ☐ Ja
	Ultralud utført? ☐ Nei UL ☐ Ja termin: <input type="text"/>	Annen prenatal diagnostikk? ☐ Ja, angi type: <input type="text"/>		Patologiske funn ved prenatal diagnostikk? ☐ Nei ☐ Ja, hvis bekreftet – spesifiser			
C – Om fødselen	Spesielle forhold før svangerskapet: ☐ Astma ☐ Kronisk nyresykdom ☐ Epilepsi ☐ Allergi ☐ Kronisk hypertensjon ☐ Diabetes type 1 ☐ Tidligere sectio ☐ Reumatoid artritt ☐ Diabetes type 2 ☐ Res. urinveisinfeksjon ☐ Hjertesykdom ☐ Annet, spesifiser i «B»		Regelmessig kosttilskudd: ☐ Nei ☐ Ja, angi type: <input type="text"/>		Spesifikasjon av forhold før eller under svangerskapet: ☐ Føtal/Folsyre ☐ Annet, spesifiser i «B» ☐ Annet, spesifiser i «B»		
	Spesielle forhold under svangerskapet: ☐ Blødning < 13 uke ☐ Hypertensjon alene ☐ Eklamsi ☐ Blødning 13–28 uke ☐ Preeklamsi lett ☐ Hb < 9.0 g/dl ☐ Blødning > 28 uke ☐ Preeklamsi alvorlig ☐ Hb > 13.5 g/dl ☐ Intet spesielt ☐ Glukosuri ☐ Preeklamsi før 34. uke ☐ Trombose, beh. ☐ Svangerskapsdiabetes ☐ HELLP syndrom ☐ Inteksjon, spes. i «B»		Legemidler i svangerskapet: ☐ Nei ☐ Ja – spesifiser i «B»				
	Røyking og yrke Fortsetter mors samtykke – se rettledning på baksiden ☐ Skriftlig orientering gitt til mor ☐ Nei ☐ Daglig ☐ Av og til ☐ Ant. sig. dagl.: <input type="text"/>		Mors yrke ☐ Samtykker ikke for yrkesoppf. ☐ Ikke yrkesaktiv ☐ Yrkesaktiv heltid ☐ Yrkesaktiv deltid			Mors yrke <input type="text"/> Bransje: <input type="text"/>	
D – Om barnet	Leid/presentasjon: ☐ Normal bakhode ☐ Tverrleie ☐ Avvikende hodetfødsel ☐ Annet, spesifiser i «C»		Fødselstart: ☐ Spontan ☐ Indusert ☐ Sectio		Indikasjon for inngrep og/eller induksjon ☐ Komplikasjoner som beskrevet nedenfor ☐ Fostermissdannelse ☐ Overtid ☐ Annet, spesifiser i «C»		
	Inngrep/tiltak ☐ Ingen ☐ Utskj. tang, hodeleie ☐ Annen tang, hodeleie ☐ Vakuume ekstraktor ☐ Episiotomi		Fremhj. ved setefødsel: ☐ Vanlig fremhjelp ☐ Ultrrekning ☐ Tang på etterk. hode				
	Komplikasjoner ☐ Ingen ☐ Vannavg. 12–24 timer ☐ Vannavg. > 24 timer ☐ Mekaniske misforhold ☐ Vanskelig skulderforlesning		Ev. Induksjonsmetode: ☐ Prostaglandin ☐ Oxytocin ☐ Amniotomi ☐ Annet, spesifiser i «C»				
Anestes/analgesi: ☐ Ingen ☐ Lystgass ☐ Epidural ☐ Spinal ☐ Petidin		Fødselens forløp: ☐ Normal ☐ Omslyng rundt hals ☐ Annet omslyng ☐ Ekte knute ☐ Navlesnorlengde: <input type="text"/>		Fostervann ☐ Normal ☐ Mislarget ☐ Polyhydramnion ☐ Stinkende, infisert ☐ Oligohydramnion ☐ Blodtilblandet			
Placenta: ☐ Normal ☐ Hinnerester ☐ Utfullstendig ☐ Infarkter		Navlesnor ☐ Normal ☐ Velamentøse fester ☐ Marginalt feste ☐ Karanomalier		Komplikasjoner hos mor etter fødsel ☐ Intet spesielt ☐ Mor overflyttet ☐ Feber > 38.5° ☐ Mor intensivbeholdt ☐ Trombose ☐ Sepsis ☐ Eklamsi post partum ☐ Annet, spesifiser			
Fødselsdato <input type="text"/> Klokken <input type="text"/>		Pluralitet ☐ Enkeltfødsel ☐ Flerfødsel		Apgar score: 1 min <input type="text"/> 5 min <input type="text"/>			
Barnet var: ☐ Levendefødt ☐ Dødfødt/sp. abort ☐ Oppgi dødsårsak i «D»		For dødfødsel: ☐ Død før fødsel ☐ Død under fødselen ☐ Ukjent dødstidspunkt		For dødfødsel, oppgi også: ☐ Død før innkomst ☐ Død etter innkomst			
Overfl. barneavd. ☐ Nei ☐ Ja		Overfl. til <input type="text"/>		Indikasjon for overflytting: ☐ Respirasjonsproblem ☐ Medfødte misd. ☐ Annet, spesifiser ☐ Prematur ☐ Perinatale infeksjoner			
Neonatale diagn. (Fyller ut av lege/pediater) ☐ Intet spesielt ☐ Hypoglyk. (< 2 mmol/l) ☐ Medf. anemi (Hb < 13.5 g/dl) ☐ Hofte/dødsdyspl. beh. m/pute ☐ Intraokullær blødning		Cerebral irritasjon ☐ Cerebral depresjon ☐ Abstinens ☐ Neonatale krampor		Behandlingskoder: ☐ Fract. clavicularae ☐ Systemisk antibiotika ☐ Respiratorbeh. ☐ CPAP beh.			
Tegn til medfødte misdannelser: ☐ Nei ☐ Ja		Spesifikasjon av skader, neonatale diagnoser og medfødte misdannelser – utfylles av lege		Årsak: ☐ ABO uforlik. ☐ RH immunisering ☐ Fysiologisk ☐ Annet årsak			

IK-1002 Nr. 19/423 Sam & Slinneman Proform AS, Oslo 1-99

Kryss av hvis skjema er oppfølgingskjema

Jordmor v/fødsel: Utskrivningsdato:

Jordmor v/utskrivning: Mor:

Legge: Barn:

Protokollnr.: /

Vedlegg C

Levendefødte etter mors samlivsstatus. 1990-1997. Kobling mellom MFR og DSF

Tabellen viser resultatet av en kobling mellom data fra Det sentrale folkeregister (DSF) og Medisinsk fødselsregister (MFR) for å konstruere *samlivsstatus*. Sivilstanden som var registrert i DSF, ble benyttet

såfremt moren ikke var registrert som samboer i MFR. Hvis moren var registrert som samboer i MFR, men gift i DSF, ble hun klassifisert som gift.

Tabell C1. Levendefødte, etter mors samlivsstatus. 1990-1997. Absolutte tall og prosent

	Absolutte tall				Prosent		
	I alt	Gift	Samboer	Enslig	Gift	Samboer	Enslig
1990	60 939	37 436	17 508	5 995	61,4	28,7	9,8
1991	60 808	35 964	18 781	6 063	59,1	30,9	10,0
1992	60 109	34 308	19 665	6 136	57,1	32,7	10,2
1993	59 678	33 152	20 656	5 870	55,6	34,6	9,8
1994	60 092	32 511	21 861	5 720	54,1	36,4	9,5
1995	60 292	31 602	23 212	5 478	52,4	38,5	9,1
1996	60 927	31 492	24 275	5 160	51,7	39,8	8,5
1997	59 801	30 668	24 192	4 941	51,3	40,5	8,3

Vedlegg D

Tabeller for levendefødte 1999

I dette vedlegget er det tabeller over fødte i 1999 og foreldrenes samlivsstatus ved fødselstidspunktet. Det er stor hyppighet av melding om flytting rett etter fødselen, som i denne statistikken sannsynligvis har ført til en overrepresentasjon av enslige i forhold til

samboere. Dette vil det bli justert for senere, ved at samlivsstatusen vil bli tatt ut slik den er omtrent tre måneder etter fødselen. Dette vil sannsynligvis føre til at andelen enslige mødre vil synke med noen prosentpoeng og samboere øke tilsvarende.

Tabell D1. Levendefødte, etter mors samlivsstatus¹ og fylke. 1999. Absolutte tall og prosent

Mors bostedsfylke	Absolutte tall				Prosent			Samboere i prosent av alle i samliv
	I alt	Gift	Samboer	Enslig	Gift	Samboer	Enslig	
Hele landet	59 298	29 985	22 306	7 007	50,6	37,6	11,8	42,7
Østfold	2 897	1 482	1 112	303	51,2	38,4	10,5	42,9
Akershus	6 244	3 579	2 230	435	57,3	35,7	7,0	38,4
Oslo	7 822	4 483	2 226	1 113	57,3	28,5	14,2	33,2
Hedmark	1 999	816	921	262	40,8	46,1	13,1	53,0
Oppland	2 053	859	958	236	41,8	46,7	11,5	52,7
Buskerud	2 866	1 489	1 093	284	52,0	38,1	9,9	42,3
Vestfold	2 487	1 324	887	276	53,2	35,7	11,1	40,1
Telemark	1 865	927	706	232	49,7	37,9	12,4	43,2
Aust-Agder	1 289	726	406	157	56,3	31,5	12,2	35,9
Vest-Agder	2 107	1 420	472	215	67,4	22,4	10,2	24,9
Rogaland	5 741	3 562	1 657	522	62,0	28,9	9,1	31,7
Hordaland	5 988	3 038	2 250	700	50,7	37,6	11,7	42,5
Sogn og Fjordane	1 432	610	625	197	42,6	43,6	13,8	50,6
Møre og Romsdal	3 188	1 417	1 381	390	44,4	43,3	12,2	49,4
Sør-Trøndelag	3 453	1 390	1 650	413	40,3	47,8	12,0	54,3
Nord-Trøndelag	1 628	605	844	179	37,2	51,8	11,0	58,2
Nordland	3 041	1 028	1 530	483	33,8	50,3	15,9	59,8
Troms	2 078	801	927	350	38,5	44,6	16,8	53,6
Finmark	1 120	429	431	260	38,3	38,5	23,2	50,1

¹ Samlivsstatus ved barnets fødsel.

Tabell D2. Levendefødte, etter mors og fars gjennomsnittsalder og samlivsstatus¹. Hele landet og fylker. 1999

Mors bostedsfylke	Mors alder			Fars alder		
	Gift	Samboer	Enslig	Gift	Samboer	Enslig
Hele landet	30,7	28,8	26,6	33,7	31,5	29,7
Østfold	30,2	28,2	26,8	33,0	30,8	29,9
Akershus	31,4	29,8	27,4	34,2	32,3	30,4
Oslo	30,6	30,3	29,1	34,1	32,7	32,5
Hedmark	31,0	28,8	26,9	34,0	31,5	29,7
Oppland	30,9	28,9	26,6	33,9	31,6	30,0
Buskerud	30,7	29,0	26,3	33,5	31,6	29,4
Vestfold	30,6	28,6	26,5	33,3	31,2	29,5
Telemark	30,5	28,0	25,7	33,2	30,6	28,3
Aust-Agder	30,4	27,9	25,2	33,6	31,2	28,4
Vest-Agder	29,6	27,7	25,0	32,4	30,8	27,8
Rogaland	30,0	28,0	25,3	32,8	30,7	28,2
Hordaland	30,8	28,4	26,4	33,6	31,2	29,7
Sogn og Fjordane	31,6	28,7	26,6	34,8	31,8	30,1
Møre og Romsdal	30,8	28,1	25,6	34,4	31,1	28,4
Sør-Trøndelag	30,9	28,8	26,1	33,8	31,6	28,9
Nord-Trøndelag	31,0	28,2	25,7	34,4	31,4	28,8
Nordland	31,1	28,5	25,4	34,4	31,6	29,1
Troms	31,5	28,9	26,6	34,5	31,8	29,3
Finmark	30,7	29,5	26,9	33,8	31,9	29,5

¹ Samlivsstatus ved barnets fødsel.

Tabell D3. Levendefødte, etter mors og fars alder og samlivsstatus¹. 1999

Alder	Mor				Far			
	I alt	Gift	Samboer	Enslig	I alt	Gift	Samboer	Enslig
I alt	59 298	29 985	22 306	7 007	59 298	29 985	22 306	7 007
14	2	-	-	2	1	-	-	1
15	15	-	-	15	0	-	-	-
16	69	-	4	65	8	-	1	7
17	194	3	39	152	49	-	3	46
18	419	34	133	252	89	6	13	70
19	815	113	315	387	242	25	65	152
20	1 170	207	503	460	389	40	155	194
21	1 532	321	736	475	572	76	255	241
22	1 778	434	889	455	840	142	405	293
23	2 212	704	1 101	407	1 120	231	575	314
24	2 797	965	1 356	476	1 573	411	789	373
25	3 387	1 404	1 549	434	2 171	621	1 166	384
26	4 046	1 863	1 801	382	2 652	961	1 280	411
27	4 492	2 256	1 852	384	3 411	1 383	1 641	387
28	4 755	2 563	1 816	376	3 661	1 680	1 624	357
29	4 707	2 689	1 697	321	4 140	2 045	1 742	353
30	4 599	2 760	1 532	307	4 495	2 425	1 758	312
31	4 318	2 592	1 447	279	4 204	2 350	1 581	273
32	3 696	2 283	1 154	259	4 202	2 409	1 537	256
33	3 276	2 032	1 021	223	3 731	2 240	1 265	226
34	2 883	1 791	914	178	3 631	2 263	1 154	214
35	2 238	1 387	679	172	3 099	1 889	1 018	192
36	1 743	1 062	526	155	2 568	1 642	757	169
37	1 351	847	392	112	2 207	1 412	669	126
38	995	626	290	79	1 895	1 200	574	121
39	682	409	211	62	1 507	932	462	113
40	480	267	165	48	1 216	780	357	79
41	271	145	92	34	1 039	635	322	82
42	181	111	51	19	807	484	251	72
43	92	55	21	16	696	430	207	59
44	67	41	15	11	465	256	163	46
45	16	10	3	3	345	197	97	51
46	13	7	1	5	265	152	77	36
47	6	3	1	2	217	122	79	16
48	1	1	-	-	202	108	71	23
49	-	-	-	-	174	108	49	17
50	-	-	-	-	119	67	39	13
51	-	-	-	-	97	57	31	9
52	-	-	-	-	85	56	20	9
53	-	-	-	-	57	28	23	6
54	-	-	-	-	49	36	7	6
55	-	-	-	-	33	28	4	1
56	-	-	-	-	26	12	7	7
57	-	-	-	-	15	9	4	2
58	-	-	-	-	16	11	3	2
59	-	-	-	-	7	4	3	-
60	-	-	-	-	12	7	3	2
61	-	-	-	-	4	4	-	-
62	-	-	-	-	5	5	-	-
63	-	-	-	-	-	-	-	-
64	-	-	-	-	2	1	-	1
65	-	-	-	-	1	1	-	-
66	-	-	-	-	2	2	-	-
67	-	-	-	-	1	1	-	-
68	-	-	-	-	-	-	-	-
69	-	-	-	-	-	-	-	-
70	-	-	-	-	1	1	-	-
71	-	-	-	-	1	-	-	1
72	-	-	-	-	-	-	-	-
73	-	-	-	-	1	-	-	1
Ukjent	-	-	-	-	881	-	-	881

¹ Samlivsstatus ved barnets fødsel. Samlivsstatus er i forhold til barnets andre foreldre, "enslig" far kan eksempelvis være gift med en annen enn barnets mor.

Tabell D4. Levendefødte, etter paritet og mors samlivsstatus¹. Absolutte tall og prosent. 1999

Paritet	Absolutte tall				Prosent			
	I alt	Gift	Samboer	Enslig	Gift	Samboer	Enslig	
I alt	59 298	29 985	22 306	7 007	50,6	37,6	11,8	
1. barn	23 901	8 617	10 737	4 547	36,1	44,9	19,0	
2. barn	21 250	11 580	8 146	1 524	54,5	38,3	7,2	
3. barn	10 339	7 059	2 661	619	68,3	25,7	6,0	
4. barn -	3 808	2 729	762	317	71,7	20,0	8,3	

¹ Samlivsstatus ved barnets fødsel.

Tabell D5. Levendefødte, etter paritet og mors samlivsstatus¹. Hele landet og fylker. 1999. Absolutte tall og prosent

Mors bostedsfylke	I alt	Absolutte tall				Prosent			
		1. barn	2. barn	3. barn	4. barn-	1. barn	2. barn	3. barn	4. barn-
Gift									
Hele landet	29 985	8 617	11 580	7 059	2 729	28,7	38,6	23,5	9,1
Østfold	1 482	425	628	305	124	28,7	42,4	20,6	8,4
Akershus	3 579	1 063	1 546	771	199	29,7	43,2	21,5	5,6
Oslo	4 483	1 938	1 636	620	289	43,2	36,5	13,8	6,4
Hedmark	816	200	328	222	66	24,5	40,2	27,2	8,1
Oppland	859	205	348	244	62	23,9	40,5	28,4	7,2
Buskerud	1 489	458	602	306	123	30,8	40,4	20,6	8,3
Vestfold	1 324	369	555	280	120	27,9	41,9	21,1	9,1
Telemark	927	240	373	226	88	25,9	40,2	24,4	9,5
Aust-Agder	726	194	279	192	61	26,7	38,4	26,4	8,4
Vest-Agder	1 420	403	545	357	115	28,4	38,4	25,1	8,1
Rogaland	3 562	1 001	1 361	878	322	28,1	38,2	24,6	9,0
Hordaland	3 038	749	1 128	826	335	24,7	37,1	27,2	11,0
Sogn og Fjordane	610	113	209	197	91	18,5	34,3	32,3	14,9
Møre og Romsdal	1 417	307	471	450	189	21,7	33,2	31,8	13,3
Sør-Trøndelag	1 390	375	526	354	135	27,0	37,8	25,5	9,7
Nord-Trøndelag	605	99	219	197	90	16,4	36,2	32,6	14,9
Nordland	1 028	190	381	312	145	18,5	37,1	30,4	14,1
Troms	801	195	291	203	112	24,3	36,3	25,3	14,0
Finnmark	429	93	154	119	63	21,7	35,9	27,7	14,7
Samboer									
Hele landet	22 306	10 737	8 146	2 661	762	48,1	36,5	11,9	3,4
Østfold	1 112	593	385	108	26	53,3	34,6	9,7	2,3
Akershus	2 230	1 129	832	223	46	50,6	37,3	10,0	2,1
Oslo	2 226	1 450	605	140	31	65,1	27,2	6,3	1,4
Hedmark	921	405	365	123	28	44,0	39,6	13,4	3,0
Oppland	958	440	373	112	33	45,9	38,9	11,7	3,4
Buskerud	1 093	571	380	106	36	52,2	34,8	9,7	3,3
Vestfold	887	454	322	87	24	51,2	36,3	9,8	2,7
Telemark	706	380	241	67	18	53,8	34,1	9,5	2,5
Aust-Agder	406	190	144	53	19	46,8	35,5	13,1	4,7
Vest-Agder	472	247	144	63	18	52,3	30,5	13,3	3,8
Rogaland	1 657	824	555	214	64	49,7	33,5	12,9	3,9
Hordaland	2 250	1 058	821	285	86	47,0	36,5	12,7	3,8
Sogn og Fjordane	625	261	240	102	22	41,8	38,4	16,3	3,5
Møre og Romsdal	1 381	607	540	186	48	44,0	39,1	13,5	3,5
Sør-Trøndelag	1 650	735	644	210	61	44,5	39,0	12,7	3,7
Nord-Trøndelag	844	310	360	136	38	36,7	42,7	16,1	4,5
Nordland	1 530	564	617	245	104	36,9	40,3	16,0	6,8
Troms	927	360	410	123	34	38,8	44,2	13,3	3,7
Finnmark	431	159	168	78	26	36,9	39,0	18,1	6,0
Enslig									
Hele landet	7 007	4 547	1 524	619	317	64,9	21,7	8,8	4,5
Østfold	303	177	80	36	10	58,4	26,4	11,9	3,3
Akershus	435	289	92	41	13	66,4	21,1	9,4	3,0
Oslo	1 113	714	223	100	76	64,2	20,0	9,0	6,8
Hedmark	262	155	66	25	16	59,2	25,2	9,5	6,1
Oppland	236	165	52	13	6	69,9	22,0	5,5	2,5
Buskerud	284	191	63	18	12	67,3	22,2	6,3	4,2
Vestfold	276	172	67	27	10	62,3	24,3	9,8	3,6
Telemark	232	160	45	17	10	69,0	19,4	7,3	4,3
Aust-Agder	157	97	42	11	7	61,8	26,8	7,0	4,5
Vest-Agder	215	146	45	13	11	67,9	20,9	6,0	5,1
Rogaland	522	352	113	37	20	67,4	21,6	7,1	3,8
Hordaland	700	442	148	78	32	63,1	21,1	11,1	4,6
Sogn og Fjordane	197	135	33	16	13	68,5	16,8	8,1	6,6
Møre og Romsdal	390	277	69	36	8	71,0	17,7	9,2	2,1
Sør-Trøndelag	413	277	87	30	19	67,1	21,1	7,3	4,6
Nord-Trøndelag	179	119	30	21	9	66,5	16,8	11,7	5,0
Nordland	483	309	121	37	16	64,0	25,1	7,7	3,3
Troms	350	220	83	33	14	62,9	23,7	9,4	4,0
Finnmark	260	150	65	30	15	57,7	25,0	11,5	5,8

¹ Samlivsstatus ved barnets fødsel.

Tabell D6. Levendefødte, etter paritet. Hele landet og fylker. 1999. Absolutte tall og prosent

	Absolutte tall					Prosent			
	I alt	1. barn	2. barn	3. barn	4. barn-	1. barn	2. barn	3. barn	4. barn-
Hele landet	59 298	23 901	21 250	10 339	3 808	40,3	35,8	17,4	6,4
Østfold	2 897	1 195	1 093	449	160	41,2	37,7	15,5	5,5
Akershus	6 244	2 481	2 470	1 035	258	39,7	39,6	16,6	4,1
Oslo	7 822	4 102	2 464	860	396	52,4	31,5	11,0	5,1
Hedmark	1 999	760	759	370	110	38,0	38,0	18,5	5,5
Oppland	2 053	810	773	369	101	39,5	37,7	18,0	4,9
Buskerud	2 866	1 220	1 045	430	171	42,6	36,5	15,0	6,0
Vestfold	2 487	995	944	394	154	40,0	38,0	15,8	6,2
Telemark	1 865	780	659	310	116	41,8	35,3	16,6	6,2
Aust-Agder	1 289	481	465	256	87	37,3	36,1	19,9	6,7
Vest-Agder	2 107	796	734	433	144	37,8	34,8	20,6	6,8
Rogaland	5 741	2 177	2 029	1 129	406	37,9	35,3	19,7	7,1
Hordaland	5 988	2 249	2 097	1 189	453	37,6	35,0	19,9	7,6
Sogn og Fjordane	1 432	509	482	315	126	35,5	33,7	22,0	8,8
Møre og Romsdal	3 188	1 191	1 080	672	245	37,4	33,9	21,1	7,7
Sør-Trøndelag	3 453	1 387	1 257	594	215	40,2	36,4	17,2	6,2
Nord-Trøndelag	1 628	528	609	354	137	32,4	37,4	21,7	8,4
Nordland	3 041	1 063	1 119	594	265	35,0	36,8	19,5	8,7
Troms	2 078	775	784	359	160	37,3	37,7	17,3	7,7
Finnmark	1 120	402	387	227	104	35,9	34,6	20,3	9,3

¹ Samlivsstatus ved barnets fødsel.

Vedlegg E

Avvik fra tidligere publisert barne- og familiestatistikk

Tabellene viser antall ektepar med barn og samboerpar med felles barn i perioden 1987-2000. Tallene i tabell E2 avviker fra tidligere publisert familiestatistikk for samboerparenes del. I forhold til den offisielle statistikken, gitt i tabell E1, er tallene for samboerpar

med felles barn justert ned med 3 prosent i tabell E2. Justeringen skyldes at en del separerte par var inkludert blant samboerne. Foreløpig er ikke de øvrige familietyperne endret tilsvarende.

Tabell E1. Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. Publiserte tall. 1987-2000

	Antall			Andel, prosent		
	I alt	Ektepar med barn	Samboerpar med felles barn	I alt	Ektepar med barn	Samboerpar med felles barn
1.1.1987	624 701	597 934	26 767	100,0	95,7	4,3
1.1.1989	607 712	571 396	36 316	100,0	94,0	6,0
1.1.1991	602 085	553 746	48 339	100,0	92,0	8,0
1.1.1993	596 976	536 034	60 942	100,0	89,8	10,2
1.1.1995	596 505	522 446	74 059	100,0	87,6	12,4
1.1.1997	594 751	512 823	81 928	100,0	86,2	13,8
1.1.1999	591 503	500 529	90 974	100,0	84,6	15,4
1.1.2000	590 716	496 379	94 337	100,0	84,0	16,0

Tabell E2. Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. Justerte tall. 1987-2000

	Antall			Andel, prosent		
	I alt	Ektepar med barn	Samboerpar med felles barn	I alt	Ektepar med barn	Samboerpar med felles barn
1.1.1987	623 898	597 934	25 964	100	96	4
1.1.1989	606 623	571 396	35 227	100	94	6
1.1.1991	600 635	553 746	46 889	100	92	8
1.1.1993	595 148	536 034	59 114	100	90	10
1.1.1995	594 283	522 446	71 837	100	88	12
1.1.1997	592 293	512 823	79 470	100	87	13
1.1.1999	588 774	500 529	88 245	100	85	15
1.1.2000	587 886	496 379	91 507	100	84	16

Vedlegg F

Vedleggstabeller

"Samboerpar med felles barn" er ikke gifte par som har minst ett felles barn, og som har felles adresse. For samboerforeldre (når barnet er enhet) gjelder samme avgrensning; foreldrene er begge barnets foreldre, og de må bo på samme adresse som barnet. For alle tall over samboerskap som er endret ved brudd eller vigsel, ligger altså disse to forutsetningene til grunn.

Både når det gjelder felles barn og når det gjelder særkullsbarn, er det bare barn som bor sammen med paret eller foreldre/steforeldre som inkluderes i statistikken. Barn som er barn av en eller begge voksne, men som bor på annen adresse enn dem, er altså ikke talt med.

Tabell F1. Ektepar med barn og samboerpar med felles barn, uansett barnas alder. 1987-2000. Antall og prosent

	I alt	Ektepar med barn	Samboerpar med felles barn
		Absolutte tall	
1.1.1987	623 898	597 934	25 964
1.1.1989	606 623	571 396	35 227
1.1.1991	600 635	553 746	46 889
1.1.1993	595 148	536 034	59 114
1.1.1995	594 283	522 446	71 837
1.1.1997	592 293	512 823	79 470
1.1.1999	588 774	500 529	88 245
1.1.2000	587 886	496 379	91 507
		Prosent	
1.1.1987	100,0	95,8	4,2
1.1.1989	100,0	94,2	5,8
1.1.1991	100,0	92,2	7,8
1.1.1993	100,0	90,1	9,9
1.1.1995	100,0	87,9	12,1
1.1.1997	100,0	86,6	13,4
1.1.1999	100,0	85,0	15,0
1.1.2000	100,0	84,4	15,6

¹ Sammenliknet med den publiserte familiestatistikken er antallet samboerpar redusert med 3 prosent. Justeringen skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F2. Ektepar med barn og samboerpar med felles barn. Barn 0-17 år. 1989-2000. Antall og prosent

	I alt	Ektepar med barn	Samboerpar med felles barn
		Absolutte tall	
1.1.1989	460 288	426 127	34 161
1.1.1991	449 781	404 110	45 671
1.1.1993	440 635	382 861	57 774
1.1.1995	440 514	370 220	70 294
1.1.1997	443 837	365 559	78 278
1.1.1999	445 603	358 781	86 822
1.1.2000	446 824	356 913	89 911
		Prosent	
1.1.1989	100,0	92,6	7,4
1.1.1991	100,0	89,8	10,2
1.1.1993	100,0	86,9	13,1
1.1.1995	100,0	84,0	16,0
1.1.1997	100,0	82,4	17,6
1.1.1999	100,0	80,5	19,5
1.1.2000	100,0	79,9	20,1

¹ Sammenliknet med den publiserte familiestatistikken er antallet samboerpar redusert med 3 prosent. Justeringen skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F3. Samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens alder. 1. januar 1999

Mannens alder	Kvinnens alder									
	I alt	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-59 år	60 år og over
I alt	88 484	321	7 459	22 806	26 302	18 117	8 961	3 198	1 260	60
15-19 år	61	38	20	3	-	-	-	-	-	-
20-24 år	2 793	184	1 999	534	68	6	2	-	-	-
25-29 år	16 295	72	4 086	9 529	2 230	333	42	3	-	-
30-34 år	25 341	25	1 113	9 541	11 785	2 464	375	36	2	-
35-39 år	20 528	2	189	2 536	8 758	7 321	1 512	189	21	-
40-44 år	12 982	-	37	495	2 548	5 632	3 509	657	103	1
45-49 år	6 336	-	10	121	674	1 705	2 363	1 183	277	3
50-59 år	3 753	-	5	44	232	631	1 104	1 020	694	23
60 år og over	395	-	-	3	7	25	54	110	163	33

Tabell F4. Samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens gjennomsnittsalder. Hele landet og fylker. 1. januar 1999

	Menn	Kvinner
Hele landet	36,0	33,2
Østfold	35,4	32,7
Akershus	36,7	34,2
Oslo	37,2	34,8
Hedmark	36,3	33,6
Oppland	36,1	33,1
Buskerud	36,0	33,2
Vestfold	35,7	33,0
Telemark	35,3	32,6
Aust-Agder	35,2	32,1
Vest-Agder	34,9	32,2
Rogaland	34,5	31,8
Hordaland	34,9	32,2
Sogn og Fjordane	35,7	32,8
Møre og Romsdal	35,4	32,4
Sør-Trøndelag	36,0	33,2
Nord-Trøndelag	35,8	32,9
Nordland	36,8	33,7
Troms	37,1	34,1
Finmark	37,1	34,1

Tabell F5. Gjennomsnittlig antall barn for samboerpar. Hele landet og fylker. 1. januar 1999

	Felles barn	Felles barn og særkullsbarn ¹
Hele landet	1,59	1,79
Østfold	1,47	1,70
Akershus	1,54	1,72
Oslo	1,45	1,58
Hedmark	1,61	1,79
Oppland	1,61	1,79
Buskerud	1,49	1,70
Vestfold	1,49	1,73
Telemark	1,53	1,74
Aust-Agder	1,56	1,84
Vest-Agder	1,55	1,84
Rogaland	1,55	1,82
Hordaland	1,60	1,81
Sogn og Fjordane	1,74	1,91
Møre og Romsdal	1,62	1,84
Sør-Trøndelag	1,64	1,81
Nord-Trøndelag	1,73	1,94
Nordland	1,69	1,92
Troms	1,63	1,85
Finmark	1,67	1,93

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet.

Tabell F6. Statusendringer for samboerpar med felles barn, etter type endring. Hele landet og fylker. 1999

	I alt	Giftet seg	Oppløste samboerskap		Annet ²
			Død	Flyttet fra hverandre	
Hele landet	13 159	7 192	129	5 523	315
Østfold	732	409	7	299	17
Akershus	1 386	822	11	514	39
Oslo	1 220	628	12	546	34
Hedmark	540	263	6	259	12
Oppland	516	276	3	226	11
Buskerud	686	370	6	288	22
Vestfold	592	328	5	251	8
Telemark	429	219	5	197	8
Aust-Agder	230	115	3	109	3
Vest-Agder	276	143	4	124	5
Rogaland	902	550	4	325	23
Hordaland	1 300	765	12	508	15
Sogn og Fjordane	271	159	4	103	5
Møre og Romsdal	705	417	10	264	14
Sør-Trøndelag	959	499	11	433	16
Nord-Trøndelag	450	249	7	183	11
Nordland	974	472	8	463	31
Troms	668	348	7	290	23
Finnmark	323	160	4	141	18

² Felles barn flytter eller dør, eller en/begge samboere utvandrer. Inkluderer også uoppgitt endringstype.

Tabell F7. Aldersspesifikke giftermålsrater for samboerpar med felles barn. Menn og kvinner. 1999

	Giftet seg per 1 000 samboere med felles barn 1. januar 1999								
	15 år og over	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og over
Menn	81,3	82,0	134,6	143,3	90,3	62,6	42,7	37,6	26,5
Kvinner	81,3	93,5	136,9	125,4	75,7	51,2	20,7	21,9	17,4

Tabell F8. Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens alder. 1999

Mannens alder	Kvinnens alder								
	I alt	Under 20 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og over
I alt	7 192	30	1 021	2 859	1 992	928	269	70	23
Under 20 år	5	4	1	-	-	-	-	-	-
20-24 år	376	17	272	79	8	-	-	-	-
25-29 år	2 335	6	587	1 404	294	41	3	-	-
30-34 år	2 289	2	134	1 029	927	175	20	1	1
35-39 år	1 285	1	22	279	555	364	59	5	-
40-44 år	554	-	4	49	155	227	99	16	4
45-49 år	238	-	1	13	38	92	56	33	5
50 år og over	110	-	-	6	15	29	32	15	13

Tabell F9. Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens gjennomsnittsalder. Hele landet og fylker. 1999

	Menn	Kvinner
Hele landet	32,9	30,3
Østfold	32,3	29,6
Akershus	33,5	31,3
Oslo	34,2	31,8
Hedmark	33,3	30,6
Oppland	32,3	30,0
Buskerud	32,6	30,4
Vestfold	32,2	29,7
Telemark	32,0	29,2
Aust-Agder	32,1	29,2
Vest-Agder	30,4	28,2
Rogaland	31,7	29,2
Hordaland	32,2	29,9
Sogn og Fjordane	33,5	30,7
Møre og Romsdal	33,2	30,2
Sør-Trøndelag	33,2	30,5
Nord-Trøndelag	32,7	30,0
Nordland	33,7	30,5
Troms	34,3	31,4
Finnmark	33,3	30,1

Tabell F10a. Giftermål blant samboerpar med felles barn etter tallet på felles barn. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent

	Antall felles barn				Felles barn i prosent		
	I alt	1	2	3 og flere	1	2	3 og flere
Hele landet	7 192	4 365	2 414	413	60,7	33,6	5,7
Østfold	409	275	123	11	67,2	30,1	2,7
Akershus	822	534	261	27	65,0	31,8	3,3
Oslo	628	453	153	22	72,1	24,4	3,5
Hedmark	263	154	91	18	58,6	34,6	6,8
Oppland	276	166	95	15	60,1	34,4	5,4
Buskerud	370	253	105	12	68,4	28,4	3,2
Vestfold	328	231	85	12	70,4	25,9	3,7
Telemark	219	150	54	15	68,5	24,7	6,8
Aust-Agder	115	77	31	7	67,0	27,0	6,1
Vest-Agder	143	97	39	7	67,8	27,3	4,9
Rogaland	550	371	156	23	67,5	28,4	4,2
Hordaland	765	441	272	52	57,6	35,6	6,8
Sogn og Fjordane	159	73	70	16	45,9	44,0	10,1
Møre og Romsdal	417	235	160	22	56,4	38,4	5,3
Sør-Trøndelag	499	255	202	42	51,1	40,5	8,4
Nord-Trøndelag	249	106	113	30	42,6	45,4	12,0
Nordland	472	223	204	45	47,2	43,2	9,5
Troms	348	183	143	22	52,6	41,1	6,3
Finmark	160	88	57	15	55,0	35,6	9,4

Tabell F10b. Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter tallet på felles barn og særkullsbarn¹. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent

	Antall felles barn og særkullsbarn				Felles barn og særkullsbarn i prosent		
	I alt	1	2	3 og flere	1	2	3 og flere
Hele landet	7 192	3 382	2 808	1 002	47,0	39,0	13,9
Østfold	409	209	153	47	51,1	37,4	11,5
Akershus	822	429	321	72	52,2	39,1	8,8
Oslo	628	395	183	50	62,9	29,1	8,0
Hedmark	263	118	113	32	44,9	43,0	12,2
Oppland	276	127	114	35	46,0	41,3	12,7
Buskerud	370	197	137	36	53,2	37,0	9,7
Vestfold	328	176	111	41	53,7	33,8	12,5
Telemark	219	118	79	22	53,9	36,1	10,0
Aust-Agder	115	49	44	22	42,6	38,3	19,1
Vest-Agder	143	78	42	23	54,5	29,4	16,1
Rogaland	550	284	182	84	51,6	33,1	15,3
Hordaland	765	351	287	127	45,9	37,5	16,6
Sogn og Fjordane	159	63	69	27	39,6	43,4	17,0
Møre og Romsdal	417	170	187	60	40,8	44,8	14,4
Sør-Trøndelag	499	202	225	72	40,5	45,1	14,4
Nord-Trøndelag	249	74	122	53	29,7	49,0	21,3
Nordland	472	155	206	111	32,8	43,6	23,5
Troms	348	135	149	64	38,8	42,8	18,4
Finmark	160	52	84	24	32,5	52,5	15,0

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet

Tabell F11. Giftermål blant samboerpar med felles barn, etter tallet på særkullsbarn. 1999

Antall særkullsbarn	Antall par som giftet seg
I alt	7 192
0 barn	5 907
1 barn	915
2 barn	315
3 barn	45
4 barn	9
5 barn	1

Tabell F12. Aldersspesifikke bruddrater for samboerpar med felles barn. Menn og kvinner. 1999

	Brudd per 1 000 samboerpar med felles barn 1.januar 1999								
	15 år og over	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og over
Menn	62,4	606,6	218,8	93,3	58,6	46,9	40,1	36,3	37,6
Kvinner	62,4	507,8	162,6	70,7	50,8	42,2	33,8	28,5	31,8

Tabell F13. Brudd blant samboerpar med felles barn, etter kvinnens og mannens alder. 1999

Mannens alder	Kvinnens alder								
	I alt	Under 20 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og over
I alt	5 523	163	1 213	1 612	1 335	764	303	91	42
Under 20 år	37	24	11	2	-	-	-	-	-
20-24 år	611	91	431	74	13	2	-	-	-
25-29 år	1 520	36	575	705	169	33	2	-	-
30-34 år	1 486	11	159	591	566	133	21	5	-
35-39 år	962	1	28	179	387	296	62	8	1
40-44 år	521	-	6	38	149	190	112	19	7
45-49 år	230	-	2	14	38	77	58	28	13
50 år og over	156	-	1	9	13	33	48	31	21

Tabell F14. Brudd blant samboerpar med felles barn, etter mannens og kvinnens gjennomsnittsalder. Hele landet og fylker. 1999

	Menn	Kvinner
Hele landet	33,0	30,0
Østfold	33,4	30,5
Akershus	33,6	31,1
Oslo	34,5	31,7
Hedmark	33,1	30,1
Oppland	33,6	30,5
Buskerud	33,3	30,2
Vestfold	32,8	30,2
Telemark	31,7	29,0
Aust-Agder	32,0	28,1
Vest-Agder	32,1	29,6
Rogaland	31,7	28,1
Hordaland	32,0	29,1
Sogn og Fjordane	33,3	29,9
Møre og Romsdal	32,2	29,1
Sør-Trøndelag	32,7	29,8
Nord-Trøndelag	33,4	29,7
Nordland	32,9	30,0
Troms	33,1	30,1
Finnmark	34,6	31,3

Tabell F15. Oppløste samboerskap med felles barn per 1 000 bestående¹. Hele landet og fylker. 1999

	Oppløste samboerskap		Annet ²
	Død	Flyttet fra hverandre	
Hele landet	1,5	62,4	3,6
Østfold	1,8	75,2	4,3
Akershus	1,2	56,3	4,3
Oslo	1,7	76,1	4,7
Hedmark	1,4	59,5	2,8
Oppland	0,7	54,1	2,6
Buskerud	1,4	65,1	5,0
Vestfold	1,5	75,7	2,4
Telemark	1,8	71,9	2,9
Aust-Agder	2,4	85,3	2,4
Vest-Agder	2,5	78,7	3,2
Rogaland	0,9	69,2	4,9
Hordaland	1,5	61,5	1,8
Sogn og Fjordane	1,6	42,4	2,1
Møre og Romsdal	1,9	51,2	2,7
Sør-Trøndelag	1,5	57,3	2,1
Nord-Trøndelag	1,8	47,0	2,8
Nordland	1,1	60,9	4,1
Troms	1,6	64,2	5,1
Finnmark	1,8	63,4	8,1

¹ Per 1 000 samboerskap med minst ett felles hjemmeboende barn 1. januar 1999.² Felles barn flytter eller dør, eller en/begge samboere utvandrer. Inkluderer også uoppgitt endringstype.

Tabell F16a. Brudd blant samboerpar med felles barn etter tallet på felles barn. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent

	Antall felles barn					Felles barn i prosent				
	I alt	1	2	3	4 og flere	I alt	1	2	3	4 og flere
Hele landet	5 523	3 733	1 576	198	16	100,0	67,6	28,5	3,6	0,3
Østfold	299	215	70	13	1	100,0	71,9	23,4	4,3	0,3
Akershus	514	340	154	17	3	100,0	66,1	30,0	3,3	0,6
Oslo	546	402	133	10	1	100,0	73,6	24,4	1,8	0,2
Hedmark	259	171	82	6	-	100,0	66,0	31,7	2,3	-
Oppland	226	149	66	11	-	100,0	65,9	29,2	4,9	-
Buskerud	288	194	86	8	-	100,0	67,4	29,9	2,8	-
Vestfold	251	183	63	5	-	100,0	72,9	25,1	2,0	-
Telemark	197	139	50	7	1	100,0	70,6	25,4	3,6	0,5
Aust-Agder	109	77	30	2	-	100,0	70,6	27,5	1,8	-
Vest-Agder	124	80	38	6	-	100,0	64,5	30,6	4,8	-
Rogaland	325	229	88	7	1	100,0	70,5	27,1	2,2	0,3
Hordaland	508	353	140	14	1	100,0	69,5	27,6	2,8	0,2
Sogn og Fjordane	103	65	27	11	-	100,0	63,1	26,2	10,7	-
Møre og Romsdal	264	176	76	11	1	100,0	66,7	28,8	4,2	0,4
Sør-Trøndelag	433	288	128	15	2	100,0	66,5	29,6	3,5	0,5
Nord-Trøndelag	183	123	51	8	1	100,0	67,2	27,9	4,4	0,5
Nordland	463	289	147	26	1	100,0	62,4	31,7	5,6	0,2
Troms	290	184	93	11	2	100,0	63,4	32,1	3,8	0,7
Finnmark	141	76	54	10	1	100,0	53,9	38,3	7,1	0,7

Tabell F16b. Brudd blant samboerpar med felles barn etter tallet på felles barn og særkullsbarn¹. Hele landet og fylker. 1999. Antall og prosent

	Antall felles barn og særkullsbarn					Andel felles barn og særkullsbarn i prosent				
	I alt	1	2	3	4 og flere	I alt	1	2	3	4 og flere
Hele landet	5 523	2 931	1 962	515	115	100,0	53,1	35,5	9,3	2,1
Østfold	299	160	95	39	5	100,0	53,5	31,8	13,0	1,7
Akershus	514	271	187	50	6	100,0	52,7	36,4	9,7	1,2
Oslo	546	341	176	24	5	100,0	62,5	32,2	4,4	0,9
Hedmark	259	137	92	25	5	100,0	52,9	35,5	9,7	1,9
Oppland	226	119	75	29	3	100,0	52,7	33,2	12,8	1,3
Buskerud	288	149	103	32	4	100,0	51,7	35,8	11,1	1,4
Vestfold	251	130	96	19	6	100,0	51,8	38,2	7,6	2,4
Telemark	197	111	67	17	2	100,0	56,3	34,0	8,6	1,0
Aust-Agder	109	63	37	8	1	100,0	57,8	33,9	7,3	0,9
Vest-Agder	124	64	45	11	4	100,0	51,6	36,3	8,9	3,2
Rogaland	325	187	102	24	12	100,0	57,5	31,4	7,4	3,7
Hordaland	508	281	185	34	8	100,0	55,3	36,4	6,7	1,6
Sogn og Fjordane	103	53	32	15	3	100,0	51,5	31,1	14,6	2,9
Møre og Romsdal	264	123	110	27	4	100,0	46,6	41,7	10,2	1,5
Sør-Trøndelag	433	229	157	39	8	100,0	52,9	36,3	9,0	1,8
Nord-Trøndelag	183	96	64	15	8	100,0	52,5	35,0	8,2	4,4
Nordland	463	218	173	58	14	100,0	47,1	37,4	12,5	3,0
Troms	290	143	102	35	10	100,0	49,3	35,2	12,1	3,4
Finnmark	141	56	64	14	7	100,0	39,7	45,4	9,9	5,0

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet.

Tabell F17. Brudd blant samboerpar med felles barn, etter tallet på felles barn og tallet på særkullsbarn. 1999

Antall felles barn	Antall særkullsbarn ¹				
	I alt	0 barn	1 barn	2 barn	3 barn og over
I alt	5 523	4 485	775	227	36
1 barn	3 733	2 931	594	181	27
2 barn	1 576	1 368	158	42	8
3 barn og over	214	186	23	4	1

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet.

Tabell F18. Brudd blant samboerpar med felles barn, etter alder til yngste/eldste felles barn. 1999

Alder	Yngste barn	Eldste barn
I alt	5 523	5 523
0	1 169	891
1	1 207	918
2	924	736
3	631	623
4	426	461
5	306	375
6	229	336
7	156	262
8	123	210
9	78	177
10	59	131
11	40	79
12	26	56
13	34	62
14	39	61
15	20	33
16	13	24
17	12	33
18	4	13
19	4	9
20	4	7
21	6	6
22	6	8
23	3	6
24	-	2
25	-	-
26	2	2
27	-	-
28	2	2

Tabell F19. Barn 0-17 år med gifte/samboerforeldre. 1989-2000. Antall og prosent

	I alt	Gifte foreldre	Samboerforeldre ¹
	Absolutte tall		
1.1.1989	810 404	766 561	43 843
1.1.1991	790 162	729 939	60 223
1.1.1993	777 963	699 560	78 403
1.1.1995	781 760	682 843	98 917
1.1.1997	793 359	679 147	114 212
1.1.1999	800 327	670 033	130 294
1.1. 2000	803 942	667 441	136 501
	Prosent		
1.1.1989	100,0	94,6	5,4
1.1.1991	100,0	92,4	7,6
1.1.1993	100,0	89,9	10,1
1.1.1995	100,0	87,3	12,7
1.1.1997	100,0	85,6	14,4
1.1.1999	100,0	83,7	16,3
1.1. 2000	100,0	83,0	17,0

¹ Sammenliknet med den publiserte barnestatistikken er antallet barn med samboende foreldre redusert med 3 prosent. Justeringene skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F20. Barn 0-17 år med gifte foreldre/samboerforeldre, etter barnets alder. Antall og prosent. 1. januar 1999

Alder	Absolutte tall			Prosent		
	I alt	Gifte foreldre	Samboerforeldre ¹	I alt	Gifte foreldre	Samboerforeldre ¹
I alt	800 327	670 033	130 294	100,0	83,7	16,3
0	51 326	30 479	20 847	100,0	59,4	40,6
1	52 656	34 516	18 140	100,0	65,6	34,4
2	52 787	37 261	15 526	100,0	70,6	29,4
3	51 077	38 115	12 962	100,0	74,6	25,4
4	49 929	38 949	10 980	100,0	78,0	22,0
5	48 488	39 081	9 407	100,0	80,6	19,4
6	47 913	39 693	8 220	100,0	82,8	17,2
7	47 540	40 473	7 067	100,0	85,1	14,9
8	46 614	40 594	6 020	100,0	87,1	12,9
9	44 561	39 709	4 852	100,0	89,1	10,9
10	42 635	38 689	3 946	100,0	90,7	9,3
11	40 110	37 050	3 060	100,0	92,4	7,6
12	38 962	36 515	2 447	100,0	93,7	6,3
13	37 711	35 797	1 914	100,0	94,9	5,1
14	37 133	35 582	1 551	100,0	95,8	4,2
15	36 717	35 395	1 322	100,0	96,4	3,6
16	37 300	36 172	1 128	100,0	97,0	3,0
17	36 867	35 963	904	100,0	97,5	2,5

¹ Sammenliknet med den publiserte barnestatistikken er antallet barn med samboende foreldre redusert med 3 prosent. Justeringene skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F21. Barn 0-17 år med samboerforeldre, etter barnets alder. Hele landet og fylker. 1. januar 1999. Prosent

	I alt	0-1 år	2-3 år	4-5 år	6-12 år	13-17 år
Hele landet	100,0	29,9	21,9	15,6	27,3	5,2
Østfold	100,0	33,7	22,2	15,0	24,6	4,5
Akershus	100,0	30,7	22,3	15,9	26,9	4,2
Oslo	100,0	34,1	22,3	14,6	24,1	4,9
Hedmark	100,0	25,9	21,2	16,5	30,3	6,0
Oppland	100,0	27,9	21,1	16,0	29,5	5,5
Buskerud	100,0	32,1	22,0	15,6	25,8	4,5
Vestfold	100,0	33,5	21,1	15,2	26,4	3,8
Telemark	100,0	30,9	22,2	14,8	27,8	4,4
Aust-Agder	100,0	33,0	21,2	14,8	25,8	5,2
Vest-Agder	100,0	34,1	21,5	16,3	24,2	3,8
Rogaland	100,0	36,0	23,7	15,1	22,5	2,7
Hordaland	100,0	32,1	23,7	16,4	24,3	3,4
Sogn og Fjordane	100,0	28,3	22,1	16,1	29,1	4,5
Møre og Romsdal	100,0	29,7	22,5	15,5	27,3	5,0
Sør-Trøndelag	100,0	28,5	21,4	15,4	28,7	5,9
Nord-Trøndelag	100,0	25,5	21,0	16,5	30,0	7,1
Nordland	100,0	25,0	20,4	15,8	30,8	8,0
Troms	100,0	25,6	20,4	15,8	30,4	7,7
Finmark	100,0	24,8	20,7	15,3	31,4	7,9

Tabell F22a. Barn hvis samboerforeldre giftet seg, etter fylke og barnets alder. Antall og prosent. 1999

	I alt	0-1 år	2-3 år	4-5 år	6-12 år	13-17 år
Absolutte tall						
Hele landet	10 432	4 699	2 469	1 468	1 654	142
Østfold	553	286	136	60	67	4
Akershus	1 136	561	273	141	149	12
Oslo	818	440	183	89	99	7
Hedmark	390	153	80	71	80	6
Oppland	398	175	101	50	67	5
Buskerud	499	256	104	60	75	4
Vestfold	438	232	103	53	45	5
Telemark	304	152	65	42	42	3
Aust-Agder	160	83	25	28	24	0
Vest-Agder	197	106	44	30	16	1
Rogaland	752	401	175	91	81	4
Hordaland	1 144	505	293	163	173	10
Sogn og Fjordane	264	95	74	36	52	7
Møre og Romsdal	624	244	169	89	114	8
Sør-Trøndelag	785	303	191	120	156	15
Nord-Trøndelag	423	147	96	85	88	7
Nordland	768	276	182	128	163	19
Troms	531	189	125	83	115	19
Finnmark	248	95	50	49	48	6
Prosent						
Hele landet	100,0	45,0	23,7	14,1	15,9	1,4
Østfold	100,0	51,7	24,6	10,8	12,1	0,7
Akershus	100,0	49,4	24,0	12,4	13,1	1,1
Oslo	100,0	53,8	22,4	10,9	12,1	0,9
Hedmark	100,0	39,2	20,5	18,2	20,5	1,5
Oppland	100,0	44,0	25,4	12,6	16,8	1,3
Buskerud	100,0	51,3	20,8	12,0	15,0	0,8
Vestfold	100,0	53,0	23,5	12,1	10,3	1,1
Telemark	100,0	50,0	21,4	13,8	13,8	1,0
Aust-Agder	100,0	51,9	15,6	17,5	15,0	0,0
Vest-Agder	100,0	53,8	22,3	15,2	8,1	0,5
Rogaland	100,0	53,3	23,3	12,1	10,8	0,5
Hordaland	100,0	44,1	25,6	14,2	15,1	0,9
Sogn og Fjordane	100,0	36,0	28,0	13,6	19,7	2,7
Møre og Romsdal	100,0	39,1	27,1	14,3	18,3	1,3
Sør-Trøndelag	100,0	38,6	24,3	15,3	19,9	1,9
Nord-Trøndelag	100,0	34,8	22,7	20,1	20,8	1,7
Nordland	100,0	35,9	23,7	16,7	21,2	2,5
Troms	100,0	35,6	23,5	15,6	21,7	3,6
Finnmark	100,0	38,3	20,2	19,8	19,4	2,4

Tabell F22b. Felles barn/særkullsbarn¹ hvis samboerforeldre giftet seg, etter fylke og barnets alder. 1999. Antall og prosent

	I alt	0-1 år	2-3 år	4-5 år	6-12 år	13-17 år
Absolutte tall						
Hele landet	11 975	4 714	2 514	1 598	2 644	505
Østfold	658	288	142	70	128	30
Akershus	1 276	562	277	151	246	40
Oslo	906	443	187	98	156	22
Hedmark	439	153	83	74	112	17
Oppland	451	175	101	55	106	14
Buskerud	574	257	106	70	121	20
Vestfold	513	232	105	61	93	22
Telemark	343	152	65	48	70	8
Aust-Agder	205	83	26	34	54	8
Vest-Agder	235	106	46	31	40	12
Rogaland	903	402	180	99	181	41
Hordaland	1 317	506	299	178	276	58
Sogn og Fjordane	286	95	75	39	61	16
Møre og Romsdal	720	245	171	99	181	24
Sør-Trøndelag	870	304	192	125	212	37
Nord-Trøndelag	480	147	96	88	126	23
Nordland	892	277	185	135	242	53
Troms	615	190	127	89	165	44
Finnmark	292	97	51	54	74	16
Prosent						
Hele landet	100,0	39,4	21,0	13,3	22,1	4,2
Østfold	100,0	43,8	21,6	10,6	19,5	4,6
Akershus	100,0	44,0	21,7	11,8	19,3	3,1
Oslo	100,0	48,9	20,6	10,8	17,2	2,4
Hedmark	100,0	34,9	18,9	16,9	25,5	3,9
Oppland	100,0	38,8	22,4	12,2	23,5	3,1
Buskerud	100,0	44,8	18,5	12,2	21,1	3,5
Vestfold	100,0	45,2	20,5	11,9	18,1	4,3
Telemark	100,0	44,3	19,0	14,0	20,4	2,3
Aust-Agder	100,0	40,5	12,7	16,6	26,3	3,9
Vest-Agder	100,0	45,1	19,6	13,2	17,0	5,1
Rogaland	100,0	44,5	19,9	11,0	20,0	4,5
Hordaland	100,0	38,4	22,7	13,5	21,0	4,4
Sogn og Fjordane	100,0	33,2	26,2	13,6	21,3	5,6
Møre og Romsdal	100,0	34,0	23,8	13,8	25,1	3,3
Sør-Trøndelag	100,0	34,9	22,1	14,4	24,4	4,3
Nord-Trøndelag	100,0	30,6	20,0	18,3	26,3	4,8
Nordland	100,0	31,1	20,7	15,1	27,1	5,9
Troms	100,0	30,9	20,7	14,5	26,8	7,2
Finnmark	100,0	33,2	17,5	18,5	25,3	5,5

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet.

Tabell F23a. Andel felles barn hvis samboerforeldre giftet seg, etter barnets alder. 1999

Alder	Av alle barn ¹	Av samboerbarn ²
I alt	10,1	80,1
0	45,6	127,3
1	34,0	112,7
2	22,8	90,4
3	17,5	82,2
4	13,8	76,0
5	10,5	67,3
6	8,5	63,1
7	5,9	51,6
8	4,3	44,4
9	3,3	40,8
10	2,6	38,0
11	1,6	28,8
12	1,2	27,4
13	0,9	24,0
14	0,6	20,6
15	0,5	20,4
16	0,5	21,3
17	0,3	14,4

¹ Per 1 000 barn 1. januar 1999. ² Per 1 000 barn med samboerforeldre 1. januar 1999. Sammenliknet med den publiserte barnestatistikken er antall barn med samboerforeldre redusert med 3 prosent. Justeringene skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F23b. Andel felles barn og særkullsbarn hvis samboerforeldre giftet seg, etter barnas alder. 1999

Alder	Av alle barn ¹	Av samboerbarn ²
I alt	11,6	91,9
0	45,8	127,8
1	34,1	113,0
2	23,0	91,0
3	18,1	84,9
4	14,6	80,4
5	11,8	76,0
6	10,6	78,6
7	8,3	72,6
8	7,1	73,4
9	5,9	73,0
10	5,1	76,0
11	3,8	68,0
12	3,4	74,0
13	2,4	65,8
14	2,1	70,3
15	2,1	83,2
16	1,7	77,1
17	1,4	80,7

¹ Per 1 000 barn 1. januar 1999.

² Per 1 000 barn med samboer foreldre 1. januar 1999. Sammenliknet med den publiserte barnestatistikken er antall barn med samboerforeldre redusert med 3 prosent. Justeringene skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F24. Barn 0-17 år hvis foreldre ble separert, etter fylke¹ og antall barn i søskenflokket. 1999

	Antall barn i søskenflokket ²							Syv barn og over
	I alt	Ett barn	To barn	Tre barn	Fire barn	Fem barn	Seks barn	
Hele landet	13 915	2 819	6 658	3 306	812	190	66	64
Østfold	811	191	452	105	48	15	-	-
Akershus	1 666	347	904	345	60	10	-	-
Oslo	1 254	309	544	252	84	40	18	7
Hedmark	536	108	258	129	24	10	-	7
Oppland	537	112	230	153	32	10	-	-
Buskerud	864	184	454	189	32	5	-	-
Vestfold	859	177	428	201	44	-	-	9
Telemark	674	134	308	162	20	15	12	23
Aust-Agder	376	81	190	81	24	-	-	-
Vest-Agder	599	104	270	165	60	-	-	-
Rogaland	1 349	228	634	366	84	30	-	7
Hordaland	1 286	220	566	378	96	20	6	-
Sogn og Fjordane	234	42	78	60	44	10	-	-
Møre og Romsdal	622	118	278	177	32	5	12	-
Sør-Trøndelag	692	135	326	192	28	-	-	11
Nord-Trøndelag	278	54	148	60	16	-	-	-
Nordland	692	142	344	159	32	15	-	-
Troms	391	92	166	90	32	5	6	-
Finnmark	195	41	80	42	20	-	12	-

¹ Fars bostedsfylke ved separasjonen.

² Felles barn under 18 år.

Tabell F25a. Barn hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter fylke og barnas alder. 1999. Antall og prosent

	I alt	0-1 år	2-3 år	4-5 år	6-12 år	13-17 år
	Absolutte tall					
Hele landet	7 481	2 452	1 916	1 193	1 651	269
Østfold	393	133	87	72	92	9
Akershus	704	204	204	111	167	18
Oslo	697	244	188	111	131	23
Hedmark	349	106	93	67	69	14
Oppland	311	86	82	49	81	13
Buskerud	388	127	100	66	84	11
Vestfold	323	125	65	57	65	11
Telemark	263	98	68	35	55	7
Aust-Agder	143	53	33	17	32	8
Vest-Agder	174	49	43	37	42	3
Rogaland	430	171	124	62	69	4
Hordaland	676	228	191	102	143	12
Sogn og Fjordane	152	52	34	21	38	7
Møre og Romsdal	363	118	89	58	82	16
Sør-Trøndelag	587	199	151	83	129	25
Nord-Trøndelag	251	88	56	37	54	16
Nordland	658	185	147	117	168	41
Troms	404	135	104	60	89	16
Finnmark	215	51	57	31	61	15
	Prosent					
Hele landet	100,0	32,8	25,6	15,9	22,1	3,6
Østfold	100,0	33,8	22,1	18,3	23,4	2,3
Akershus	100,0	29,0	29,0	15,8	23,7	2,6
Oslo	100,0	35,0	27,0	15,9	18,8	3,3
Hedmark	100,0	30,4	26,6	19,2	19,8	4,0
Oppland	100,0	27,7	26,4	15,8	26,0	4,2
Buskerud	100,0	32,7	25,8	17,0	21,6	2,8
Vestfold	100,0	38,7	20,1	17,6	20,1	3,4
Telemark	100,0	37,3	25,9	13,3	20,9	2,7
Aust-Agder	100,0	37,1	23,1	11,9	22,4	5,6
Vest-Agder	100,0	28,2	24,7	21,3	24,1	1,7
Rogaland	100,0	39,8	28,8	14,4	16,0	0,9
Hordaland	100,0	33,7	28,3	15,1	21,2	1,8
Sogn og Fjordane	100,0	34,2	22,4	13,8	25,0	4,6
Møre og Romsdal	100,0	32,5	24,5	16,0	22,6	4,4
Sør-Trøndelag	100,0	33,9	25,7	14,1	22,0	4,3
Nord-Trøndelag	100,0	35,1	22,3	14,7	21,5	6,4
Nordland	100,0	28,1	22,3	17,8	25,5	6,2
Troms	100,0	33,4	25,7	14,9	22,0	4,0
Finnmark	100,0	23,7	26,5	14,4	28,4	7,0

Tabell F25b. Felles barn /særkullsbarn¹ hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter fylke og barnas alder. 1999.
Antall og prosent

	I alt	0-1 år	2-3 år	4-5 år	6-12 år	13-17 år
Absolutte tall						
Hele landet	8 654	2 472	1 951	1 272	2 315	644
Østfold	472	134	88	75	135	40
Akershus	794	205	205	122	225	37
Oslo	766	246	192	119	165	44
Hedmark	406	106	93	68	102	37
Oppland	359	86	83	50	106	34
Buskerud	452	127	104	70	116	35
Vestfold	391	126	66	62	106	31
Telemark	303	99	71	37	79	17
Aust-Agder	160	54	35	18	41	12
Vest-Agder	204	50	44	37	62	11
Rogaland	507	172	127	66	109	33
Hordaland	778	230	193	113	210	32
Sogn og Fjordane	166	52	34	22	46	12
Møre og Romsdal	431	123	91	59	125	33
Sør-Trøndelag	675	201	155	89	175	55
Nord-Trøndelag	296	88	56	40	78	34
Nordland	776	186	151	127	231	81
Troms	474	136	106	64	127	41
Finnmark	244	51	57	34	77	25
Prosent						
Hele landet	100,0	28,6	22,5	14,7	26,8	7,4
Østfold	100,0	28,4	18,6	15,9	28,6	8,5
Akershus	100,0	25,8	25,8	15,4	28,3	4,7
Oslo	100,0	32,1	25,1	15,5	21,5	5,7
Hedmark	100,0	26,1	22,9	16,7	25,1	9,1
Oppland	100,0	24,0	23,1	13,9	29,5	9,5
Buskerud	100,0	28,1	23,0	15,5	25,7	7,7
Vestfold	100,0	32,2	16,9	15,9	27,1	7,9
Telemark	100,0	32,7	23,4	12,2	26,1	5,6
Aust-Agder	100,0	33,8	21,9	11,3	25,6	7,5
Vest-Agder	100,0	24,5	21,6	18,1	30,4	5,4
Rogaland	100,0	33,9	25,0	13,0	21,5	6,5
Hordaland	100,0	29,6	24,8	14,5	27,0	4,1
Sogn og Fjordane	100,0	31,3	20,5	13,3	27,7	7,2
Møre og Romsdal	100,0	28,5	21,1	13,7	29,0	7,7
Sør-Trøndelag	100,0	29,8	23,0	13,2	25,9	8,1
Nord-Trøndelag	100,0	29,7	18,9	13,5	26,4	11,5
Nordland	100,0	24,0	19,5	16,4	29,8	10,4
Troms	100,0	28,7	22,4	13,5	26,8	8,6
Finnmark	100,0	20,9	23,4	13,9	31,6	10,2

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet.**Tabell F26a. Andel felles barn hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter barnas alder. 1999**

Alder	Av alle barn ¹	Av samboerbarn ²
I alt	7,2	57,4
0	20,4	57,1
1	21,0	69,6
2	17,3	68,5
3	14,0	65,7
4	10,9	60,0
5	8,8	56,8
6	7,7	57,5
7	5,6	49,2
8	4,4	45,5
9	3,6	44,1
10	2,9	43,1
11	1,9	34,6
12	1,2	27,0
13	1,5	41,3
14	1,5	49,6
15	0,9	34,8
16	0,6	28,4
17	0,7	38,7

¹ Per 1 000 barn per 1. januar 1999.² Per 1 000 barn med samboerforeldre per 1. januar 1999. Sammenliknet med den publiserte barnestatistikken er antall barn med samboerforeldre redusert med 3 prosent. Justeringene skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

Tabell F26b. Andel felles barn og særkullsbarn¹ hvis samboerforeldre flyttet fra hverandre, etter barnas alder. 1999

Alder	Av alle barn ²	Av samboerbarn ³
I alt	8,4	66,4
0	20,7	57,8
1	21,1	69,9
2	17,5	69,4
3	14,4	67,4
4	11,4	62,9
5	9,6	61,8
6	9,0	66,5
7	7,1	62,1
8	5,9	60,3
9	5,0	62,4
10	4,8	71,0
11	3,7	67,3
12	3,3	72,3
13	3,2	86,2
14	2,8	94,1
15	2,5	95,3
16	2,1	97,5
17	1,9	107,3

¹ Særkullsbarn bosatt sammen med samboerparet.

² Per 1 000 barn 1. januar 1999.

³ Per 1 000 barn med samboerforeldre 1. januar 1999. Sammenliknet med den publiserte barnestatistikken er antall barn med samboerforeldre redusert med 3 prosent. Justeringene skyldes at en del separerte par feilaktig var kommet med som samboerpar.

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter

Recent publications in the series Reports

- 2001/17 A. Finstad, G. Haakonsen, E. Kvingedal og K. Rypdal: Utslipp til luft av noen miljøgifter i Norge. Dokumentasjon av metode og resultater. 2001. 64s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4954-6
- 2001/18 T. Fæhn, J.A. Jørgensen, B. Strøm, T. Åvitsland og W. Drzwi: Effektive satser for næringsstøtte 1998. Beregninger som inkluderer skatteutgifter. 2001. 69s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4955-4
- 2001/19 A. Snellingen Bye og S. Erik Stave: Resultatkontroll jordbruk 2001. Jordbruk og miljø. 2001. 82s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4962
- 2001/20 N. Bruksås, K. Myran og L.H. Svenneby: Prisenivå på matvarer i de nordiske land, Tyskland og EU 1994-2000. 2001. 29s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4958-9
- 2001/21 Ø. Døhl og J. Larsson: Faste versus stokastiske heterogenitetskoeffisienter i ubalansert datasett ved analyse av teknologiforskjeller mellom bedrifter. 2001. 26s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-53-4961-9
- 2001/22 L. Østby: Flyktningers sekundær-flyttinger under 1990-tallet. 2001. 41s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4962-7
- 2001/23 B. Halvorsen, B.M. Larsen og R. Nesbakken: Fordelingseffekter av elektrisitetsavgift belyst ved ulike fordelingsbegreper. 2001. 33s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4963-5
- 2001/24 T. Løwe: Boligkonsum og husholdningsstruktur. Livsfase- og generasjonsendringer i perioden 1973-1997. 2001. 73s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4964-3
- 2001/25 T. Fæhn, J.A. Jørgensen, B. Støm og W. Drzwi: Reduserte aggregeringssjævheter i beregninger av effektive satser for næringsstøtte 1998. 2001. 52s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4968-6
- 2001/26 T.I. Tysse: Effects of Enerprise Characteristics on Early Retirement. 2001. 36s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4970-8
- 2001/27 A. Langørgen: Inntektssystemet for kommunene: Måling av utgiftsbehov og fordelingsvirkninger. 2001. 34s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4971-6
- 2001/28 L. Svenneby: Grensehandelen med Sverige og Danmark. Sammenlikning av priser på grensen og i Oslo 2001. 2001. 47s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4977-5
- 2001/29 K.J. Einarsen: Utredning av alternative rapporteringsløsninger for kirkelig tjenestestatistikk. Sluttrapport fra utredningsgruppen for kirkelig tjenestestatistikk. 2001. 50s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4982-1
- 2001/30 T.P. Bø: Utenlandske leger og sykepleiere i Norge. 2001. 27s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4984-8
- 2001/31 F.R. Aune: Regional og nasjonal utvikling i elektrisitetsforbruket for 2010. 2001. 36s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4986-4
- 2001/32 T.O. Thoresen: Skatt på overføringer mellom generasjoner. 2001. 39s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4987-2
- 2001/33 T. Pedersen: Tilpasning på arbeidsmarkedet for personer som går ut av status som yrkeshemmet i SOFA-søkerregisteret - 1999 og 2000. 2001. 37s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4989-9
- 2001/34 T. Pedersen: Tilpasning på arbeidsmarkedet for deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak i årene 1999-2000. 2001. 18s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4990-2
- 2001/35 A. Langørgen, R. Aaberge og R. Åserud: Gruppering av kommuner etter folke-mengde og økonomiske rammebetingelser 1998. 2001. 53s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4992-9
- 2001/36 G. Haakonsen og E. Kvingedal: Utslipp til luft fra vedfyring i Norge. Utslippsfaktorer, ildstedsbestand og fyringsvaner. 2001. 51s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4994-5
- 2001/37 K. Rypdal og L-C. Zhang: Uncertainties in Emissions of Long-Range Air Pollutants. 2001. 49s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5000-5